

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، دادگستری و آموزش پرکار
مرکز سلامت بجود کار

دانشگاه علوم پزشکی تهران
پژوهشکده بحث‌ویژت

جلد اول

راهنمای شناسایی و ارزشیابی

عوامل زیان آور سسمایی در محظکار

الامارات، دسته‌العمل فناوری‌سازی‌سیستم‌های تبدیل‌کار

صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و تغذیه
مرکز سلامت محیط و کار

دانشگاه علوم پزشکی تهران
پژوهشکده محیط زیست

راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور سیاسی در محیط کار

الزمات، دستورالعمل ها و رهنمودهای تخصصی مرکز سلامت محیط و کار

مرکز سلامت محیط و کار
پژوهشکده محیط زیست

پاییز ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۲۸-۸۱-۷

نام کتاب: راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار

تئیه کننده پیش نویس: دکتر فریده گل بابایی

ناشر: پژوهشکده محیط زیست

نوبت چاپ: دوم

عنوان و نام پدیدآور: راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار؛ الزامات، دستورالعمل ها و رهنمودهای تخصصی مرکز سلامت محیط و کار / [تئیه کننده] مرکز سلامت محیط و کار، پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران؛ کمیته فنی تدوین راهنمای عبدالرحمن بهرامی... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشتی، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۴۰۶ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۲۸-۸۱-۷

وضیعت فهرست نویسی: فیبا

کمیته فنی تدوین راهنمای عبدالرحمن بهرامی، فریده گل بابایی، نوشین راستکاری، فاضله کتابیون مدیری، فاطمه صادقی، فائزه ایزدپناه.

عنوان دیگر: الزامات، دستورالعمل ها و رهنمودهای تخصصی مرکز سلامت محیط و کار.

موضوع: مواد شیمیایی -- پیش بینی های ایمنی

موضوع: مواد شیمیایی -- خطرستجی

موضوع: محیط کار -- پیش بینی های ایمنی

شناسه افزوده: بهرامی، عبدالرحمن، ۱۳۴۳

شناسه افزوده: ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران. پژوهشکده محیط زیست

شناسه افزوده: ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشتی

ردیف بندی کنکور: TP ۱۴۹/۲ ر/۱۳۹۲

ردیف بندی دیجیتال: ۶۶۰/۲۸۰۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۱۰۹۰۸

- عنوان گایدلاين: شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار
- کد الزامات: ۱۰۸-۰۹۰۲-۲۰۵۰
- تعداد صفحات: ۴۰۴

مرکز سلامت محیط و کار:

تهران - خیابان حافظ - تقاطع جمهوری اسلامی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - مرکز سلامت محیط و کار
تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۷۶۳۶ ، دورنگار: ۰۲۱-۶۶۷۰۷۴۱۷
<http://markazsalamat.behdasht.gov.ir>

پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران:

تهران - خیابان کارگر شمالی - نرسیده به بلوار کشاورز- پلاک ۱۵۴۷ - طبقه هشتم
تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۷۸۳۹۹ ، دورنگار: ۰۲۱-۸۸۹۷۸۳۹۸
<http://ier.tums.ac.ir>

کمیته فنی تدوین راهنمای

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی/سمت	محل خدمت
دکتر عبدالرحمن بهرامی	استاد/ رئیس کمیته	دانشگاه علوم پزشکی همدان
دکتر فریده گل بابایی	استاد	دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر نوشین راستکاری	استادیار	پژوهشکده محیط زیست
مهندس فاضله کتابیون مدیری	کارشناس/ دبیر کمیته	مرکز سلامت محیط و کار
مهندس فاطمه صادقی	کارشناس/ عضو کمیته	مرکز سلامت محیط و کار
مهندس فائزه ایزدپناه	کارشناس/ عضو کمیته	پژوهشکده محیط زیست

از سرکار خانم دکتر فریده گل بابایی که در تهیه این پیش نویس زحمات زیادی را مقبل شده اند
ضمیمانه سپاسگزاری می گردد.

فهرست

جلد اول

۱	- مقدمه
۱	- اهداف
۲	۳- اصطلاحات و تعاريف
۶	الف- بخارات آلى
۶	الف - ۱ - الكل ها
۶	اتانول
۱۰	اتيل الكل
۱۵	اتيلن گلیکول مونو متیل اتر
۱۹	الكل چوب
۲۴	آلیل الكل
۲۹	آنول
۳۳	ایزو بوتیل الكل
۳۸	ایزو بوتیل کریبنول
۴۳	ایزوآمیل الكل
۴۸	ایزوپروپیل الكل
۵۲	ایزوپروپیل کریبنول
۵۶	ایزوپنتیل الكل
۶۱	۲- پروپانول
۶۵	۲- پروپنول
۶۹	جوهر چوب
۷۴	سیکلوهگزانول
۷۸	فورفوریل الكل
۸۲	۲- فوریل کریبنول

۸۶	- فوریل مтанول
۹۰	کربینول
۹۵	مтанول
۱۰۰	- متوكسی اتانول
۱۰۴	- متیل -۱- پروپانول
۱۰۸	متیل الكل
۱۱۳	متیل سلوسلو
۱۱۷	متیل سیکلو هگزانول
۱۲۱	-۳- متیل -۱- بوتانول
۱۲۶	نفت چوب
۱۳۱	وبنیل کربینول
۱۳۵	هگزالین
۱۳۹	هگزاہیدروکرزول
۱۴۳	هگزاہیدرومتبیل فنول
۱۴۷	هیدرالین
۱۵۱	هیدرو کسی سیکلو هگزان
۱۰۰	-۲- (هیدرو کسی متیل) فوران
۱۰۹	الف - ۲ - آلدھیدها
۱۰۹	اتانال
۱۶۵	اتیل آلدھید
۱۷۱	استالدھید
۱۷۶	استیک آلدھید
۱۸۲	استیل آلدھید
۱۸۸	-۲- والرالدھید
۱۹۴	آمیل آلدھید

۲۰۰	بوتيل فرمال
۲۰۶	پروپالدهيد
۲۱۲	پروپانال
۲۱۷	پروپيل آلدھيد
۲۲۳	پروپيليك آلدھيد
۲۲۸	پروپيونالدھيد
۲۳۴	پنتانال
۲۳۹	فرمالدھيد
۲۴۴	فرمالين
۲۴۹	۲-فوران کربوکسالدھيد
۲۵۴	۲-فورآلدھيد
۲۵۹	فوردفوردال
۲۶۴	متانال
۲۶۹	متيل استالدھيد
۲۷۵	متيلن اكسايد
۲۸۱	والرال
۲۸۶	والرالدھيد
۲۹۲	والريك آلدھيد
۲۹۸	الف - ۳- آمين ها
۲۹۸	۱-تيل اقانامين
۳۰۳	ارتوك-تولويدين
۳۰۸	آمينوبنز
۳۱۳	۲-آمينوتولئن
۳۱۸	آنيلين
۳۲۳	بنزآمين

۳۲۸	n-n دی اتامین
۳۳۳	دی اتیل آمین
۳۳۸	دی آمید
۳۴۲	دی آمین
۳۴۶	دی متیل آمین
۳۵۱	دی متیل آمینو بنزن
۳۵۶	-۲،۴ دی متیل آنیلین
۳۶۱	-۲،۴-زاپلیدین
۳۶۶	فنیل آمین
۳۷۱	n-متیل متابامین
۳۷۶	هیدرازین

جلد دوم

۳۸۱	الف-۴- اترها
۳۸۱	آلیل گلیسیدیل اتر
۳۸۶	پروپیلن گلیکول مونومتیل اتر استات
۳۹۰	پروپیلن گلیکول مونومتیل اتر
۳۹۴	دی اتیلن اتر
۳۹۸	۱،۴-دی اتیلن دی اکسید
۴۰۲	دی اکسان
۴۰۷	دی پروپیلن گلیکول مونومتیل اتر
۴۱۱	۲-متوكسی-۱-متیل اتانول
۴۱۵	۱-متوكسی-۲-پروپانول
۴۱۹	۱-متوكسی-۲-پروپیل استات
۴۲۳	الف-۵- استرها
۴۲۳	اتنیل استات

۴۲۷	۲-اتوکسی اتيل استات
۴۳۱	اتيل آكريلات
۴۳۵	اتيل اتانوآت
۴۳۹	۱-استوكسی اتيلن
۴۴۳	استييك اسيد اتيل استر
۴۴۷	استييك اسيد اتيلن گليكول مونو اتيل اتر
۴۵۱	استييك اسيد ايزوبوتيل استر
۴۵۵	استييك اسيد وينيل استر
۴۵۹	استييك اسيد-۱-پتانول استر
۴۶۳	استييك اسيد-۴-متيل-۲-پتانول استر
۴۶۷	ايزوبوتيل استات
۴۷۱	۷-آميل استات
۴۷۵	۲-پروپنويك اسيد اتيل استر
۴۷۹	۱،۳-دي متيل بوتيل استات
۴۸۳	سلوسُلو استات
۴۸۷	متيل ايزو آميل استات
۴۹۱	وينيل اتانوآت
۴۹۵	وينيل استات
۴۹۹	هگزيل استات sec
۵۰۳	الف - ۶ - هيdro-كربن ها
۵۰۳	الف-۶- هيdro-كربن های آروماتيك
۵۰۳	اتيل بنزن
۵۰۷	ارت-كربن
۵۱۱	استاييرن
۵۱۵	اورتو-زايلن

۵۱۹	ایزوپروپیل بنزن
۵۲۳	بنزن
۵۲۷	بنزن (قرائت مستقیم)
۵۳۱	بنزول
۵۳۵	پارا-زايلن
۵۳۹	تترا-هیدروبنتن
۵۴۳	تولوئن
۵۴۷	ن-دکان
۰۰۱	دی متیل بنزن
۰۰۵	سیکلوهگزانترین
۰۰۹	سیکلوهگزان
۰۶۳	فنول
۰۶۷	کربولیک اسید
۰۷۱	کومن
۰۷۵	متا-زايلن
۰۷۹	متیل بنزن
۰۸۳	۲-متیل فنول
۰۸۷	وینیل بنزن
۰۹۱	هگزانهیدروبنتن
۰۹۵	هیدروکسی بنزن
۰۹۹	الف - ۶ - ۲ - هیدروکربن های هالوژنه
۰۹۹	اتیلن دی کلرايد
۶۰۳	اورتو-دی کلروبنزن
۶۰۷	برموفرم
۶۱۱	بنزن کلرومتیل

۶۱۵	بنزیل کلراید
۶۱۹	پارا-دی کلرو بنزن
۶۲۳	تتراکلراید کربن
۶۲۷	تتراکلرو متان
۶۳۱	تری برمومتان
۶۳۵	تری کلرو متان
۶۳۹	۱،۲-دی کلرو اتان
۶۴۳	۱-۴-دی کلرو بنزن
۶۴۷	۱،۲-دی کلرو بنزن
۶۵۱	دی کلرو متان
۶۵۶	فنیل کلراید
۶۶۰	کلرو اتیلن
۶۶۵	کلرو بنزن
۶۶۹	-کلرو تولوئن
۶۷۳	کلروفرم
۶۷۷	متیلن دی کلراید
۶۸۲	متیلن کلراید
۶۸۶	وینیل کلراید

جلد سوم

۶۹۲	الف - ۷ - کتون ها
۶۹۲	اتیل آمیل کتون
۶۹۶	اتیل بوکیل کتون
۷۰۰	استون
۷۰۴	ایزوپروپیل استون
۷۰۸	- پروپانوں ۲

٧١٢	سيكلوهگزانون
٧١٦	سيكلوهگزيل كتون
٧٢٠	كامفور
٧٢٤	متيل ان-بوتيل كتون
٧٢٨	متيل ايزوبوتيل كتون
٧٣٢	٤-متيل-٢-پتانون
٧٣٦	٣-متيل-٣-هپتانون
٧٤٠	٣-هپتانون
٧٤٤	٢-هگزانون
٧٤٨	هگرون
٧٥٢	الف - ٨ - سيانايدها
٧٥٢	استو نيترييل
٧٥٦	آكريلونيترييل
٧٦١	٢-پروپن نيترييل
٧٦٦	سيانومتان
٧٧١	متيل سيانايد
٧٧٥	وبنيل سيانايد
٧٨٠	الف - ٩ - مرکاپتان ها
٧٨٠	اتان اتيول
٧٨٥	اتيل سولفيدرات
٧٩٠	اتيل مرکاپتان
٧٩٥	متان اتيول
٨٠٠	متيل سولفيدرات
٨٠٥	متيل مرکاپتان
٨١٠	مرکاپتوatan

۸۱۵	مر کاپتومنان
۸۲۰	الف - ۱۰ - ترکیبات نیتروآروماتیک
۸۲۰	ار تومتیل نیتروبنزن
۸۲۴	ار تو-نیتروتولوئن
۸۲۸	۴-کلرو نیتروبنزن
۸۳۲	۱-کلرو-۴-نیتروبنزن
۸۳۶	۲-متیل نیتروبنزن
۸۴۰	نیتروبنزن
۸۴۴	نیتروبنزول
۸۴۸	۲-نیتروتولوئن
۸۵۲	۴-نیتروکلروبنزن
۸۵۶	الف - ۱۱ - نیترووزامین ها
۸۵۶	دی متیل نیترووزامین
۸۶۰	n-متیل-n-نیترووزومتانامین
۸۶۴	n-نیتروزوپیرولیدین
۸۶۸	۱-نیتروزوپینولیدین
۸۷۲	n-نیتروزوودی متیل آمین
۸۷۶	۴-نیتروزوومورفولین
۸۸۰	n-نیتروزوومورفولین
۸۸۴	الف - ۱۲ - نفتا ها
۸۸۴	الکل معدنی
۸۸۸	بنزین
۸۹۲	قطران ذغال سنگ
۸۹۶	نفت چراغ
۹۰۰	نفت خام

۹۰۴	نفت سفید
۹۰۸	الف - ۱۳ - سایر بخارات آلی
۹۰۸	اسیدفرمیک
۹۱۳	آزابنزن
۹۱۷	آزین
۹۲۱	پیریدین
۹۲۵	ترهیدروفوران
۹۲۹	دی اتیلن اکساید
۹۳۳	دی تیوکربنیک اندیرد
۹۳۹	کربن دی سولفید
۹۴۴	متانوئیک اسید
۹۴۹	هیدروژن کربوکسیلیک اسید

جلد چهارم

۹۰۵	ب - آئرسول های آلی
۹۰۵	ب - ۱ - هیدروکربن های آروماتیک چند هسته ای
۹۰۵	اسنفتن
۹۶۲	اورتو-بی فنیلن متان
۹۶۹	ایدریل
۹۷۶	آنتراسین
۹۸۳	بنز[a]آنتراسین
۹۹۰	بنز[e] اسفناکتریلن
۹۹۷	۱،۲-بنزآنتراسین
۱۰۰۴	بنزو[ghi] پیریلن
۱۰۱۱	بنزو[e] پیرن
۱۰۱۸	بنزو[a] پیرن

1025	بنزو[b]فلورانتين
1032	بنزو[j]فلورين
1039	بنزو[a]فنانترين
1046	6,7-بنزوبيرن
1053	4,5-بنزوبيرن
1060	3,4-بنزوبيرن
1067	1,12-بنزوبيرلين
1074	1,2-بنزوبيرن
1081	4,3-بنزوفلورانتين
1088	بنزو[def]فنانترين
1095	1,2-بنزوفنانترين
1102	بنزو[b]فنانترين
1109	بيرين
1116	ترافين
1123	فلورانتين
1130	فلورورين
1137	فن آنترين
1144	كريسين
1151	نفتالين
1158	نفتن
1165	ب-2-ايزوسيانات ها
1165	تولوئن-4,2-دي ايزوسيانات
1170	دي فنيل مтан-4,4-دي ايزوسيانات
1175	متيلن ييس فنيل ايزوسيانات
1180	4-متيلن دى فييل ايزوسيانات

۱۱۸۵	هگزامتیل دی ایزو سیانات
۱۱۹۰	ب - ۳ - گلیکول ها
۱۱۹۰	۱،۲ - اتان دی ال
۱۱۹۴	اتیلن گلیکول
۱۱۹۸	۱،۲ - پروپان دی ال
۱۲۰۲	پروپیلن گلیکول
۱۲۰۶	تری اتیلن گلیکول
۱۲۱۰	ب - ۴ - حشره کش ها
۱۲۱۰	۲،۴ - اتیل هگزیل استر
۱۲۱۷	آرتازین
۱۲۲۴	آلاکلور
۱۲۳۱	سیانازین
۱۲۳۸	سیمازین
۱۲۴۵	متولاکلور
۱۲۵۲	ب - ۵ - آفت کش ها
۱۲۵۲	ب - ۵ - آفت کش های ارگانو نیترو زن
۱۲۵۲	اکسامیل
۱۲۵۹	آلدیکرب
۱۲۶۶	بنومیل
۱۲۷۳	پروپوکسور
۱۲۸۰	پروفام
۱۲۸۷	تیوبن کرب
۱۲۹۴	دیورون
۱۳۰۱	فور متانات
۱۳۰۸	کاپتان

۱۳۱۵	کارباریل
۱۳۲۲	کاربندازیم
۱۳۲۹	کربوفوران
۱۳۳۶	کلرپروفام
۱۳۴۳	متومیل
۱۳۵۰	متیوکرب

جلد پنجم

۱۳۵۸	ب - ۵ - آفت کش های ارگانوفسفره
۱۳۵۸	اتوپروب
۱۳۶۵	اتیل پاراتیون
۱۳۷۲	اتیون
۱۳۷۹	اسپکتراسید
۱۳۸۶	آزودربن
۱۳۹۳	آزینفووز متیل
۱۴۰۰	بیدرین
۱۴۰۷	پاراتیون
۱۴۱۴	پروفوس
۱۴۲۱	تیمت
۱۴۲۸	دورسبان
۱۴۳۵	دی سیستون
۱۴۴۲	دیازینون
۱۴۴۹	دیسولفوتون
۱۴۵۶	دیفونات
۱۴۶۳	دیکروتوفوز
۱۴۷۰	سیتیون

۱۴۷۷	فُرات
۱۴۸۴	فسدرین
۱۴۹۱	فَنَامِيفُوس
۱۴۹۸	فُونُوفُوس
۱۵۰۵	كَلْرِيْرِفُوز
۱۵۱۲	گُوتیون
۱۵۱۹	مَالَاتِيون
۱۵۲۶	ما نیتور
۱۵۳۳	مَتَامِيدُوفُوس
۱۵۴۰	مَتِيلِ پَارَاتِيون
۱۵۴۷	مَوْنُوكْرُوتُوفُوس
۱۵۵۴	مَوِينِفُوس
۱۵۶۱	نِما كور
۱۵۶۸	ب - ۶ - سایر آئروسوال های آلی
۱۵۶۸	آزلایک اسید
۱۵۷۲	بنزیدین
۱۵۷۶	پارا-دی آمینودی فنیل
۱۵۸۰	دو ده استیلنی
۱۵۸۳	دو ده چراغ
۱۵۸۶	دو ده کوره
۱۵۸۹	دو ده
۱۵۹۲	۳-۳-دی كلروبنزیدین
۱۵۹۶	كربن آمورف
۱۵۹۹	لپار گیلیک اسید
۱۶۰۳	۱،۷-هپتان دی كربو كسيليسيك اسید

۱۶۰۷	ج - گازهای معدنی
۱۶۰۷	آرسنیک تری هیدرید
۱۶۱۲	آرسین
۱۶۱۷	آمونیاک
۱۶۲۲	برمین
۱۶۲۷	کربن دی اکسید
۱۶۳۰	دی اکسید گوگرد
۱۶۳۵	دی اکسید نیتروژن
۱۶۳۹	کربنیک اسید
۱۶۴۲	کربنیک اکسید
۱۶۴۴	کلرین
۱۶۴۹	کربن مونوکسید
۱۶۵۱	مونوکسید نیتروژن
۱۶۵۵	نیتریک اکساید
۱۶۵۹	هیدروژن آرسنید
۱۶۶۴	هیدروژن سولفید
۱۶۶۹	هیدروسولفوریک اسید
۱۶۷۴	د - آئرسول های معدنی
۱۶۷۴	د - اسیدهای معدنی
۱۶۷۴	ارتوفسفریک اسید
۱۶۷۸	جوهر گوگرد
۱۶۸۲	سولفوریک اسید
۱۶۸۶	فسفریک اسید
۱۶۹۰	متافسفریک اسید
۱۶۹۴	نیتریک اسید

۱۶۹۸	هیدرو برمیک اسید
۱۷۰۲	هیدروژن برماید
۱۷۰۶	هیدروژن فلوراید
۱۷۱۰	هیدروژن کلراید
۱۷۱۴	هیدروفلوریک اسید
۱۷۱۸	هیدرو کلریک اسید

جلد ششم

۱۷۲۳	۵ - ۲ - عناصر
۱۷۲۳	آرسنیک
۱۷۲۷	استرانسیم
۱۷۳۱	آلومینیوم
۱۷۳۵	آنتمیوآن
۱۷۳۹	باریم
۱۷۴۳	بریلیوم
۱۷۴۷	تالیم
۱۷۵۰	تلوریوم
۱۷۵۳	تیتانیوم
۱۷۵۶	روی
۱۷۵۹	سرب
۱۷۶۳	سلنیوم
۱۷۶۷	فسفر
۱۷۷۱	قلع
۱۷۷۴	کادمیوم
۱۷۷۸	کبالت
۱۷۸۲	کروم ۶ ظرفیتی

۱۷۸۸	کروم
۱۷۹۲	لانتانیوم
۱۷۹۶	لیتیم
۱۸۰۰	مس
۱۸۰۴	منگنز
۱۸۰۸	منیزم
۱۸۱۲	مولیبدن
۱۸۱۶	نقره
۱۸۲۰	وانادیم
۱۸۲۳	د - ۳ - سایر آنروسوں های معدنی
۱۸۲۳	اکسید کلسیم
۱۸۲۷	الیاف سرامیک نسوز
۱۸۳۴	آزبست
۱۸۴۱	آکتینولیت
۱۸۴۸	آموزیت
۱۸۵۰	آنتوفیلیت
۱۸۶۲	آهک خام
۱۸۶۶	آهک هیدراته
۱۸۷۰	بی کربنات کلسیم
۱۸۷۴	پروسیک اسید
۱۸۷۹	ترمولیت
۱۸۸۶	سرپنتین
۱۸۹۳	سنگ آهک
۱۸۹۷	سنگ مرمر
۱۹۰۱	سود سوزآور

١٩٠٦	سیلیس کریستالی
١٩١٢	شیشه الیافی
١٩١٩	فورمونیتر بل
١٩٢٤	کروزیدولیت
١٩٣١	کریزوتاپل
١٩٣٨	هیدروژن سیاناید
١٩٤٣	هیدروسیانیک اسید
١٩٤٨	هیدروکسید سدیم
١٩٥٣	هیدروکسید کلسیم
١٩٥٧	۵ - نمونه کلی هوا
١٩٥٧	گرد و غبار قابل استنشاق
١٩٥٩	گرد و غبار کلی
١٩٦١	۴ - پیوست ها
١٩٦١	پیوست اف - الزامی
١٩٨١	پیوست ب - الزامی
١٩٩٧	پیوست پ - الزامی
٢٠٠٩	پیوست ت - الزامی
٢٠١٠	پیوست ث - الزامی
٢٠١١	پیوست ج - الزامی
٢٠١٥	پیوست ج - اطلاعاتی
٢٠١٧	مراجع

پیشگفتار

یکی از برنامه های مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و انتشار رهنمودهای مربوط به حوزه ها و زمینه های مختلف بهداشت محیط و حرفه ای و سایر موضوعات مرتبط است که با بهره گیری از توان علمی و تجربی همکاران متعددی از سراسر کشور، انجام شده است. در این راستا سعی شده است ضمن بهره گیری از آخرین دستاوردهای علمی، از تجربه کارشناسان و متخصصین حوزه ستادی مرکز سلامت محیط و کار نیز استفاده شود و در مواردی که در کشور قوانین، مقررات و دستورالعمل های مدونی وجود دارد در تدوین و انتشار این رهنمودها مورد استناد قرار گیرد. تمام تلاش کمیته های فنی مستول تدوین رهنمودها این بوده است که محصولی فاخر و شایسته ارائه نمایند تا بتواند توسط همکاران در سراسر کشور و کاربران سایر سازمان ها و دستگاههای اجرایی و بعض‌آ عموم مردم قابل استفاده باشد ولی به هر حال ممکن است دارای نواقص و کاستی هایی باشد که بدینوسیله از همه متخصصین، کارشناسان و صاحبنظران ارجمند دعوت می شود با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در ارتقاء سطح علمی و نزدیکتر کردن هر چه بیشتر محتوای این رهنمودها به نیازهای روز جامعه یاری نمایند تا در ویراست های بعدی این رهنمودها بکار گرفته شود.

با توجه به دسترسی بیشتر کاربران این رهنمودها به اینترنت، تمام رهنمودهای تدوین شده بر روی تارگاه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (وبدأ)، معاونت بهداشتی، پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران و مرکز سلامت محیط و کار قرار خواهد گرفت و تنها نسخ بسیار محدودی از آنها به چاپ خواهد رسید تا علاوه بر صرفه جویی، طیف گسترده ای از کاربران به آن دسترسی مداوم داشته باشند.

اکنون که با یاری خداوند متعال در آستانه سی و چهارمین سال پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی این رهنمودها آماده انتشار می گردد، لازم است از خدمات کلیه دست اnder کاران تدوین و انتشار این رهنمودها صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم و پیشایش از کسانی که با ارائه پیشنهادات اصلاحی خود ما را در بهبود کیفیت این رهنمودها یاری خواهند نمود، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

دکتر کاظم ندادی

رئیس مرکز سلامت محیط و کار

۱- مقدمه

تغییر در شیوه زندگی، نیاز به محصولات جدید و استفاده از تکنولوژیهای نو سبب گردیده است که فهرست مواد شیمیایی مورد مصرف در صنعت روز به روز فزونی یابد.

علیرغم پیشرفت‌های علمی بشر در مورد اثرات سوء مواد شیمیایی، در بسیاری از موارد دانسته‌های بشر در مورد اثرات زیان آور مواد شیمیایی کم بوده و بعضی اطلاعاتی در دست نیست. از این رو لازم است نسبت به پایش مواجهه شاغلین و ثبت آنها اقدام نمود تا بتوان در مقاطع زمانی مختلف همزمان با پایش‌های بیولوژیکی، داده‌ها و اطلاعات جمع آوری شده را به کمک متخصصین اپیدمیولوژی شغلی مورد تحلیل و استنتاج قرار داد. این داده‌ها همچنین ما را در برقراری حدود مجاز شغلی در آینده یاری می‌نماید.

به منظور دستیابی به این هدف، همسان سازی روش‌های سنجش توسط کارشناسان محترم بهداشت حرفة‌ای در سطح کشور یک ضرورت است تا بتوان با اطمینان نسبت به تحلیل نتایج سنجش و ارتباط آن با پایش‌های بیولوژیکی و اثرات زیان آور در شاغلین اقدام نمود. از این رو در این راهنمای روش‌های نمونه برداری، آماده سازی و تجزیه نمونه‌های هوا برای تعداد قابل توجهی از ترکیبات شیمیایی ارائه شده است.

امید است در آینده نسبت به تکمیل این راهنمای ارائه روش‌های سنجش برای سایر ترکیبات شیمیایی و نیز بازنگری این مجموعه اقدام گردد.

۲- اهداف

هدف کلی: هدف از تدوین این راهنمای ارائه روش‌های سنجش (شامل مراحل نمونه برداری، آماده سازی و تجزیه نمونه‌ها) تعداد قابل توجهی از آلاینده‌های شیمیایی محیط کار می‌باشد.

هدف کاربردی: یکسان سازی روش‌های سنجش آلاینده‌های شیمیایی محیط کار به منظور ثبت و قابلیت قیاس نتایج سنجش آلاینده‌ها توسط کارشناسان مختلف در سطح کشور و استفاده از داده‌های ثبت شده در مطالعات اپیدمیولوژیکی

دادمنه کاربرد: محیط‌های صنعتی و معدنی (اعم از محیط‌های روباز یا سرپوشیده) و آزمایشگاههای مرجع در سطح کشور

۳- اصطلاحات و تعاریف

اصطلاحات متداول در نمونه برداری و آنالیز

English	فارسی
Absorption	جذب
Accuracy	صحت
Aliquote	یک قسمت از نمونه
Analyte	آنالیت
Analytical methods	روش های تجزیه ای
<u>Aqueous</u>	آبی
Ashing	خاکستر کردن
Atomic Absorption Spectrometry	اسپکترومتری جذب اتمی
Breathing zone	منطقه تنفسی
Butter	بافر
Calibration	کالیبراسیون
Calibration graph	منحنی کالیبراسیون
Capillary column	ستون موئینه
Carrier gas	گاز حامل
Colorimetric method	روش رنگ سنجی
Column	ستون
Concentration	غلظت، تراکم
Control	شاهد
Deionized water	آب دوبار تقطیر
<u>Density</u>	دانسیته
Detector	آشکار ساز، دنکتور

Detector tube	لوله آشکارساز
Digestion	هضم
Dilute	رقیق کردن
Dilution factor	فاکتور ترقيق
Direct reading	قرائت مستقیم
Distilled water	آب مقطّر
Electrochemical analysis	آنالیز الکتروشیمیایی
Electron Capture Detector (ECD)	آشکارساز الکترون گیر
Element	عنصر
Exposure	مواجهه
Extraction	استخراج
Field blanks	شاهد میدانی در محیطی غیر از محیط کار
Filter	فیلتر
flame ionization Detector (FID)	آشکارساز یونش شعله ای
Flexible connection tube	لوله رابط قابل انعطاف
Flow rate	دبی
Fluorescence Spectroscopy	اسپکترومتری فلورسانس
Gas chromatography (GC)	کروماتوگرافی گازی
Gravimetric analysis	آنالیز وزن سنجی
High-performance liquid chromatography (HPLC)	کروماتوگرافی مایع با عملکرد بالا
Inductively Coupled Plasma Atomic Emission Spectroscopy (ICP-AES)	اسپکترومتری نشر اتمی - پلاسمای جفت شده ای القابی
infrared spectrometry	اسپکترومتری مادون قرمز

Injection volume	حجم تزریق
Injection Temperature	دماهی تزریق
Interferences	مداخله کننده
Internal standards	استاندارد داخلی
ion chromatography	کروماتوگرافی یونی
Liquid	مایع
liquid chromatography (LC)	کروماتوگرافی مایع
Measurement	سنجش، اندازه گیری
Method	روش
Peak area	مساحت زیر پیک
Personal pump	پمپ نمونه برداری فردی
Photo-ionization Detector (PID)	آشکارساز یونش نوری
precision	دقت
Preservative	نگهدارنده، محافظ
Qualitative analysis	آنالیز کیفی
Quantitative Analysis	آنالیز کمی
Recovery	بازیافت
Retention time	زمان ماند
Sample	نمونه
Sample stability	پایداری نمونه
Sampling	نمونه برداری
Shipment sample	انتقال نمونه
<u>Solid</u>	جامد
Solution	محلول

Solvent	حلال
Spectroscopy	اسپکترومتری
Spiked sample	نمونه سنتزی با غلظت معین (ساخت در آزمایشگاه)
Standard addition	افزایش استاندارد (افزودن ماده ای با غلظت مشخص به نمونه های استاندارد و مجهول)
Standard curve	منحنی استاندارد
Stock solution	محلول مادر
Syringe, gas tight	سرنگ کروماتوگرافی کاملاً مهر و موم شده
Thermal conductivityDetector (TCD)	آشکار ساز هدایت حرارتی
UV-VIS Spectrometry	اسپکترومتری مرئی - فرابنفش
Volumetric analysis	آنالیز حجم سنجی (مانند تیتراسیون)
Watch glass	شیشه ساعت
Wipe sample	نمونه سطحی برای تعیین آلودگی سطح
X-ray Diffraction	پراش اشعه ایکس

الف- بخارات آلی

الف- ۱- الکل ها

ethanol	اتانول
64-17-5 :CAS KQ6300000 : RTECS	فرمول شیمیایی: C_2H_6O ; CH_3CH_2OH وزن مولکولی: ۴۶/۰۷
	اسامی مترادف: اتیل الکل ویژگی ها: نقطه جوش $5/78$ °C؛ فشار بخار 42 mmHg در 25 °C (۵/۶ kPa)؛ دانسیته $0/789$ g/mL در 20 °C
OSHA: 1000 ppm	حد مجاز: NIOSH: 1000 ppm ACGIH: 1000 ppm
احتیاطات ویژه:	
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30 °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه 1% حجمی 2 -بوتanol، $0/2$ -% آن دکان و $1/0$ -% اتیل بنزن یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	
۲- آنالیت (اتانول)، خلوص آزمایشگاهی ۳- نیتروژن، خالص ۴- هیدروژن، خالص ۵- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعل از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: 100 mg، قسمت عقبی: 50 mg) که	

توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min باید از $\frac{3}{4} \text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشد.

- ۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.2 L/min - 0.1 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۲- بسته های یخ
- ۳- دستگاه گاز کروماتو گراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۴- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵- سرنگ های ۱۰ با درجه بندی $1/10$ میکرولیتری
- ۶- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.2 L/min - 0.1 L/min برای عبور حجم هوای $1/10$ تا ۱ لیتر انجام دهید.
- ۴- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را به همراه بسته های یخ با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.
- ۲- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً ببندید.

-۳ ویال‌ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (اتانول) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک اتانول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم اتانول در هر نمونه).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از اتانول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم اتانول بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): اتانول
- جداساز: ۱ mL کرین دی سولفید به همراه ۲% بوتانول
- دمای تزریق: ۲۰۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۶۵ - ۷۰ °C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)
- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کرین دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقيق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۲- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک اتانول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

رطوبت بالا کارایی نمونه برداری را کاهش می دهد.

محاسبات:

۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) اتانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می رود.

۲- محاسبه غلظت (C) اتانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

ethyl alcohol	اتیل الکل
64-17-5 :CAS KQ6300000 : RTECS	فرمول شیمیایی: <chem>C2H6O</chem> ، <chem>CH3CH2OH</chem>
	وزن مولکولی: ۴۶/۰۷
	اسامی همترادف: اتانول
ویژگی ها: نقطه جوش ۷۸/۵ °C / ۴۲ mmHg (۵/۶ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۷۸۹ g/mL در ۲۰ °C	
OSHA: 1000 ppm	حدمجاز:
	NIOSH: 1000 ppm
	ACGIH: 1000 ppm
	احتیاطات ویژه:
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
	مواد و محلولهای لازم:
- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۱٪ حجمی ۲-بوتanol، ۰/۰ n-آن دکان و ۰/۱٪ اتیل بنزن یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	- آنالیت (اتیل الکل)، خلوص آزمایشگاهی
	- نیتروژن، خالص
	- هیدروژن، خالص
	- هوای، خالص و تصفیه شده
	وسایل و تجهیزات لازم:
- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهایهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه	

پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی ۱ L/min نباید از $\frac{3}{4}$ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

- ۹ پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0.2\text{ L}/\text{min}$ - $0.1\text{ L}/\text{min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۱۰ بسته های یخ

-۱۱ دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۱۲ ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۱۳ سرنگ های 10 mL با درجه بندی 0.1 mL میکرولیتری

-۱۴ بالن ژوژه 10 mL میلی لیتری

نمونه برداری:

-۵ پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۶ قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۷ نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1\text{ L}/\text{min}$ - $0.2\text{ L}/\text{min}$ برای عبور حجم هوای 1 L تا 10 L لیتر انجام دهید.

-۸ درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را به همراه بسته های یخ با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۴ محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۵ 1 mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

-۶ ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (اتیل الکل) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک اتیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم اتیل الکل در هر نمونه).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از اتیل الکل را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به ۲ همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم اتیل الکل بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده

و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): اتیل الکل

- جداساز: ۱ mL کرین دی سولفید به همراه ۲٪ بوتانول

- دمای تزریق: 200°C

- دمای آشکارساز: $250^{\circ} - 300^{\circ}\text{C}$

- دمای ستون: $65 - 70^{\circ}\text{C}$

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (30 mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

-۴ مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک اتیل الکل را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرهای:

روطوبت بالا کارایی نمونه برداری را کاهش می دهد.

محاسبات:

-۳ جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) اتیل الکل موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

-۴ محاسبه غلظت (C) اتیل الکل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

ethylene glycol monomethyl ether	اتیلن گلیکول مونو متیل اتر
109-86-4 :CAS KL5775000 : RTECS	فرمول شیمیایی: HOCH ₂ CH ₂ OCH ₃ وزن مولکولی: ۷۶/۰۹
اسامی مترادف: متیل سلوسلو؛ ۲-متوكسی اتانول؛ EGME	ویژگی ها: نقطه جوش ۲۴ °C؛ فشار بخار ۶ mmHg (۰/۸ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۹۶۶ g/mL در ۲۰ °C
OSHA: 25 ppm(skin)	حد مجاز: NIOSH: 0.1 ppm(skin) ACGIH: 5 ppm(skin)
احتیاطات ویژه:	
متیلن کلراید مظنون به سرطانزایی است. متابول به شدت قابل اشتعال است.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۱- متیلن کلراید؛ با خلوص HPLC.	
۱۲- متابول؛ با خلوص HPLC.	
۱۳- حلال جداسازی؛ متیلن کلراید (با خلوص HPLC) حاوی ۵٪ متابول	
۱۴- اتیلن گلیکول مونو متیل اتر؛ خلوص آزمایشگاهی	
۱۵- هلیوم، خالص و تصفیه شده	
۱۶- هیدروژن، تصفیه شده	
۱۷- هوای، فشرده، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱۵- نمونه بردار؛ لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۱۰۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. لوله ها در بازار موجود می باشند.	

- ۱۶- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.05 L/min - 0.01 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۱۷- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۱۸- ویال های شیشه ای نمونه گیری خودکار، ۱۱ میلی متری، با درپوش پیچ دار
- ۱۹- سرنگ های 10 mL و 25 mL میکرولیتری و 1 mL لیتری
- ۲۰- بالن ژوژه 10 mL میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۱۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۱۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.05 L/min - 0.01 L/min برای عبور حجم هوای 6 mL تا 50 mL انجام دهید.
نکته: حداکثر دبی عبوری برای اتیلن گلیکول مونو متیل اتر 0.2 L/min است.
- ۱۲- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۷- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله را به ویال محتوی بخش جلویی لوله انتقال دهید و فرم را دور بیندازید.
- ۸- 1 mL از حلول جداسازی را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بستنید.
- ۹- ویال های حاوی نمونه را به مدت 30 دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۷- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی که گستره ای آنالیز را پوشش دهد کالیبره کنید.

در صورت لزوم برای افزایش گستره منحنی کالیبراسیون، استانداردهای دیگری را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (اتیلن گلیکول مونو متیل اتر) را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با حلال به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکرو گرم اتیلن گلیکول مونو متیل اتر).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید.
- سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد مادر را مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- چند دقیقه برای ایجاد تعادل منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه استانداردها و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم اتیلن گلیکول مونو متیل اتر بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتو گراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و

یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): اتیلن گلیکول مونو متیل اتر

- جداساز: ۱ mL متیلن کلراید به همراه ۵٪ متانول

- دمای تزریق: ۲۲۵ °C

- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۴۰ °C (۱ دقیقه) تا ۲۰۰ °C (۱۲ °C/min)

- گاز حامل: هلیوم (۲/۵-۳ mL/min)

- ستون: موئین، از جنس سیلیکا

نکته: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با حلal

رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) اتیلن گلیکول مونو متیل اتر موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- محاسبه غلظت (C) اتیلن گلیکول مونو متیل اتر در حجم هوای نمونه برداری شده بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{mg/m}^3$$

الکل چوب	wood alcohol
فرمول شیمیایی: CH ₃ OH	67-56-1 :CAS
وزن مولکولی: ۳۲/۰۴	PC1400000 : RTECS
اسامی مترادف: متیل الکل؛ متانول؛ کربنول؛ نفت چوب؛ جوهر چوب ویژگی ها: نقطه جوش ۶۴/۵ °C؛ فشار بخار ۱۱۵ mmHg (۱۵/۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۷۹۲ g/mL در ۰ °C؛ گستره انفجار ۰٪ تا ۳۶٪ حجمی در هوا	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه: الکل چوب قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۱۸- متانول، با خلوص آزمایشگاهی ۱۹- آب؛ مقطر و تصفیه شده ۲۰- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی ۲۱- هلیوم، خالص ۲۲- هیدروژن، خالص ۲۳- هوای، تصفیه شده ۲۴- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب مقطر ۲۵- محلول مادر کالیبراسیون، L ^{-۱} ؛ ۲۵/۳ μg/μL میکرولیتر الکل چوب را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۲۱- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: mg ۱۰۰، قسمت عقبی: mg ۵۰) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.
- نکته: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای الكل چوب از لوله‌های بزرگتر با شرایط زیر استفاده کنید:
- طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی گرم)
- ۲۲- پمپ نمونه برداری فردی با دبی L/min ۰/۲ - ۰/۰۲، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف
- ۲۳- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون موئین RTX-35
- ۲۴- حمام اولتراسونیک
- ۲۵- ویال‌های نمونه گیر خودگار، با درپوش پیچ دار PTFE
- ۲۶- سرنگ‌های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه‌های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری
- ۲۷- بالن ژوژه در اندازه‌های مختلف
- ۲۸- پیپت در اندازه‌های مختلف

نمونه برداری:

- ۱۳- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۱۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط

لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۱۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2\text{--}0.4 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۵ لیتر انجام دهید.

۱۶- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۱۰- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه فوم را دور بیندازید.

۱۱- 1 mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل ($5/95$) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۱۲- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت $30\text{--}60$ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد ($2\text{--}5$ تایی) باید گستره بین حد آشکارسازی ($\text{LOD}=0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه‌ی 10 میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل ($5/95$) به حجم 10 میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم الکل چوب).

۱۱- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیما به محتوی بخش جلوبی لوله تزریق کنید.
- به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلولهای استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم الكل چوب بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): الكل چوب
- جداساز: ۱ mL ترکیب آب/ایزوپروپیل الكل (۹۵/۵)
- دمای تزریق: 250°C
- دمای آشکارساز: 300°C
- دمای ستون: 50°C تا 90°C ($8^{\circ}\text{C}/\text{min}$)
- گاز حامل: هلیوم ($2/6 \text{ mL}/\text{min}$)
- ستون: موئین؛ Rtx-35 ، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب/ایزوپروپیل الكل (۹۵/۵) رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق

مناسب در محاسبات وارد کنید.

- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گروه‌ها:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه الکل چوب باشد می‌تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) الکل چوب موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

- محاسبه غلظت (C) الکل چوب در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

آلیل الكل	allyl alcohol
فرمول شیمیایی:	107-18-6 :CAS BA5075000 : RTECS <chem>C3H6O; CH2=CHCH2OH</chem>
وزن مولکولی:	۵۸/۰۸
اسامی مترادف:	- پروپن -۱- آل؛ ۲- پروپنول؛ وینیل کربنیول ویژگی ها: نقطه جوش 96°C - 97°C ؛ فشار بخار 17 mmHg در 25°C ($2/3\text{ kPa}$) بدانسیته $0/854\text{ g/mL}$ در 20°C
حدم حاز:	OSHA: 2 ppm skin NIOSH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin); Group I Pesticide ACGIH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin)
احتیاطات و پیش:	کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۲۶- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، $n/0.0/2$-پنتا دکان و $1/0.0/1$٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. ۲۷- آنالیت (آلیل الكل) ۲۸- n-هپتان ۲۹- محلول استوک راندمان واجذب؛ 12 mg/mL آلیل الكل در n-هپتان ۳۰- نیتروژن، خالص ۳۱- هیدروژن، خالص ۳۲- هوای، خالص و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۲۹- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای‌های آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی‌متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی‌متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله‌ها در دبی ۱ L/min باید از $\frac{3}{4}$ kPa بیشتر شود. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.
- ۳۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{--}0/02$ L/min، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف
- ۳۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۳۲- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی‌لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۳۳- سرنگ‌های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری
- ۳۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی‌لیتری

نمونه برداری:

- ۱۷- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۱۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۱۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{--}0/01$ L/min برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۰ لیتر انجام دهید.
- ۲۰- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۳- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال‌های جداگانه‌ای قرار دهید. لایه پشم

شیشه و فوم را دور بیندازید.

- ۱۴ mL از حلال (کرین دی سولفید) را به هر کدام از ویال‌ها اضافه کرده و درپوش

آن را فوراً بیندید.

- ویال‌ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۳ روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (آلیل الکل) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی

۱۰ میلی لیتری با کرین دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک، آلیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم آلیل الکل).

- ۱۴ راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر بچ غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از آلیل الکل یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را اجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم آلیل الکل بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): آلیل الكل

- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۰.۵٪ پروپانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۸۰ - ۱۲۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۰- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک آلیل الكل را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

-۹ جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) آلیل الکل موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

-۱۰ محاسبه غلظت (C) آلیل الکل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

آنول	anol
فرمول شیمیایی: C ₆ H ₁₂ O	108-93-0 :CAS GV7875000 : RTECS
وزن مولکولی: ۱۰۰/۱۶	اسامی مترادف: هگزالین؛ هیدرالین؛ هیدروکسی سیکلوهگزان؛ سیکلوهگزانول ویژگی ها: نقطه جوش ۱۶۱ °C؛ نقطه جوش ۲۴ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg در ۲۵ °C در ۰/۹۶۲ g/mL (۰/۱۳ kPa) در ۲۰ °C
حد مجاز: OSHA: 50 ppm NIOSH: 50 ppm (skin) ACGIH: 50 ppm (skin)	احتیاطات ویژه: کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
مواد و محلولهای لازم: ۳۳- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰/۰٪ n-پنتا دکان و ۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. ۳۴- آنالیت (آنول) ۳۵- n-هپتان ۳۶- محلول استوک راندمان واجذب؛ ۱۲ mg/mL آنول در n-هپتان ۳۷- نیتروژن، خالص ۳۸- هیدروژن، خالص ۳۹- هوای، خالص و تصفیه شده	وسایل و تجهیزات لازم: ۳۵- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه

پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی ۱ L/min باید از $\frac{3}{4}$ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۳۶- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.2 L/min - 0.02 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۳۷- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۳۸- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۳۹- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی $1/10$ میکرولیتری

-۴۰- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

-۲۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۲۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۲۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.2 L/min - 0.01 L/min برای عبور حجم هوای ۱ تا 10 لیتر انجام دهید.

-۲۴- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۱۶- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۱۷- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

-۱۸- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (آنول) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کرین دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲ و ۱۰ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک آنول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم آنول).

۱۷- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از آنول یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-۴ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۲ و ۱۰ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم آنول بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۸- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): آنول
- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول
- دمای تزریق: ۲۰۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۸۰ - ۱۲۰ °C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)
- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۲- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک آنول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۱۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) آنول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲- محاسبه غلظت (C) آنول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

ایزو بوتیل الکل	Isobutyl alcohol
فرمول شیمیایی:	78-83-1 :CAS NP9625000 : RTECS
(CH ₃) ₂ CHCH ₂ OH C ₄ H ₁₀ O	
وزن مولکولی: ۷۴/۱۲	
اسامی مترادف: ۲-متیل ۱-پروپانول؛ ایزوپروپیل کریستال؛ IBA	
ویژگی ها: نقطه جوش ۰°C = ۱۰.۸ mmHg (۰.۱/۲ kPa) ؛ فشار بخار در ۰°C = ۲۵ °C ؛ دانسیته ۰.۸۰۶ g/mL در ۰°C	
حدمجاز:	OSHA: 100 ppm NIOSH: 50 ppm ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه:	کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۰°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۴۰- حلal: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۰.۱٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰.۱٪ آن دکان و ۰.۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. ۴۱- آنالیت (ایزو بوتیل الکل) ۴۲- محلول استوک راندمان واجذب، ۱۰۰ mg/mL؛ محلول ایزو بوتیل الکل را در هپتان آماده کنید. ۴۳- نیتروژن، خالص ۴۴- هیدروژن، خالص ۴۵- هوای، خالص و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۴۱- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو mg بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی ۱ L/min باید از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۴۲- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۱ L/min - ۰/۰۲ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۴۳- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۴۴- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۴۵- سرنگ های ۱۰ با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری
- ۴۶- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۴۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالibrاسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۴۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۴۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۱ L/min - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای ۲ تا ۱۰ لیتر انجام دهید.
- ۵۰- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۹- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.
- ۲۰- ۱ mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.
- ۲۱- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۹- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزو بوتیل الکل) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزو بوتیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ایزو بوتیل الکل).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ایزو بوتیل الکل را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ایزو بوتیل الکل بازیافت شده

ترسیم کنید.

- ۲۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۳- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ایزو بوتیل الکل

- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۲٪-پروپانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۷۵ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۱۴- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزو بوتیل الکل را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها: -

محاسبات:

۱۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزو بوتیل الکل موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می رود.

۱۴- محاسبه غلظت (C) ایزو بوتیل الکل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , mg/m^3$$

isobutylcarbinol	ایزو بوتیل کربینول
123-51-3 : CAS EL5425000 : RTECS	فرمول شیمیایی: $C_5H_{12}O ; (CH_3)_2CHCH_2CH_2OH$
	وزن مولکولی: ۸۸/۱۵
	اسامی مترادف: ۳-متیل-۱-بوتانول؛ ایزوآمیل الکل؛ ایزوپنتیل الکل
	ویژگی ها: نقطه جوش $132^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 28 mmHg ($3/7 \text{ kPa}$) در $25^{\circ}C$ ؛ دانسیته $20^{\circ}C$ در 0.813 g/mL
OSHA: 100 ppm NIOSH: 100 ppm, 125 ppm STEL (skin) ACGIH: 100 ppm, 125 ppm STEL	حدمجاز:
	احتیاطات ویژه:
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است ($30^{\circ}C$ = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید. پروپانول، هگزان و هپتان قابل اشتعال هستند و آماده سازی آنها باید در زیر هود صورت گیرد. از دستکش، عینک اینمی و لباس حفاظتی مناسب استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۶- کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی)	
۴۷- پروپانول؛ خلوص کروماتوگرافی	
۴۸- هگزان؛ خلوص کروماتوگرافی	
۴۹- هپتان؛ خلوص کروماتوگرافی	
۵۰- حلال جداسازی: کربن دی سولفید به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول و ۰/۰۵٪ حجمی هگزان به عنوان استانداردهای داخلی.	
نکته: ۰/۱- آن دکان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب می توانند مورد استفاده قرار گیرند.	
۵۱- آنالیت (ایزو بوتیل کربینول)	

- ۵۲- محلول استوک ؛ 100 mg/mL ; محلول ایزو بوتیل کربینول را در هپتان آماده کنید.
- ۵۳- نیتروژن، خالص
- ۵۴- هیدروژن، خالص
- ۵۵- هوا، فشرده و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۴۷- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm ، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm ؛ که انتهاهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه 2 میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله ها در $\text{dBi} - 0/2 \text{ L/min}$ باید از $3/4 \text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۴۸- پمپ نمونه برداری فردی با $\text{dBi} - 0/1 - 0/2 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۴۹- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۵۰- ویال های شیشه ای، 2 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۱- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0 \text{ میکرولیتری}$
- ۵۲- بالن ژوژه 2 میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۲۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۳۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳۱- نمونه برداری را در یک dBi مشخص بین $0/2 \text{ L/min} - 0/1 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای $1 \text{ تا } 10 \text{ لیتر}$ انجام دهید.

-۳۲- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۲۲- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۲۳- ۱ mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

-۲۴- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۲۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزو بوتیل کریبنول) یا محلول استاندارد آن را در بال نژاده ۲ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۲ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱۹۱-۲۰۱ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزو بوتیل کریبنول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میکرو گرم ایزو بوتیل کریبنول).

-۲۳- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک استاندارد را

مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-۱ آماده سازی) و به همراه

محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم ایزو بوتیل کربینول بازیافت شده ترسیم کنید.

- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گاز کروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): ایزو بوتیل کربینول

- جداساز: ۱ mL کربین دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول

- دمای تزریق: ۲۲۰ °C

- دمای آشکارساز: ۳۰۰ - ۲۵۰ °C

- دمای ستون: ۳۵ °C (۷ دقیقه)؛ تا ۶۰ °C (۵ min)، ۵ دقیقه حفظ شود؛ تا

بیشتر از ۱۲۰ °C (۱۰ min)، ۳ دقیقه حفظ شود

- گاز حامل: هلیوم (۴ mL/min)

- ستون: موئین، از جنس سیلیکا

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزو بوتیل کربینول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرهای:

محاسبات:

۱۵- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزو بوتیل کربینول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.
نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۶- محاسبه غلاظت (C) ایزو بوتیل کربینول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: $\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

ایزوآمیل الکل
فرمول شیمیایی:
123-51-3 :CAS EL5425000 : RTECS <chem>C5H12O ; (CH3)2CHCH2CH2OH</chem>
وزن مولکولی: ۸۸/۱۵
اسامی مترادف: ۳-متیل-۱-بوتانول؛ ایزو بوتیل کربنول؛ ایزوپتیل الکل
ویژگی ها: نقطه جوش ۱۳۲ °C؛ فشار بخار ۲۸ mmHg (۳/۷ kPa) در ۲۵ °C ؛ دانسیته ۰/۸۱۳ g/mL در ۲۰ °C
حد مجاز:
OSHA: 100 ppm NIOSH: 100 ppm, 125 ppm STEL (skin) ACGIH: 100 ppm, 125 ppm STEL
احتیاطات ویژه:
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید. پروپانول، هگزان و هپتان قابل اشتعال هستند و آماده سازی آنها باید در زیر هود صورت گیرد. از دستکش، عینک ایمنی و لباس حفاظتی مناسب استفاده کنید.
مواد و محلولهای لازم:
۵۶- کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) ۵۷- ۲-پروپانول؛ خلوص کروماتوگرافی ۵۸- هگزان؛ خلوص کروماتوگرافی ۵۹- هپتان؛ خلوص کروماتوگرافی ۶۰- حلal جداسازی: کربن دی سولفید به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول و ۰/۰۵٪ حجمی هگزان به عنوان استانداردهای داخلی. نکته: ۰/۱٪ حجمی n-آن دکان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب می توانند مورد استفاده قرار گیرند.

- ۶۱- آنالیت (ایزوآمیل الکل)
- ۶۲- محلول استوک ؛ 100 mg/mL ; محلول ایزوآمیل الکل را در هپتان آماده کنید.
- ۶۳- نیتروژن، خالص
- ۶۴- هیدروژن، خالص
- ۶۵- هوا، فشرده و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۵۳- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm ، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm ؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه 2 میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min بیشتر از $\frac{3}{4} \text{ kPa}$ نباشد. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۵۴- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0.2 \text{ L/min} - 0.1 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۵۵- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون ویال های شیشه ای، 2 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۶- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری
- ۵۷- بالن ژوژه 2 میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۳۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۳۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 \text{ L/min} - 0.1 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای $1 \text{ تا } 10 \text{ لیتر}$ انجام دهید.

۳۶- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۲۵- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۲۶- ۱ mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً ببندید.

۲۷- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۲۵- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزوآمیل الکل) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۲ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۲ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزوآمیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میکرو گرم ایزوآمیل الکل).

۲۶- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجدب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول

- های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهد (مراحل ۱و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم ایزوآمیل الكل بازیافت شده ترسیم کنید.
 - سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۷- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ایزوآمیل الكل
 - جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول
 - دمای تزریق: ۲۲۰ °C
 - دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
 - دمای ستون: ۳۵ °C (۷ دقیقه)؛ تا ۶۰ °C/min (۵)، ۵ دقیقه حفظ شود؛ تا بیشتر از ۱۲۰ °C (۱۰ °C/min)، ۳ دقیقه حفظ شود
 - گاز حامل: هلیوم (۴ mL/min)
 - ستون: موئین، از جنس سیلیکا
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۱۸- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزوآمیل الكل را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مدخله گرهای: -

محاسبات:

۱۷- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزوآمیل الکل موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۸- محاسبه غلظت (C) ایزوآمیل الکل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V} , \text{mg/m}^3$$

NOTE: $\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

isopropyl alcohol	ایزوبروپیل الکل
64-17-5 :CAS	فرمول شیمیایی:
KQ6300000 : RTECS	$\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$; $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$
وزن مولکولی: ۶۰/۰۹	اسامی مترادف: ۲-پروپانول
ویژگی ها: نقطه جوش $82/5^{\circ}\text{C}$ ؛ فشار بخار 33 mmHg ($4/4 \text{ kPa}$) در 25°C ؛ دانسیته 20°C در $0/785 \text{ g/mL}$	
OSHA: 400 ppm	حدمجاز: NIOSH: 400 ppm; 500ppm STEL
ACGIH: 400 ppm; 500ppm STEL	احتیاطات ویژه:
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۶۶- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۱٪ حجمی ۲-بوتanol، ۰/۲٪ n-آن دکان و ۰/۱٪ اتیل بنزن یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	
۶۷- آنالیت (ایزوبروپیل الکل)، خلوص آزمایشگاهی	
۶۸- نیتروژن، خالص	
۶۹- هیدروژن، خالص	
۷۰- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۵۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که انتهایهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه	

پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۶۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.2 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۶۱- بسته های یخ

-۶۲- دستگاه گاز کروماتو گراف، با آشکارساز شعله ای -یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۶۳- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۶۴- سرنگ های ۱۰ با درجه بندی $0/1$ میکرولیتری

-۶۵- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

-۳۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۳۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۳۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 - 0.1 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای $3/0$ تا 3 لیتر انجام دهید.

-۴۰- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را به همراه بسته های یخ با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۲۸- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۲۹- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

-۳۰- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزوپروپیل الکل) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲۱ و ۲۰ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزوپروپیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ایزوپروپیل الکل در هر نمونه).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ایزوپروپیل الکل را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۲۰ و ۲۱ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ایزوپروپیل الکل بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با

استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ایزوپروپیل الکل

- جداساز ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۰٪ ۲-بوتانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۳۰۰ - ۲۵۰ °C

- دمای ستون: ۷۰ - ۶۵ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقيق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب تریق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۲۰- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزوپروپیل الکل را برابر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گروه‌ها:

روطیت بالا کارایی نمونه برداری را کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزوپروپیل الکل موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۲۰- محاسبه غلظت (C) ایزوپروپیل الکل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

isopropyl carbinol	ایزوپروپیل کربینول
78-83-1 :CAS NP9625000 : RTECS	فرمول شیمیایی: $C_4H_{10}O$; $(CH_3)_2CHCH_2OH$
	وزن مولکولی: ۷۴/۱۲
	اسامی متراծ: ۲-متیل ۱-پروپانول؛ ایزو بوتیل الکل؛ IBA
	ویژگی ها: نقطه جوش $108^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 9 mmHg در $25^{\circ}C$ ؛ دانسیته 0.806 g/mL در $20^{\circ}C$
حد مجاز: OSHA: 100 ppm	NIOSH: 50 ppm ACGIH: 50 ppm
	احتیاطات ویژه:
	کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است ($30^{\circ}C$ = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
	مواد و محلولهای لازم:
۷۱- حال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۱٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰/۲٪ n-آن دکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	۷۱- آنالیت (ایزوپروپیل کربینول)
۷۲- محلول استوک راندمان واجذب، 100 mg/mL	۷۲- نیتروژن، خالص
۷۳- هپتان آماده کنید.	۷۴- هیدروژن، خالص
۷۴- هوای، خالص و تصفیه شده	۷۵-
	۷۶-
	وسایل و تجهیزات لازم:
۷۶- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm	

که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min از $3/4\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۶۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{ L/min} - 0/01$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۶۸- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۶۹- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۷۰- سرنگ های 10 ml با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری

-۷۱- بالن ژوژه 10 ml میلی لیتری

نمونه برداری:

-۴۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۴۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۴۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{ L/min} - 0/01$ ، برای عبور حجم هوای 2 L انجام دهید.

-۴۴- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۳۱- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۳۲- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن

را فوراً بیندید.

- ۳۳- ویال‌ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۳۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزوپروپیل کربینول) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری

با کربن‌دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲۹ و ۳۰ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزوپروپیل کربینول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ایزوپروپیل کربینول).

- ۳۲- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر یک از زغال‌فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ایزوپروپیل کربینول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ایزوپروپیل کربینول بازیافت شده ترسیم کنید.

- ۳۳- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۲۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و

سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ایزوپروپیل کرینول

- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۲٪-پروپانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۷۵ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۲۲- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزوپروپیل کرینول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۲۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزوپروپیل کرینول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۲۲- محاسبه غلظت (C) ایزوپروپیل کرینول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

ایزوپتیل الکل	isopentyl alcohol
فرمول شیمیایی:	123-51-3 :CAS EL5425000 : RTECS <chem>C5H12O ; (CH3)2CHCH2CH2OH</chem>
وزن مولکولی:	۸۸/۱۵
اسامی مترادف:	-متیل-۱-بوتانول؛ ایزو بوتیل کربینول؛ ایزوآمیل الکل
ویژگی ها:	نقطه جوش 132°C ؛ فشار بخار 28 mmHg در 25°C ؛ دانسیته 20°C / 813 g/mL
حدمجاز:	OSHA: 100 ppm NIOSH: 100 ppm, 125 ppm STEL (skin) ACGIH: 100 ppm, 125 ppm STEL
احتیاطات ویژه:	کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید. پروپانول، هگزان و هپتان قابل اشتعال هستند و آماده سازی آنها باید در زیر هود صورت گیرد. از دستکش، عینک ایمنی و لباس حفاظتی مناسب استفاده کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۷۷- کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) ۷۸- پروپانول؛ خلوص کروماتوگرافی ۷۹- هگزان؛ خلوص کروماتوگرافی ۸۰- هپتان؛ خلوص کروماتوگرافی ۸۱- حلال جداسازی: کربن دی سولفید به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول و ۰/۰۵٪ حجمی هگزان به عنوان استانداردهای داخلی. نکته: ۱/۰ حجمی ۱۱-آن دکان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب می توانند مورد

استفاده قرار گیرند.

- ۸۲- آنالیت (ایزوپنتیل الکل)

- ۸۳- محلول استوک ؛ 100 mg/mL ; محلول ایزوپنتیل الکل را در هپتان آماده کنید.

- ۸۴- نیتروژن، خالص

- ۸۵- هیدروژن، خالص

- ۸۶- هوا، فشرده و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۷۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm ، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm ؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه 2 میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله ها در 1 L/min باید از $\frac{3}{4} \text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

- ۷۳- پمپ نمونه برداری فردی با 0.2 L/min - 0.1 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

- ۷۴- دستگاه گاز کرومato گراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

- ۷۵- ویال های شیشه ای، 2 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

- ۷۶- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0 \text{ میکرولیتری}$

- ۷۷- بالن ژوژه 2 میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۴۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

- ۴۶- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

- ۴۷- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.2 L/min - 0.1 L/min برای عبور حجم

هوای ۱ تا ۱۰ لیتر انجام دهد.

- ۴۸- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۳۴- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهد. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.
- ۳۵- ۱ mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندازید.
- ۳۶- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۳۴- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (ایزوپنتیل الکل) یا محلول استاندارد آن را در بالان ژوژه‌ی ۲ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۲ میلی لیتر برسانید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱۹ و ۲۰ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ایزوپنتیل الکل به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میکرو گرم ایزوپنتیل الکل).
- ۳۵- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر چهار زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم ایزوپتیل الكل بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۲۳- دستگاه گاز کروماتو گراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
 - آنالیت(ماده مورد تجزیه): ایزوپتیل الكل
 - جداساز: ۱ mL کرین دی سولفید به همراه ۰.۵٪ پروپانول
 - دمای تزریق: ۲۲۰ °C
 - دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
 - دمای ستون: ۳۵ °C (۷ دقیقه)؛ تا ۶۰ °C (۵ دقیقه حفظ شود؛ تا بیشتر از ۱۲۰ °C/min)؛ ۳ دقیقه حفظ شود
 - گاز حامل: هلیوم (۴ mL/min)
 - ستون: موئین، از جنس سیلیکا
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کرین دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۲۴- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ایزوپتیل الكل را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مدخله گرهای:

محاسبات:

- ۲۳ - جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ایزوپنتیل الكل موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۲۴ - محاسبه غلظت (C) ایزوپنتیل الكل در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: $\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

2-propanol	۲-پروپانول
64-17-5 :CAS	فرمول شیمیایی:
KQ6300000 : RTECS	$\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$; $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$
وزن مولکولی:	۶۰/۰۹
اسامی مترادف: ایزوپروپیل الکل	
ویژگی ها: نقطه جوش $82/5^{\circ}\text{C}$ ؛ فشار بخار 33 mmHg در 25°C ؛ دانسیته $4/4 \text{ kPa}$ در 0°C	
حد مجاز: OSHA: 400 ppm	NIOSH: 400 ppm; 500ppm STEL
	ACGIH: 400 ppm; 500ppm STEL
احتیاطات ویژه:	
کرین دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (-30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۷۸- حلال: کرین دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۱٪ حجمی ۲-بوتanol، ۰/۲٪ آن دکان و ۰/۱٪ آتیل بنزن یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	
۷۹- آنالیت (۲-پروپانول)، خلوص آزمایشگاهی	
۸۰- نیتروژن، خالص	
۸۱- هیدروژن، خالص	
۸۲- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۸۳- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۷ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهایهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش	

عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $3/4 \text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

- ٧٩- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2 \text{ L/min}$ - $0/01$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-٨٠- بسته های یخ

- ٨١- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
-٨٢- ویال های شیشه ای، 2 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
-٨٣- سرنگ های 10 میلی لیتری با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری
-٨٤- بالن ژوژه 10 میلی لیتری

نمونه برداری:

- ٤٩- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
-٥٠- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
-٥١- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2 \text{ L/min}$ - $0/01$ برای عبور حجم هوای $0/3$ تا 3 لیتر انجام دهید.
-٥٢- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را به همراه بسته های یخ با دقیق انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ٣٧- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.
-٣٨- 1 mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.
-٣٩- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۳۷- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبر کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (۲-پروپانول) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ۲-پروپانول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ۲-پروپانول در هر نمونه).

- ۳۸- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ۲-پروپانول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-پروپانول بازیافت شده ترسیم کنید.

- ۳۹- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۴۵- دستگاه گاز کروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲-پروپانول
- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۲٪ بوتانول
- دمای تزریق: ۲۰۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ - ۲۵۰ °C
- دمای ستون: ۷۰ - ۶۵ °C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۴۰ mL/min)
- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۲۶- مساحت پیک را محاسبه کنید، مساحت پیک ۲-پروپانول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گوها:

رطوبت بالا کارایی نمونه برداری را کاهش می دهد.

محاسبات:

- ۲۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲-پروپانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۲۶- محاسبه غلظت (C) ۲-پروپانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

2-propenol	۲-پروپنول
107-18-6 :CAS	فرمول شیمیایی:
BA5075000 : RTECS	$\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$; $\text{CH}_2=\text{CHCH}_2\text{OH}$
وزن مولکولی:	۵۸/۰۸
اسامی مترادف: ۲-پروپن -۱-آل؛ آلیل الکل؛ وینيل کریبنول	
ویژگی ها: نقطه جوش 96°C - 97°C ؛ فشار بخار 17 mmHg ($2/3 \text{ kPa}$) در 25°C ؛ دانسیته 0.854 g/mL در 20°C	
OSHA: 2 ppm skin	حد مجاز:
NIOSH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin); Group I Pesticide	
ACGIH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin)	
احتیاطات ویژه:	
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	:
۹۲- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، n -پنتادکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	
۹۳- آنالیت (۲-پروپنول)	
۹۴- n -هپتان	
۹۵- محلول استوک راندمان واجذب؛ 12 mg/mL ۲-پروپنول در n -هپتان	
۹۶- نیتروژن، خالص	
۹۷- هیدروژن، خالص	
۹۸- هوا، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	:
۸۵- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm ، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm ؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو	

بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی:

۵۰) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min باید از $3/4\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۸۶- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{ L/min}$ - $0/02\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل

انعطاف

۸۷- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۸۸- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۸۹- سرنگ های 10 ml میکرولیتری با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری

۹۰- بالن ژوژه 10 ml میلی لیتری

نمونه برداری:

۵۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۵۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۵۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{ L/min}$ - $0/01\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای 1 تا 10 liter انجام دهید.

۵۶- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشت و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۴۰- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۴۱- 1 mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا ببندید.

۴۲- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۴۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (۲-پروپنول) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی

۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ۲-پروپنول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ۲-پروپنول).

۴۱- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر چهار زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ۲-پروپنول یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-پروپنول بازیافت شده ترسیم کنید.

۴۲- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۲۷- دستگاه گاز کروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و

سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲-پروپنول

- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۳۰۰ - ۲۵۰ °C

- دمای ستون: ۱۲۰ - ۸۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددآنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۲۸- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ۲-پروپنول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرهای:

محاسبات:

- ۲۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲-پروپنول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- محاسبه غلظت (C) ۲-پروپنول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

جوهر چوب	wood spirit
فرمول شیمیایی: CH ₃ OH	67-56-1 :CAS
وزن مولکولی: ۳۲/۰۴	PC1400000 : RTECS
اسامی مترادف: متیل الکل؛ الکل چوب؛ کربینول؛ نفت چوب؛ متانول ویژگی ها: نقطه جوش ۶۴/۵ °C؛ فشار بخار Hg ۱۱۵ mmHg (۱۵/۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۷۹۲ g/mL در ۰ °C؛ گستره انفجار ۶٪ تا ۳۶٪ حجمی در هوا	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه: جوهر چوب قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۹۹- متانول ، با خلوص آزمایشگاهی ۱۰۰- آب؛ مقطر و تصفیه شده ۱۰۱- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی ۱۰۲- هلیوم، خالص ۱۰۳- هیدروژن، خالص ۱۰۴- هوا، تصفیه شده ۱۰۵- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب مقطر ۱۰۶- محلول مادر کالیبراسیون، L ^{-۱} ۲۵/۳ μg/μL میکرولیتر جوهر چوب را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۹۱- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.
- نکته: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای جوهر چوب از لوله‌های بزرگتر با شرایط زیر استفاده کنید:
- طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm، حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی گرم)
- ۹۲- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف
- ۹۳- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون موئین RTX-35
- ۹۴- حمام اولتراسونیک
- ۹۵- ویال‌های نمونه گیر خودگار، با درپوش پیچ دار PTFE
- ۹۶- سرنگ‌های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه‌های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری
- ۹۷- بالن ژوژه در اندازه‌های مختلف
- ۹۸- پیpet در اندازه‌های مختلف

نمونه برداری:

- ۵۷- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۵۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط

لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۵۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 - 0.02 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۵ لیتر انجام دهید.

۶۰- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۴۳- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه فوم را دور بیندازید.

۴۴- 1 mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل ($5/95$) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۴۵- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت $30 - 60$ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۴۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد (۲ تایی) باید گستره‌ی بین حد آشکارسازی ($\text{LOD} = 0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه‌ی 10 میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل ($5/95$) به حجم 10 میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل او ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم جوهر چوب).

۴۴- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را اجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم جوهر چوب بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان اجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): جوهر چوب
- جداساز: ۱ mL ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۹۵/۵)
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۹۰ °C تا ۵۰ °C (۸ °C/min)
- گاز حامل: هلیوم (۶/۲ mL/min)
- ستون: موئین؛ Rtx-35، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۹۵/۵) رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضربی ترقیق

مناسب در محاسبات وارد کنید.

-۳۰- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه جوهر چوب باشد می تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

-۲۹- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان و اخذ) جوهر چوب موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

-۳۰- محاسبه غلظت (C) جوهر چوب در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

سیکلوهگزانول	cyclohexanol
فرمول شیمیایی: C ₆ H ₁₂ O	108-93-0 :CAS
وزن مولکولی: ۱۰۰/۱۶	GV7875000 : RTECS
اسامی متراծ: هگزالین؛ هیدرالین؛ هیدروکسی سیکلوهگزان؛ آنول ویژگی ها: نقطه جوش ۱۶۱ °C؛ نقطه جوش ۲۴ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۹۶۲ g/mL در ۲۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 50 ppm	NIOSH: 50 ppm (skin)
	ACGIH: 50 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۰۷- حلal: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰/۲٪ n-پتا دکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	۱۰۸- آنالیت (سیکلوهگزانول)
۱۰۹- n-هپتان	
۱۱۰- محلول استوک راندمان واجذب؛ ۱۲ mg/mL سیکلوهگزانول در n-هپتان	۱۱۱- نیتروژن، خالص
۱۱۲- هیدروژن، خالص	
۱۱۳- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۹۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم	

بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 kPa باید از $\frac{۳}{۴} \text{ L/min}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۰۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.2 L/min - 0.02 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۰۱- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۰۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۰۳- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی $1/10$ میکرولیتری

۱۰۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

۶۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۶۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۶۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.2 L/min - 0.01 L/min برای عبور حجم هوای ۱ تا 10 لیتر انجام دهید.

۶۴- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۴۶- محتوى بخش جلویی و عقیی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۴۷- 1 mL از حلal (کرین دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۴۸- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۴۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (سیکلوهگزانول) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک سیکلوهگزانول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم سیکلوهگزانول).
- ۴۷- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از سیکلوهگزانول یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱-۲-آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم سیکلوهگزانول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۴۸- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۳۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): سیکلوهگزانول

جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۰.۵٪ پروپانول	-
دمای تزریق: ۲۰۰ °C	-
دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C	-
دمای ستون: ۸۰ - ۱۲۰ °C	-
گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)	-
ستون: شیشه ای	-

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۳۲- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک سیکلوهگزانول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۳۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان و اخذ) سیکلوهگزانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۳۲- محاسبه غلظت (C) سیکلوهگزانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

فورفوریل الکل	furfuryl alcohol
فرمول شیمیایی:	C ₄ H ₇ OCH ₂ OH
وزن مولکولی:	۹۸/۱
اسامی متداول:	- فوریل کربینول؛ - (هیدروکسی متیل) فوران؛ - فوریل متانول
ویژگی ها:	مایع؛ نقطه جوش ۱۷۰ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۲۵ °C؛ گستره انفجار ۱/۸ در ۳۱/۸ °C؛ حجمی در ۱/۱۳ g/mL در ۱۶/۳٪ تا ۱/۸٪ دانسیته
حد مجاز:	OSHA: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL NIOSH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL ACGIH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL Note: 1 ppm = 4.01 mg/m ³ @ NTP
احتیاطات ویژه:	فورفوریل الکل سمی بوده و با اسیدها به شدت واکنش می دهد. بنزن مظنون به سرطانزایی است، همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۱۱۴- فورفوریل الکل؛ خالص ۱۱۵- استون؛ تقطیر شده ۱۱۶- بنزن؛ تقطیر شده ۱۱۷- محلول استوک راندمان واجذب، ۰/۱ mg/µL؛ ۱ گرم فورفوریل الکل را با بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. نکته: اگر راندمان جذب به اندازه کافی باشد می توان به جای بنزن از استون استفاده کرد. ۱۱۸- نیتروژن، خالص ۱۱۹- هیدروژن، خالص ۱۲۰- هوای تصفیه شده
وسایل و تجهیزات لازم:	۱۰۵- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۸/۵ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۸۰/۵۰ مشی Porapak Q

(قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۰۶- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.05 L/min - 0.01 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۰۷- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۰۸- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۰۹- سرنگ های ۱۰ تا 50 mL میکرولیتری با درجه بندی $1/10$ میکرولیتری

۱۱۰- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب دیگر

۱۱۱- پیپت ۱ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب

نموفه برداری:

۶۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید.

۶۶- قل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۶۷- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.05 L/min - 0.01 L/min برای عبور حجم هواي ۳ تا 25 mL انجام دهید.

۶۸- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۴۹- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۵۰- 1 mL از استون را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً ببندید.

۵۱- ویال ها را به مدت ۱۵ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۴۹- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی 0.01 mL تا $3/6\text{ mL}$ میلی گرم فورفوریل

الکل را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از فورفوریل الکل را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استون یا بتزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. از رقیق سازی مرحله ای برای آماده کردن غلظت ها پایین تر استفاده کنید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲ و ۱ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم فورفوریل الکل).
- ۵- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از Q مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک راندمان جذب آن را مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-۴ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم فورفوریل الکل بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۵۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۳۳- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): فورفوریل الکل

جدازاز: ۱ mL استون -

دمای تزریق: ۲۲۵ °C -

دمای آشکارساز: ۲۲۵ °C -

دمای ستون: ۲۰۰ °C -

گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۵۰ mL/min) -

ستون: فولاد ضدزنگ -

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با استون رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۳۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) فورفوریل الكل موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_f > W_b / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۳۴- محاسبه غلظت (C) فورفوریل الكل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

2-furyl carbinol 98-00-0 :CAS LU9100000 : RTECS اسامی مترادف: فورفوریل الکل ؛ ۲-(هیدروکسی متیل) فوران ؛ ۲-فوریل متانول ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۷۰ °C ؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۲۵ °C ؛ دانسیته ۱/۱۳ g/mL در ۰/۳۱ °C ؛ گستره انفجار ۱/۸٪ تا ۱۶/۳٪ حجمی در هوا	۲-فوریل کربینول فرمول شیمیایی: C ₄ H ₃ OCH ₂ OH وزن مولکولی: ۹۸/۱ حدمجاز: OSHA: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL NIOSH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL ACGIH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL Note: 1 ppm = 4.01 mg/m ³ @ NTP
احتیاطات ویژه: ۲-فوریل کربینول سمی بوده و با اسیدها به شدت واکنش می دهد. بنزن مظنون به سرطانزایی است، همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	مواد و محلولهای لازم: ۱۲۱- ۲-فوریل کربینول، خالص ۱۲۲- استون؛ تقطیر شده ۱۲۳- بنزن؛ تقطیر شده ۱۲۴- محلول استون ک راندمان واجذب، ۰/۱ mg/µL؛ ۰/۱ گرم ۲-فوریل کربینول را با بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. نکته: اگر راندمان جذب به اندازه کافی باشد می توان به جای بنزن از استون استفاده کرد. ۱۲۵- نیتروژن، خالص ۱۲۶- هیدروژن، خالص ۱۲۷- هوای تصفیه شده
وسایل و تجهیزات لازم: ۱۱۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۵/۸ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ Porapak Q	

(قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۱۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۵ L/min - ۰/۰۱ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۱۴- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۱۵- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۱۶- سرنگ های ۱۰ تا ۵۰ میکرولیتری با درجه بندی ۱/۰، میکرولیتری

۱۱۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب دیگر

۱۱۸- پیست ۱ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب

نمونه برداری:

۶۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۷۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۷۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۵ L/min - ۰/۰۱ برای عبور حجم هوا ۳ تا ۲۵ لیتر انجام دهید.

۷۲- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۵۲- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۵۳- ۱ mL از استون را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا ببندید.

۵۴- ویال ها را به مدت ۱۵ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۵۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳/۶ میلی گرم - فوریل

کربینول را در هر نمونه پوشش دهد کالاییره کنید.

- مقدار مشخصی از ۲-فوریل کربینول را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با استون یا بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. از رقیق سازی مرحله‌ای برای آماده کردن غلظت‌ها پایین‌تر استفاده کنید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم ۲-فوریل کربینول).

۵۳- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از Porapak Q مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک راندمان جذب آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-فوریل کربینول بازیافت شده ترسیم کنید.

۵۴- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۳۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲-فوریل کربینول
- جداساز: ۱ mL استون
- دمای تزریق: ۲۲۵ °C
- دمای آشکارساز: ۲۲۵ °C
- دمای ستون: ۲۰۰ °C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۵۰ mL/min)
- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با استون رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۳۶- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۳۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲-فوریل کربینول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۳۶- محاسبه غلظت (C) ۲-فوریل کربینول در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

۲-فوریل متانول	۲-فوریل متانول
98-00-0 :CAS LU9100000 : RTECS	فرمول شیمیایی: C ₆ H ₅ OCH ₂ OH وزن مولکولی: ۹۸/۱
اسامی مترادف: ۲-فوریل کربنیول؛ ۲-(هیدروکسی متیل) فوران؛ فورفوریل الکل ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۷۰ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۰ °C دانسیته ۱/۱۳ g/mL در ۰ °C؛ گستره انفجار ۱/۸٪ تا ۱۶/۳٪ حجمی در هوا	
OSHA: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL NIOSH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL ACGIH: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL Note: 1 ppm = 4.01 mg/m ³ @ NTP	حدمجاز:
احتیاطات ویژه: ۲-فوریل متانول سمی بوده و با اسیدها به شدت واکنش می دهد. بنزن مظنون به سرطانزایی است، همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۱۲۸- ۲-فوریل متانول؛ خالص ۱۲۹- استون؛ تقطیر شده ۱۳۰- بنزن؛ تقطیر شده ۱۳۱- محلول استوک راندمان واجذب، ۰/۱ mg/µL؛ ۲-فوریل متانول را با بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. نکته: اگر راندمان جذب به اندازه کافی باشد می توان به جای بنزن از استون استفاده کرد. ۱۳۲- نیتروژن، خالص ۱۳۳- هیدروژن، خالص ۱۳۴- هوا، تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم: ۱۱۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۸/۵ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۸۰/۵۰ مشی Porapak Q (قسمت	

جلویی: 150 mg ، قسمت عقبی: 75 mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۲۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی 0.05 L/min - 0.01 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۲۱- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۲۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۲۳- سرنگ های 10 mL تا 50 mL میکرولیتری با درجه بندی $1/10$ میکرولیتری

۱۲۴- بالن ژوژه 10 mL میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب دیگر

۱۲۵- پیست 1 mL لیتری و سایر اندازه های مناسب

نمونه برداری:

۷۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۷۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۷۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.01 L/min - 0.05 L/min برای عبور حجم هوای 25 L تا 25 L انجام دهید.

۷۶- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۵۵- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۵۶- 1 mL از استون را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۵۷- ویال ها را به مدت 15 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۵۵- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی که گستره ای 0.01 mL تا $3/6 \text{ mL}$ میلی گرم -2 - فوریل متابول

را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از ۲-فوریل مтанول را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با استون یا بتزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. از رقیق سازی مرحله‌ای برای آماده کردن غلظت‌ها پایین‌تر استفاده کنید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم ۲-فوریل مтанول).
- ۵۶- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از Porapak Q مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک راندمان جذب آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-فوریل مтанول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۵۷- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۳۷- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲-فوریل مтанول

- جداساز: ۱ mL استون
- دمای تزریق: ۲۲۵ °C
- دمای آشکارساز: ۲۲۵ °C
- دمای ستون: ۲۰۰ °C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۵۰ mL/min)
- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با استون رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۳۸- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

- ۳۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجدب) -۲- فوریل متانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) (لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۳۸- محاسبه غلظت (C) -۲- فوریل متانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

کربینول	carbinol
فرمول شیمیایی: CH ₃ OH	67-56-1 :CAS
وزن مولکولی: ۳۲/۰۴	PC1400000 : RTECS
اسامی مترادف: متیل الکل؛ الکل چوب؛ متانول؛ نفت چوب؛ جوهر چوب ویژگی ها: نقطه جوش ۶۴/۵ °C؛ فشار بخار ۱۱۵ mmHg (۱۵/۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۷۹۲ g/mL در ۰ °C؛ گستره انفجار ۰/۳۶٪ حجمی در هوا	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه:	کربینول قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۱۳۵- متانول، با خلوص آزمایشگاهی ۱۳۶- آب؛ مقطر و تصفیه شده ۱۳۷- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی ۱۳۸- هلیوم، خالص ۱۳۹- هیدروژن، خالص ۱۴۰- هوای، تصفیه شده ۱۴۱- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب مقطر ۱۴۲- محلول مادر کالیبراسیون، ۲۵/۳ μg/μL؛ ۲ میکرولیتر کربینول را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۱۲۶- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۷ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای‌های آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ میلی‌متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش لایه ۲ میلی‌متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی‌متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشدند.
- نکته: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای کربینول از لوله‌های بزرگتر با شرایط زیر استفاده کنید:
- طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی‌گرم)
- ۱۲۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف
- ۱۲۸- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون موئین RTX-35
- ۱۲۹- حمام اولتراسونیک
- ۱۳۰- ویال‌های نمونه گیر خودگار، با درپوش پیچ دار PTFE
- ۱۳۱- سرنگ‌های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه‌های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری
- ۱۳۲- بالن ژوژه در اندازه‌های مختلف
- ۱۳۳- پیست در اندازه‌های مختلف

نمونه برداری:

- ۷۷- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۷۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط

- لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 - 0.4 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۵ لیتر انجام دهید.
- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه فوم را دور بیندازید.
- 1 mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.
- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد (۲ تایی) باید گستره بین حد آشکارسازی ($\text{LOD} = 0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم کربینول).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۲ و ۳ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم کربینول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۶۰- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۳۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
 - آنالیت(ماده مورد تجزیه): کربینول
 - جداساز: ۱ mL ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵)
 - دمای تزریق: ۲۵۰ °C
 - دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
 - دمای ستون: ۵۰ °C تا ۹۰ °C (۸ °C/min)
 - گاز حامل: هلیوم (۲/۶ mL/min)
 - ستون: موئین؛ Rtx-35 ، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۴۰- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه کربینول باشد می تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- ۳۹- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) کربینول موجود در بخش جلویی و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۴۰- محاسبه غلظت (C) کربینول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

متانول	methanol
فرمول شیمیایی: CH ₃ OH	67-56-1 :CAS
وزن مولکولی: ۳۲/۰۴	PC1400000 : RTECS
اسامی مترادف: متیل الکل؛ الکل چوب؛ کربینول؛ نفت چوب؛ جوهر چوب ویژگی ها: نقطه جوش ۶۴/۵ °C؛ فشار بخار ۱۱۵ mmHg (۱۵/۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۳۶٪؛ گستره انفجار ۰/۷۹۲ g/mL در ۲۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه: متانول قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۱۴۳- متانول، با خلوص آزمایشگاهی ۱۴۴- آب؛ م قطر و تصفیه شده ۱۴۵- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی ۱۴۶- هلیوم، خالص ۱۴۷- هیدروژن، خالص ۱۴۸- هوای، تصفیه شده ۱۴۹- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب م قطر ۱۵۰- محلول مادر کالیبراسیون، L ^{-۱} ؛ ۲ μg/μL؛ ۲۵/۳ میکرولیتر متانول را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

۱۳۴- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛

که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای دربوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله ها در بازار موجود می باشند.

نکته: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای مтанول از لوله های بزرگتر با شرایط زیر استفاده کنید:

طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی گرم)

۱۳۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۲ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۳۶- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون RTX-35 موئین

۱۳۷- حمام اولتراسونیک

۱۳۸- ویال های نمونه گیر خودگار، با دربوش پیچ دار PTFE

۱۳۹- سرنگ های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری

۱۴۰- بالن ژوژه در اندازه های مختلف

۱۴۱- پیپ در اندازه های مختلف

نمونه برداری:

۸۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۸۲- قبیل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط

لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۸۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 - 0.02 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۵ لیتر انجام دهید.

۸۴- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۶۱- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه فوم را دور بیندازید.

۶۲- ۱ mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۶۳- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۶۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد (۲ تایی) باید گستره بین حد آشکارسازی ($\text{LOD} = 0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم متانول).

۶۲- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۲و۱).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم متانول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۶۳ سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۴۱ دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): متانول
- جداساز: ۱ mL ترکیب آب /ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵)
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۵۰ °C تا ۹۰ °C (۸ °C/min)
- گاز حامل: هلیوم (۲/۶ mL/min)
- ستون: موئین؛ Rtx-35 ، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب /ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۴۲- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه متانول باشد می تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- ۴۱- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) متانول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) (لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۴۲- محاسبه غلظت (C) متانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

2-methoxyethanol	۲-متوكسی اتانول
109-86-4 :CAS	فرمول شیمیایی: HOCH ₂ CH ₂ OCH ₃
KL5775000 : RTECS	وزن مولکولی: ۷۶/۰۹
اسامی متراالف: متیل سلوسلو؛ اتیلن گلیکول مونو متیل اتر؛ EGME	ویژگی ها: نقطه جوش °C ۱۲۴ ؛ فشار بخار mmHg ۶ در °C ۲۵ ؛ دانسیته ۰/۸ kPa در °C ۰/۹۶۶ g/mL در °C ۲۰
OSHA: 25 ppm(skin)	حد مجاز: NIOSH: 0.1 ppm(skin) ACGIH: 5 ppm(skin)
احتیاطات ویژه:	
متیلن کلراید مظنون به سرطانزایی است. متابول به شدت قابل اشتعال است.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۵۱- متیلن کلراید؛ با خلوص HPLC	
۱۵۲- متابول ؛ با خلوص HPLC	
۱۵۳- حلال جداسازی؛ متیلن کلراید (با خلوص HPLC) حاوی ۵٪ متابول	
۱۵۴- ۲-متوكسی اتانول؛ خلوص آزمایشگاهی	
۱۵۵- هلیوم، خالص و تصفیه شده	
۱۵۶- هیدروژن، تصفیه شده	
۱۵۷- هوای، فشرده، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱۴۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول cm ۷، قطر خارجی mm ۶ و قطر داخلی mm ۴؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۱۰۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله ها در بازار موجود می باشند.	

- ۱۴۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/05\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۱۴۴- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۱۴۵- ویال های شیشه ای نمونه گیری خودکار، ۱۱ میلی متری، با درپوش پیچ دار
- ۱۴۶- سرنگ های ۱۰ و ۲۵ میکرولیتری و ۱ میلی لیتری
- ۱۴۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

- ۱۴۸- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید.
- ۱۴۹- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۱۵۰- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/01 - 0/05\text{ L/min}$ برای عبور حجم هواي ۶ تا ۵۰ لیتر انجام دهید.

نکته: حداکثر دبی عبوری برای ۲-متوكسی اتانول $0/2\text{ L/min}$ است.

- ۱۵۱- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۵۲- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله را به ویال محتوی بخش جلویی لوله انتقال دهید و فوم را دور بیندازید.

- ۱۵۳- 1 mL از حلal جداسازی را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

- ۱۵۴- ویال های حاوی نمونه را به مدت 30 دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۵۵- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی که گستره ای آنالیز را پوشش دهد کالیبره کنید. در

صورت لزوم برای افزایش گستره منحنی کالیبراسیون، استانداردهای دیگری را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (۲-متوکسی اتانول) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با حلال به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکرو گرم ۲-متوکسی اتانول).
- ۶۵ راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کید.
- سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد مادر را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- چند دقیقه برای ایجاد تعادل منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه استانداردها و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم ۲-متوکسی اتانول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۶۶ سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیوی:

- ۴۳ دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با

استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): ۲-متوکسی اتانول

- جداساز: ۱ mL متیلن کلراید به همراه ۵٪ متابول

- دمای تزریق: ۲۲۵ °C

- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۴۰ °C (۱۲ °C/min) تا ۲۰۰ °C

- گاز حامل: هلیوم (۲/۵-۳ mL/min)

- ستون: موئین، از جنس سیلیکا

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با حلال رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۴۴- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

- ۴۳- جرم بر حسب μL (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲-متوکسی اتانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۴۴- محاسبه غلظت (C) ۲-متوکسی اتانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

2-methyl-1-propanol**۲-متیل ۱-پروپانول**

78-83-1 :CAS

فرمول شیمیایی:

NP9625000 : RTECS

 $\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}; (\text{CH}_3)_2\text{CHCH}_2\text{OH}$ **وزن مولکولی:** ۷۶/۱۲

اسامی مترادف: ایزو بوتیل الکل؛ ایزوپروپیل کرینول؛ IBA

ویژگی ها: نقطه جوش 108°C ؛ فشار بخار $9 \text{ mmHg} / 1/2 \text{ kPa}$ در 25°C ؛ دانسیته۲۰ °C در $0/80.6 \text{ g/mL}$ **OSHA:** 100 ppm**NIOSH:** 50 ppm**حدمجاز:** ACGIH: 50 ppm**احتیاطات ویژه:**کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در

زیر هود با آن کار کنید.

مواد و محلولهای لازم:

۱۵۸- حلal: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۱٪ حجمی ۲-پروپانول،

۰/۲٪ آن دکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.

۱۵۹- آنالیت (۲-متیل ۱-پروپانول)

۱۶۰- محلول استوک راندمان واجذب، 100 mg/mL ؛ محلول ۲-متیل ۱-پروپانول را در هپتان آماده کنید.

۱۶۱- نیتروژن، خالص

۱۶۲- هیدروژن، خالص

۱۶۳- هوای، خالص و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

۱۴۸- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که

انتهاهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش

زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که

توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $3/4\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۴۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{ L/min}$ - $0/1\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۵۰- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۵۱- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۵۲- سرنگ های ۱۰ با درجه بندی $1/0\text{ میکرولیتری}$

۱۵۳- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

۸۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالibrاسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۹۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۹۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{ L/min}$ - $0/1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۲ تا 10 لیتر انجام دهید.

۹۲- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۶۷- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۶۸- 1 mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

۶۹- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۶۷ روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (۲-متیل ۱-پروپانول) را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری

با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲)

نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ۲-متیل ۱-پروپانول به

مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم ۲-متیل ۱-پروپانول).

- ۶۸ راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در

نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت

انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از ۲-متیل ۱-پروپانول را مستقیماً به

محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه

محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-متیل ۱-پروپانول بازیافت شده

ترسیم کنید.

- ۶۹ سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار

راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۴۵ دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و

سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با

استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تعیزیه): ۲-متیل ۱-پروپانول

- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۲٪ پروپانول

- دمای تزریق: ۲۰۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C

- دمای ستون: ۷۵ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۴۶- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ۲-متیل ۱-پروپانول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۴۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲-متیل ۱-پروپانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۴۶- محاسبه غلظت (C) ۲-متیل ۱-پروپانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

Methyl alcohol	متیل الکل
67-56-1 :CAS PC1400000 : RTECS	فرمول شیمیایی: CH ₃ OH وزن مولکولی: ۳۲/۰۴
اسامی مترادف: متانول ؛ الکل چوب؛ کربنول؛ نفت چوب؛ جوهر چوب ویژگی ها: نقطه جوش ۵۶/۵ °C ؛ فشار بخار ۱۱۵ mmHg (۱۵/۳ kPa) در ۲۵ °C ؛ دانسیته ۷۹۲ g/mL در ۰ °C ؛ گستره انفجار ۳۶٪ تا ۳۶٪ حجمی در هوا	
OSHA: 200 ppm NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin) Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	حد مجاز: احتیاطات ویژه:
متیل الکل قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.	متیل الکل قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.
مواد و محلولهای لازم: ۱۶۴- متانول، با خلوص آزمایشگاهی ۱۶۵- آب؛ مقطر و تصفیه شده ۱۶۶- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی ۱۶۷- هلیوم، خالص ۱۶۸- هیدروژن، خالص ۱۶۹- هوای، تصفیه شده ۱۷۰- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب مقطر ۱۷۱- محلول مادر کالیبراسیون، ۲۵/۳ μg/mL؛ ۲ میکرولیتر متیل الکل را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

۱۵۴- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛

که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.

نکته: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای مตیل الکل از لوله‌های بزرگتر با شرایط

زیر استفاده کنید:

طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی گرم)

۱۵۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

۱۵۶- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون RTX-35 موئین

۱۵۷- حمام اولتراسونیک

۱۵۸- ویال‌های نمونه گیر خودگار، با درپوش پیچ دار PTFE

۱۵۹- سرنگ‌های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه‌های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری

۱۶۰- بالن ژوژه در اندازه‌های مختلف

۱۶۱- پیپت در اندازه‌های مختلف

نمونه برداری:

۹۳- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۹۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط

لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

- ۹۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.2 - 0.2 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۵ لیتر انجام دهید.

- ۹۶- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۷۰- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه فوم را دور بیندازید.

- ۷۱- ۱ mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

- ۷۲- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۷۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد (۲ تایی) باید گستره بین حد آشکارسازی ($\text{LOD} = 0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲و۱ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم متیل الکل).

- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم متیل الکل بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید. ۷۲

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شیستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید. ۴۷
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): متیل الکل
- جداساز: ۱ mL ترکیب آب / ایزوپروپیل الکل (۹۵/۵)
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۵۰ °C تا ۹۰ °C (۸ °C/min)
- گاز حامل: هلیوم (۶/۲ mL/min)
- ستون: موئین؛ Rtx-35 ، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب / ایزوپروپیل الکل (۹۵/۵) رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضربی ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۴۸- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه متیل الكل باشد می تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- ۴۷- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) متیل الكل موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۴۸- محاسبه غلظت (C) متیل الكل در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

متیل سلوسلو	
فرمول شیمیایی: HOCH ₂ CH ₂ OCH ₃	109-86-4 :CAS
وزن مولکولی: ۷۶/۰۹	KL5775000 : RTECS
اسامی مترادف: ۲-متوكسی اتانول ؛ اتيلن گلیکول مونو متیل اتر؛ EGME ویژگی ها: نقطه جوش ۱۲۴ °C ؛ فشار بخار ۶ mmHg (۰/۸ kPa) در ۰ °C ۲۵ °C ؛ دانسیته ۰/۹۶۶ g/mL در ۲۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 25 ppm(skin)	NIOSH: 0.1 ppm(skin) ACGIH: 5 ppm(skin)
احتیاطات ویژه:	
متیلن کلراید مظنون به سرطانزایی است. متانول به شدت قابل اشتعال است.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۷۲- متیلن کلراید، با خلوص HPLC	
۱۷۳- متانول ؛ با خلوص HPLC	
۱۷۴- حلال جداسازی؛ متیلن کلراید (با خلوص HPLC) حاوی ۵٪ متانول	
۱۷۵- متیل سلوسلو؛ خلوص آزمایشگاهی	
۱۷۶- هلیوم، خالص و تصفیه شده	
۱۷۷- هیدروژن، تصفیه شده	
۱۷۸- هوای، فشرده، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱۶۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۱۰۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله ها در بازار موجود می باشند.	

۱۶۳- پمپ نمونه برداری فردی با دقیقه 0.05 L/min ، به همراه لوله های رابط قابل

انعطاف

۱۶۴- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۶۵- ویال های شیشه ای نمونه گیری خودکار، ۱۱ میلی متری، با دربوش پیچ دار

۱۶۶- سرنگ های ۲۵ میکرولیتری و ۱ میلی لیتری

۱۶۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

۹۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۹۸- قبل از نمونه برداری دو طرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۹۹- نمونه برداری را در یک دقیقه مشخص بین 0.05 L/min - 0.01 L/min برای عبور حجم هوای ۶ تا ۵۰ لیتر انجام دهید.

نکته: حداکثر دقیقه عبوری برای متیل سلوسلو 0.2 L/min است.

۱۰۰- دربوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۷۳- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله را به ویال محتوی بخش جلویی لوله انتقال دهید و فوم را دور بیندازید.

۷۴- 1 mL از حلال جداسازی را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و دربوش آن را فوراً ببندید.

۷۵- ویال های حاوی نمونه را به مدت ۳۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۷۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گسترده‌ی آنالیز را پوشش دهد کالیبره کنید. در

صورت لزوم برای افزایش گستره منحنی کالیبراسیون، استانداردهای دیگری را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (متیل سلوسلو) را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با حلال به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکرو گرم متیل سلوسلو).
- ۷۴- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید.
- سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرو لیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد مادر را مستقیماً به محتوى بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- چند دقیقه برای ایجاد تعادل منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه استانداردها و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم متیل سلوسلو بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۷۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۴۹- دستگاه گاز کروماتو گراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): متیل سلوسلو
- جداساز: ۱ mL متیلن کلراید به همراه ۵٪ متانول
- دمای تزریق: ۲۲۵ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۴۰ °C (۱ دقیقه) تا ۲۰۰ °C (۱۲ °C/min)
- گاز حامل: هلیوم (۳-۵ mL/min)
- ستون: موئین، از جنس سیلیکا
نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با حلال رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۵۰- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله‌گرها:**محاسبات:**

- ۴۹- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) متیل سلوسلو موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.
نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

- ۵۰- محاسبه غلظت (C) متیل سلوسلو در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

متیل سیکلو هگزانول	methylcyclohexanol
فرمول شیمیایی: CH ₃ C ₆ H ₁₀ OH	25639-42-3 :CAS
وزن مولکولی: ۱۱۴/۱۹	GW0175000 : RTECS
اسامی مترادف: هگزاہیدرومیتل فنول؛ هگزاہیدروکرزول	ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۵۵-۱۸۰ °C؛ فشار بخار ۱/۵ mmHg (۰/۲ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۹۲ g/mL در ۲۰ °C
حد مجاز: OSHA: 100 ppm	NIOSH: 50 ppm
ACGIH: 50 ppm Note: 1 ppm = 4.67 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه:	
متیل سیکلو هگزانول می تواند چشم ها و مجرای تنفسی فوکانی را تحریک کرده و همچنین موجب آسیب به کبد و کلیه شود. متیلن کلرايد محرک بوده، می تواند از طریق پوست جذب شود و همچنین مظنون به سرطانزایی است. نمونه ها را در زیر هود آماده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۷۹- متا- متیل سیکلو هگزانول؛ خلوص آزمایشگاهی ACS ۱۸۰- پارا- متیل سیکلو هگزانول؛ خلوص آزمایشگاهی ACS ۱۸۱- متیلن کلرايد؛ تقطیر شده ۱۸۲- نیتروژن، خالص ۱۸۳- هیدروژن، خالص ۱۸۴- هوای، فشرده و تصفیه شده ۱۸۵- محلول استاندارد مادر، ۱۴/۸ mg/mL؛ ۸۰ μL ۸۰ متا- متیل سیکلو هگزانول و ۸۰ μL پارا- متیل سیکلو هگزانول را به ۱۰ mL متیلن کلرايد اضافه کنید.	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱۶۸- نمونه بردار؛ لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش	

زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از 25 mm/Hg بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۱۶۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0.1 - 0.2\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف پلی اتیلن یا PTFE

-۱۷۰- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۱۷۱- ویال های ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار

-۱۷۲- سرنگ های $10\text{ }\mu\text{l}$ میکرولیتری و اندازه های مناسب دیگر

نمونه برداری:

-۱۰۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید.

-۱۰۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۰۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1 - 0.2\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای 15 L انجام دهید.

-۱۰۴- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۷۶- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۷۷- 1 mL از متیلن کلراید را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا ببندید.

-۷۸- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۷۶- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از متیل سیکلو هگزانول یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه ی ۱۰ میلی لیتری با متیلن کلراید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. در صورت لزوم غلظت های مختلفی را که گستره 10 mg/mL - 10 mg/mL پوشش دهد بسازید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم متیل سیکلو هگزانول).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره مورد نظر، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (1 mL - 20 mL) از ترکیب (۵۰:۵۰) ایزومرهای متیل سیکلو هگزانول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم متیل سیکلو هگزانول بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تعزیه): متیل سیکلو هگزانول
- جداساز: ۱ mL متیلن کلراید
- دمای تزریق: ۲۳۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۳۰ °C
- دمای ستون: ۱۴۰ °C
- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با متیلن کلراید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۵۲- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای:

محاسبات:

۵۱- جرم برحسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) متیل سیکلو هگزانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۵۲- محاسبه غلظت (C) متیل سیکلو هگزانول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

3-methyl-1-butanol	۳-متیل-۱-بوتانول
123-51-3 :CAS	فرمول شیمیایی:
EL5425000 : RTECS	$C_5H_{12}O$; $(CH_3)_2CHCH_2CH_2OH$
وزن مولکولی:	۸۸/۱۵
اسامی مترادف: ایزوآمیل الکل؛ ایزو بوتیل کربینول؛ ایزوپنتیل الکل	ویژگی ها: نقطه جوش $132^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 28 mmHg ($3/7\text{ kPa}$) در $25^{\circ}C$ ؛ دانسیته $20^{\circ}C$ در $0/813\text{ g/mL}$
OSHA: 100 ppm	حد مجاز:
NIOSH: 100 ppm, 125 ppm STEL (skin)	
ACGIH: 100 ppm, 125 ppm STEL	
احتیاطات ویژه:	
کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است ($-30^{\circ}C$ = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید. پروپانول، هگزان و هپتان قابل اشتعال هستند و آماده سازی آنها باید در زیر هود صورت گیرد. از دستکش، عینک ایمنی و لباس حفاظتی مناسب استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۸۶- کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی)	
۱۸۷- پروپانول؛ خلوص کروماتوگرافی	
۱۸۸- هگزان؛ خلوص کروماتوگرافی	
۱۸۹- هپتان؛ خلوص کروماتوگرافی	
۱۹۰- حلال جداسازی: کربن دی سولفید به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول و ۰/۰۵٪ حجمی هگزان به عنوان استانداردهای داخلی.	
نکته: ۰/۱ حجمی n-آن دکان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب می توانند مورد استفاده قرار گیرند.	
۱۹۱- آنالیت (۳-متیل-۱-بوتانول)	

۱۹۲- محلول استوک؛ 100 mg/mL ؛ محلول ۳-متیل-۱-بوتانول را در هپتان آماده کنید.

۱۹۳- نیتروژن، خالص

۱۹۴- هیدروژن، خالص

۱۹۵- هوای، فشرده و تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

۱۷۳- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $\frac{3}{4}\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۱۷۴- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{ L/min} - 0/01$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۱۷۵- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۱۷۶- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۱۷۷- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری

۱۷۸- بالن ژوژه ۲ میلی لیتری

نمونه برداری:

۱۰۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۱۰۶- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۱۰۷- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{ L/min} - 0/01$ برای عبور حجم هوای ۱ تا 10 لیتر انجام دهید.

۱۰۸- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال

بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۷۹ محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.
- ۸۰ ۱ mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.
- ۸۱ ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۷۹ روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (۳-متیل-۱-بوتanol) یا محلول استاندارد آن را در بالان ژوژه‌ی ۲ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۲ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱و۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک ۳-متیل-۱-بوتanol به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میکرو گرم ۳-متیل-۱-بوتanol).
- ۸۰ راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱و۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم ۳-متیل-۱-بوتanol بازیافت شده

ترسیم کنید.

- ۸۱ سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۵۳ دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): ۳-متیل-۱-بوتانول
- جداساز: ۱ mL کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول
- دمای تزریق: ۲۲۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۳۵ °C (۷ دقیقه)؛ تا ۶۰ °C (۵ °C/min)، ۵ دقیقه حفظ شود؛ تا بیشتر از ۱۲۰ °C (۱۰ °C/min)، ۳ دقیقه حفظ شود
- گاز حامل: هلیوم (۴ mL/min)
- ستون: موئین، از جنس سیلیکا

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۵۴ مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک ۳-متیل-۱-بوتانول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

- ۵۳ جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۳-متیل-۱-بوتانول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_f/W_b > 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می رود.

۵۴- محاسبه غلظت (C) ۳-متیل-۱-بوتanol در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{ mg/m}^3$$

NOTE: g/L = mg/m³

نفت چوب	wood naphtha
فرمول شیمیایی: CH ₃ OH	67-56-1 :CAS
وزن مولکولی: ۳۲/۰۴	PC1400000 : RTECS
اسامی متراծ: متیل الکل؛ الکل چوب؛ کربنول؛ متانول؛ جوهر چوب	
ویژگی ها: نقطه جوش °C ۶۴/۵ ؛ فشار بخار mmHg ۱۱۵ (۱۵/۳ kPa) در °C ۲۵ ؛ دانسیته g/mL ۰/۷۹۲ در °C ۰ ؛ گستره انفجار٪ ۳۶ تا ۶٪ حجمی در هوا	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm	
NIOSH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin)	
ACGIH: 200 ppm (skin), 250 ppm STEL (skin)	
Note: 1 ppm = 1.310 mg/m ³ @ NTP	
احتیاطات ویژه:	
نفت چوب قابل اشتعال است و خطر بالایی از نظر انفجار و اشتعال دارد. همچنین سمیت متوسطی از راه تنفسی و گوارشی دارد. ایزوپروپانول نیز قابل اشتعال است و خطر حریق آن بالاست. لباس حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود با این ترکیبات کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۱۹۶- متانول، با خلوص آزمایشگاهی	
۱۹۷- آب؛ مقطر و تصفیه شده	
۱۹۸- ایزوپروپانول؛ با خلوص آزمایشگاهی	
۱۹۹- هلیوم، خالص	
۲۰۰- هیدروژن، خالص	
۲۰۱- هوای، تصفیه شده	
۲۰۲- محلول جداسازی؛ ۵٪ ایزوپروپانول در ۹۵٪ آب مقطر	
۲۰۳- محلول مادر کالیبراسیون، $\mu\text{g}/\mu\text{L}$ ۲۵/۳؛ ۲ میکرولیتر نفت چوب را به ۱۰ میلی لیتر محلول جداسازی اضافه کنید.	
وسایل و تجهیزات لازم:	
۱۷۹- نمونه بردار: لوله سیلیکاژل، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm	

که انتهاهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۴ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.

نکه: در شرایط رطوبت نسبی بالا یا تراکم بالای نفت چوب از لوله‌های بزرگتر با شرایط زیر استفاده کنید:

طول ۱۵ cm و قطر داخلی ۸ mm حاوی سه بخش سیلیکاژل (۷۰۰، ۱۵۰ و ۱۵۰ میلی گرم)

۱۸۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

۱۸۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون موئین RTX-35

۱۸۲- حمام اولتراسونیک

۱۸۳- ویال‌های نمونه گیر خودگار، با درپوش پیچ دار PTFE

۱۸۴- سرنگ‌های میکرولیتری؛ ۱۰ میکرولیتر و اندازه‌های مناسب دیگر با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری

۱۸۵- بالن ژوژه در اندازه‌های مختلف

۱۸۶- پیپ در اندازه‌های مختلف

نمونه برداری:

۱۰۹- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۱۱۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۱۱۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۲ - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای

تا ۵ لیتر انجام دهد.

۱۱۲- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را به دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۸۲- محتوی بخش جلویی (به همراه لایه پشم شیشه) و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهد. لایه فوم را دور بیندازید.

- ۸۳- ۱ mL از ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً ببندید.

- ۸۴- برای کمک به جداسازی نمونه ویال ها را به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک قرار دهد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۸۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی مورد نظر را پوشش دهد کالیبره کنید. سه جفت استاندارد (۲ تایی) باید گستره بین حد آشکارسازی ($LOD = 0.7 \mu\text{g}$) تا حد کمی سازی (LOQ) را پوشش دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع یک در برابر میکرو گرم نفت چوب).

- ۸۳- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از لوله سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه اصلی و شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استاندارد را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- به منظور برقراری تعادل چند دقیقه منتظر بمانید سپس درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میکرو گرم نفت چوب بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گاز کروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): نفت چوب
- جداساز: ۱ ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵)
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۸ °C/min (۹۰ °C تا ۵۰ °C)
- گاز حامل: هلیوم (۲/۶ mL/min)
- ستون: موئین؛ Rtx-35 ، فیلم ۳ میکرومتری (۳۵٪ دی فیل پلی سیلوزان - ۶۵٪ دی متیل پلی سیلوزان) یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با ترکیب آب/ایزوپروپیل الکل (۵/۹۵) رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

مداخله گر خاصی شناسایی نشده است. با این حال هر ترکیبی که زمان ماند آن مشابه نفت چوب باشد می تواند ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- ۵۵- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) نفت چوب موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می رود.

- ۵۶- محاسبه غلظت (C) نفت چوب در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b)}{V}, \text{mg/m}^3$$

NOTE: $\mu\text{g/L} = \text{mg/m}^3$

وینیل کربینول	
فرمول شیمیایی:	$\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$; $\text{CH}_2=\text{CHCH}_2\text{OH}$
وزن مولکولی:	۵۸/۰۸
اسامی متراffد:	-پروپن-۱-أول ؛ -پروپنول؛ آلیل الکل
ویژگی ها:	نقطه جوش 96°C ؛ فشار بخار 17 mmHg در 25°C ؛ دانسیته 20°C در $0/854 \text{ g/mL}$
حدمجاز:	OSHA: 2 ppm skin
	NIOSH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin); Group I Pesticide
	ACGIH: 2 ppm, 4 ppm STEL (skin)
احتیاطات ویژه:	کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (30°C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
مواد و محلولهای لازم:	-۲۰۴- حال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی -پروپانول، ۰/۲٪ -پنتا دکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. -۲۰۵- آنالیت (وینیل کربینول) -۲۰۶- n-هپتان -۲۰۷- محلول استوک راندمان واجذب؛ 12 mg/mL وینیل کربینول در n-هپتان -۲۰۸- نیتروژن، خالص -۲۰۹- هیدروژن، خالص -۲۱۰- هوای، خالص و تصفیه شده
وسایل و تجهیزات لازم:	-۱۸۷- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای دربوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال

فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: 100 mg ، قسمت عقبی: 50 mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $3/4\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۱۸۸- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2 - 0/02\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۱۸۹- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۱۹۰- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۱۹۱- سرنگ های 10 mL میکرولیتری با درجه بندی $0/1$ میکرولیتری

-۱۹۲- بالن ژوژه 10 mL میلی لیتری

نمونه برداری:

-۱۱۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید.

-۱۱۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۱۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/01 - 0/2\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای 1 L انجام دهید.

-۱۱۶- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۸۵- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۸۶- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

-۸۷- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (وینیل کربینول) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲۱ و ۲۰ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک وینیل کربینول به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم وینیل کربینول).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از وینیل کربینول یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱۰ و ۲۱ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم وینیل کربینول بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): وینیل کربینول

-	جداساز: mL ۱ کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول
-	دمای تزریق: ۲۰۰ °C
-	دما آشکارساز: ۲۵۰ - ۳۰۰ °C
-	دماستون: ۸۰ - ۱۲۰ °C
-	گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۳۰ mL/min)
-	ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۵۸- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک وینیل کربینول را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۵۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) وینیل کربینول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۵۸- محاسبه غلظت (C) وینیل کربینول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

هگزالین	hexalin
فرمول شیمیایی: C ₆ H ₁₂ O	108-93-0 :CAS
وزن مولکولی: ۱۰۰/۱۶	GV7875000 : RTECS
اسامی مترادف: سیکلوهگزانول؛ هیدرالین؛ هیدروکسی سیکلوهگزان؛ آنول ویژگی ها: نقطه جوش ۱۶۱ °C؛ نقطه جوش ۲۴ °C؛ فشار بخار Hg ۱ mmHg در ۰/۱۳ kPa در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۹۶۲ g/mL در ۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 50 ppm	NIOSH: 50 ppm (skin)
	ACGIH: 50 ppm (skin)
احتیاطات ویژه: کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۲۱۱- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰/۲٪ n-پنتا دکان و ۰/۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب.	
۲۱۲- آنالیت (هگزالین)	
۲۱۳- n-هپتان	
۲۱۴- محلول استوک راندمان واجذب؛ ۱۲ mg/mL هگزالین در n-هپتان	
۲۱۵- نیتروژن، خالص	
۲۱۶- هیدروژن، خالص	
۲۱۷- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم: ۱۹۳- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm، که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر	

بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها دردبی L/min ۱ باید از $\frac{3}{4} kPa$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۱۹۴- پمپ نمونه برداری فردی با دبی L/min $0/2 - 0/02$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۱۹۵- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۱۹۶- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۱۹۷- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی $0/1$ میکرولیتری

-۱۹۸- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

-۱۱۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۱۱۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۱۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین L/min $0/2 - 0/01$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۰ لیتر انجام دهید.

-۱۲۰- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۸۸- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۸۹- $1 mL$ از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

-۹۰- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۸۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از آنالیت (هگزالین) یا محلول استاندارد آن را در بالان ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۲ و ۱ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک هگزالین به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم هگزالین).
- ۸۹- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از هگزالین یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم هگزالین بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۹۰- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۵۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): هگزالین
 - جداساز: 1 mL کربن دی سولفید به همراه ۵٪-پروپانول

- دمای تزریق: 200°C
- دمای آشکارساز: $250 - 300^{\circ}\text{C}$
- دمای ستون: $80 - 120^{\circ}\text{C}$
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (30 mL/min)
- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۶۰- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک هگزالین را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۵۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) هگزالین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۶۰- محاسبه غلظت (C) هگزالین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

hexahydrocresol	هگزاهیدروکرزول
25639-42-3 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3\text{C}_6\text{H}_{10}\text{OH}$
GW0175000 : RTECS	وزن مولکولی: ۱۱۴/۱۹
	اسامی متادف: هگزاهیدرومیل فنول؛ متیل سیکلو هگزانول ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش 0°C ؛ فشار بخار $1/5 \text{ mmHg}$ (0.02 kPa) در 25°C دادنیته 0.92 g/mL در 20°C
OSHA: 100 ppm	حد مجاز: ACGIH: 50 ppm Note: $1 \text{ ppm} = 4.67 \text{ mg/m}^3$ @ NTP
	احتیاطات ویژه: هگزاهیدروکرزول می تواند چشم ها و مجرای تنفسی فوکانی را تحریک کرده و همچنین موجب آسیب به کبد و کلیه شود. متیلن کلراید محرك بوده، می تواند از طریق پوست جذب شود و همچنین مظعون به سرطانزایی است. نمونه ها را در زیر هود آماده کنید.
	مواد و محلولهای لازم: ۲۱۸- متیل سیکلو هگزانول ؛ خلوص آزمایشگاهی ACS ۲۱۹- پارا- متیل سیکلو هگزانول ؛ خلوص آزمایشگاهی ACS ۲۲۰- متیلن کلراید؛ تقطیر شده ۲۲۱- نیتروژن، خالص ۲۲۲- هیدروژن، خالص ۲۲۳- هوای، فشرده و تصفیه شده ۲۲۴- محلول استاندارد مادر، $14/8 \text{ mg/mL}$ ؛ $80 \mu\text{L}$ متیل سیکلو هگزانول و $80 \mu\text{L}$ پارا- متیلن سیکلو هگزانول را به 10 mL متیلن کلراید اضافه کنید.
	وسایل و تجهیزات لازم: ۱۹۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm ، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm ؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال

فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: mg ۱۰۰، قسمت عقبی: mg ۵۰) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min باید از 25 mm/Hg بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۲۰۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0.01 - 0.02\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

پلی اتیلنی یا PTFE

-۲۰۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۰۲- ویال های ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۲۰۳- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری و اندازه های مناسب دیگر

نمونه برداری:

-۱۲۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۱۲۲- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۲۳- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.01 - 0.02\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۱۲۴- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۹۱- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۹۲- 1 mL از متیلن کلراید را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

-۹۳- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۹۱- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از هگزاہیدروکرزول یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با متیلن کلراید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. در صورت لزوم غلظت‌های مختلف را که گستره mg/mL ۱۰-۰۰۲ پوشش دهد بسازید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم هگزاہیدروکرزول).
- ۹۲- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره مورد نظر، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (μL ۲۰-۵۰) از ترکیب (۵۰:۵۰) ایزومرهای هگزاہیدروکرزول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم هگزاہیدروکرزول بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۹۳- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۶۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): هگزاہیدروکرزول
- جداساز: $1 mL$ متیلن کلراید

- دمای تزریق: 230°C

- دمای آشکارساز: 230°C

- دمای ستون: 140°C

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با متیلن کلراید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
۶۲ - مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۶۱ - جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان و اخذ) هگزاهیدروکرزول موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) (لوله نمونه اصلی)، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) (نمونه شاهد) را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۶۲ - محاسبه غلظت (C) هگزاهیدروکرزول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

hexahydromethylphenol	هگزاهیدرومیتل فنول
25639-42-3 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3\text{C}_6\text{H}_{10}\text{OH}$
GW0175000 : RTECS	وزن مولکولی: ۱۱۴/۱۹
اسامی متادف: متیل سیکلو هگزانول ؛ هگزاهیدروکرزول ویژگی ها: مایع ؛ نقطه جوش ۱۸۰ °C ؛ فشار بخار ۱/۵ mmHg (۰/۲ kPa) در ۰°C ۲۵ °C ؛ دانسیته ۰/۹۲ g/mL در ۰°C	
OSHA: 100 ppm	حد مجاز: NIOSH: 50 ppm
ACGIH: 50 ppm Note: 1 ppm = 4.67 mg/m³ @ NTP	
احتیاطات ویژه: هگزاهیدرومیتل فنول می تواند چشم ها و مجرای تنفسی فوقانی را تحریک کرده و همچنین موجب آسیب به کبد و کلیه شود. متیلن کلراید محرک بوده، می تواند از طریق پوست جذب شود و همچنین مظنون به سرطانزایی است. نمونه ها را در زیر هود آماده کنید.	
مواد و محلولهای لازم: -۲۲۵- متیل سیکلو هگزانول ؛ خلوص آزمایشگاهی ACS -۲۲۶- پارا- متیل سیکلو هگزانول ؛ خلوص آزمایشگاهی ACS -۲۲۷- متیلن کلراید؛ تقطیر شده -۲۲۸- نیتروژن، خالص -۲۲۹- هیدروژن، خالص -۲۳۰- هوای، فشرده و تصفیه شده -۲۳۱- محلول استاندارد مادر، ۸۰ μL / ۱۴/۸ mg/mL پارا- متیل سیکلو هگزانول را به ۱۰ mL متیلن کلراید اضافه کنید.	
وسایل و تجهیزات لازم: -۲۰۴- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش	

زغال فعال از جنس پوسته نارگیل (قسمت جلویی: mg ۱۰۰، قسمت عقبی: mg ۵۰) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی ۱ L/min باید از ۲۵ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۲۰۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۱ - ۰/۰۲ L/min، به همراه لوله های رابط قابل

انعطاف پلی اتیلنی یا PTFE

-۲۰۶- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۰۷- ویال های ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۲۰۸- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری و اندازه های مناسب دیگر

نمونه برداری:

-۱۲۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۱۲۶- قبل از نمونه برداری دو طرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۲۷- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۱ - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۱۲۸- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۹۴- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۹۵- ۱ mL از متیلن کلراید را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً ببندید.

-۹۶- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۹۴- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از هگزاہیدرومیتیل فنول یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با متیلن کلراید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. در صورت لزوم غلظت های مختلفی را که گستره 10 mg/mL - $10\text{ }\mu\text{L}$ پوشش دهد بسازید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم هگزاہیدرومیتیل فنول).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره مورد نظر، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرو لیتری مقدار مشخصی ($10\text{ }\mu\text{L}$) از ترکیب (۵۰:۵۰) ایزومرهای هگزاہیدرومیتیل فنول را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم هگزاہیدرومیتیل فنول بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۶۳- دستگاه گاز کروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): هگزاہیدرومیتل فنول
- جداساز: ۱ mL متیلن کلراید
- دمای تزریق: ۲۳۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۳۰ °C
- دمای ستون: ۱۴۰ °C
- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با متیلن کلراید رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۶۴- مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۶۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) هگزاہیدرومیتل فنول موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۶۴- محاسبه غلظت (C) هگزاہیدرومیتل فنول در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

hydralin	هیدرالین
فرمول شیمیایی: C ₆ H ₁₂ O	108-93-0 :CAS
وزن مولکولی: ۱۰۰/۱۶	GV7875000 : RTECS
اسامی متراالف: هگزالین؛ سیکلوهگزانول؛ هیدروکسی سیکلوهگزان؛ آنول ویژگی ها: نقطه جوش ۱۶۱ °C؛ نقطه جوش ۲۴ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۲۵ °C؛ دانسیته ۰/۹۶۲ g/mL در ۲۰ °C	
OSHA: 50 ppm	حدمجاز: NIOSH: 50 ppm (skin)
	ACGIH: 50 ppm (skin)
	احیاطات ویژه: کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.
	مواد و محلولهای لازم: ۰/۲-حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۰/۵٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰/۱٪ ۱-پنتادکان و ۰/۰۱٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. ۰/۳-آنالیت (هیدرالین) ۰/۳-هپتان
	۰/۳۵- محلول استوک راندمان واجذب؛ ۱۲ mg/mL هیدرالین در n-هپتان ۰/۳۶- نیتروژن، خالص ۰/۳۷- هیدروژن، خالص ۰/۳۸- هوای، خالص و تصفیه شده
	وسایل و تجهیزات لازم: ۰/۲۰۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم

بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $3/4\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۲۱۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/2\text{ L/min}$ - $0/02\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۲۱۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۱۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۲۱۳- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0\text{ میکرولیتری}$

-۲۱۴- بالن ژوژه 10 میلی لیتری

نمونه برداری:

-۱۲۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالibrاسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۱۳۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۳۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0/2\text{ L/min}$ - $0/01\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای $1\text{ تا }10\text{ لیتر}$ انجام دهید.

-۱۳۲- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۹۷- محتوى بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۹۸- 1 mL از حلال (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

-۹۹- ویال ها را به مدت 30 دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالibrاسیون و کنترل کیفی:

۹۷- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (هیدرالین) یا محلول استاندارد آن را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

۹۸- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک هیدرالین به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم هیدرالین).

۹۸- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر بچ از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از هیدرالین یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم هیدرالین بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۶۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): هیدرالین

جداساز: 1 mL کربن دی سولفید به همراه ۰.۵٪-پروپانول

- دمای تزریق: 200°C

- دمای آشکارساز: $250 - 300^{\circ}\text{C}$

- دمای ستون: $80 - 120^{\circ}\text{C}$

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (30 mL/min)

- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۶۶- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک هیدرالین را برابر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گروه‌ها:

محاسبات:

۶۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) هیدرالین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

۶۶- محاسبه غلظت (C) هیدرالین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

hydroxycyclohexane	هیدروکسی سیکلوهگزان
108-93-0 :CAS	فرمول شیمیایی: C ₆ H ₁₂ O
GV7875000 : RTECS	وزن مولکولی: ۱۰۰/۱۶
اسامی مترادف: هگزالین؛ هیدرالین؛ هیدروکسی سیکلوهگزان ؛ آنول ویژگی ها: نقطه جوش ۱۶۱ °C ؛ نقطه جوش ۲۴ °C ؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۲۵ °C ؛ دانسیته ۰/۹۶۲ g/mL در ۲۰ °C	
OSHA: 50 ppm	حدمجاز:
NIOSH: 50 ppm (skin)	
ACGIH: 50 ppm (skin)	
احتیاطات ویژه: کربن دی سولفید سمی بوده و به شدت قابل اشتعال است (۳۰ °C = نقطه اشتعال). همیشه در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: ۲۳۹- حلال: کربن دی سولفید (خلوص کروماتوگرافی) به همراه ۵٪ حجمی ۲-پروپانول، ۰٪ n-پنتادکان و ۰/۰٪ هگزان یا سایر استانداردهای داخلی مناسب. ۲۴۰- آنالیت (هیدروکسی سیکلوهگزان) ۲۴۱- n-هپتان ۲۴۲- محلول استوک راندمان واجذب؛ ۱۲ mg/mL هیدروکسی سیکلوهگزان در n-هپтан ۲۴۳- نیتروژن، خالص ۲۴۴- هیدروژن، خالص ۲۴۵- هوای، خالص و تصفیه شده	
وسایل و تجهیزات لازم: ۲۱۵- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که انتهای آن با حرارت بسته شده و دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش زغال فعال از جنس پوسته نار گیل (قسمت جلویی: ۱۰۰ mg، قسمت عقبی: ۵۰ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم	

بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله ها در دبی 1 L/min نباید از $۳/۴\text{ kPa}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۲۱۶- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/۰\text{ L/min}$ - $۰/۰۲\text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۲۱۷- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۱۸- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۲۱۹- سرنگ های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی $۰/۱$ میکرولیتری

۲۲۰- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

نمونه برداری:

۱۳۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۱۳۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۱۳۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $۰/۰\text{ L/min}$ - $۰/۰۲\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۰ لیتر انجام دهید.

۱۳۶- درپوش پلاستیکی (نه لاستیکی) نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۱۰۰- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

۱۰۱- 1 mL از حلal (کربن دی سولفید) را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فوراً بیندید.

۱۰۲- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۰۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی نمونه‌ها را پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از آنالیت (هیدروکسی سیکلوهگزان) یا محلول استاندارد آن را در

بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با کربن دی سولفید به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱۰۱ و نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (نسبت مساحت پیک هیدروکسی سیکلوهگزان به مساحت پیک استاندارد داخلی در برابر میلی گرم هیدروکسی سیکلوهگزان).

- ۱۰۱- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر چهار از زغال فعال مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلاظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از هیدروکسی سیکلوهگزان یا محلول استاندارد آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول‌های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه محلول‌های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱۰۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم هیدروکسی سیکلوهگزان بازیافت شده ترسیم کنید.

- ۱۰۲- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۶۷- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): هیدروکسی سیکلوهگزان

- جداساز: 1 mL کربن دی سولفید به همراه 5% -پروپانول
- دمای تزریق: 200°C
- دمای آشکارساز: $250 - 300^\circ\text{C}$
- دمای ستون: $80 - 120^\circ\text{C}$
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (30 mL/min)
- ستون: شیشه ای

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با کربن دی سولفید رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۶۸- مساحت پیک را محاسبه کنید. مساحت پیک هیدروکسی سیکلوهگزان را بر مساحت پیک استاندارد داخلی تقسیم کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۶۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) هیدروکسی سیکلوهگزان موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۶۸- محاسبه غلظت (C) هیدروکسی سیکلوهگزان در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

2-(hydroxymethyl)furan**۲- (هیدروکسی متیل) فوران**

98-00-0 :CAS

C₄H₆OCH₂OH

LU9100000 : RTECS

۹۸/۱ وزن مولکولی:

اسامی مترادف: ۲-فوریل کربینول؛ فورفوریل الکل ؛ ۲-فوریل متانول
ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۷۰ °C؛ فشار بخار ۱ mmHg (۰/۱۳ kPa) در ۰ °C در ۲۵ °C
 ظرفیت ۱/۱۳ g/mL در ۰ °C؛ گستره انفجار ۱/۸٪ تا ۱۶/۳٪ حجمی در هوا

OSHA: 10 ppm (skin), 15 ppm STEL**حدمجاز:****NIOSH:** 10 ppm (skin), 15 ppm STEL**ACGIH:** 10 ppm (skin), 15 ppm STELNote: 1 ppm = 4.01 mg/m³ @ NTP**احتیاطات ویژه:**

۲- (هیدروکسی متیل) فوران سمی بوده و با اسیدها به شدت واکنش می دهد. بنزن سرطانزا است، همیشه در زیر هود با آن کار کنید.

مواد و محلولهای لازم:

۲-۲۴۶ - (هیدروکسی متیل) فوران؛ خالص

۲-۲۴۷ - استون؛ تقطیر شده

۲-۲۴۸ - بنزن؛ تقطیر شده

۲-۲۴۹ - محلول استوک راندمان وجذب، ۰/۱ mg/µL؛ ۱ گرم ۲- (هیدروکسی متیل) فوران را با بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: اگر راندمان جذب به اندازه کافی باشد می توان به جای بنزن از استون استفاده کرد.

۲-۲۵۰ - نیتروژن، خالص

۲-۲۵۱ - هیدروژن، خالص

۲-۲۵۲ - هوا، تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

۲-۲۲۱ - نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۸/۵ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۸۰/۵۰ مشی Porapak Q

(قسمت جلویی: mg ۱۵۰، قسمت عقبی: mg ۷۵) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۲۲۲- پمپ نمونه برداری فردی با دبی L/min ۰/۰۵ - ۰/۰۱ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۲۲۳- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۲۴- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۲۲۵- سرنگ های ۱۰ تا ۵۰ میکرولیتری با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری

-۲۲۶- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب دیگر

-۲۲۷- پیپت ۱ میلی لیتری و سایر اندازه های مناسب

نمونه برداری:

-۱۳۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۱۳۸- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۱۳۹- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین L/min ۰/۰۵ - ۰/۰۱ برای عبور حجم هوای ۳ تا ۲۵ لیتر انجام دهید.

-۱۴۰- درپوش پلاستیکی نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۱۰۳- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه و فوم را دور بیندازید.

-۱۰۴- ۱ mL از استون را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را فورا بیندید.

-۱۰۵- ویال ها را به مدت ۱۵ دقیقه رها کرده و گهگاهی آن را تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۰۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳/۶ میلی گرم

(هیدروکسی متیل) فوران را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از ۲-(هیدروکسی متیل) فوران را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استون یا بنزن به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. از رقیق سازی مرحله ای برای آماده کردن غلظت ها پایین تر استفاده کنید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میلی گرم ۲-(هیدروکسی متیل) فوران).

- ۱۰۴- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از Q مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی از محلول استوک راندمان جذب آن را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه محلول های استاندارد کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-(هیدروکسی متیل) فوران بازیافت شده ترسیم کنید.

- ۱۰۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۶۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): ۲- (هیدروکسی متیل) فوران

- جداساز: ۱ mL استون

- دمای تزریق: ۲۲۵ °C

- دمای آشکارساز: ۲۲۵ °C

- دمای ستون: ۲۰۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۵۰ mL/min)

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته: ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با استون رفیق کرده و مجدداً آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
نکته: ۲: مساحت پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها:

محاسبات:

۶۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲- (هیدروکسی متیل) فوران موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۷۰- محاسبه غلظت (C) ۲- (هیدروکسی متیل) فوران در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

الف-۲-آلدهیدها

Ethanol	اتانال
75-07-0 :CAS AB1925000 : RTECS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CHO وزن مولکولی: ۴۴/۰۵
اسامی متراوف: استالدھید؛ استیک آلدھید؛ اتیل آلدھید؛ استیل آلدھید ویژگی ها: نقطه ذوب ۲۰/۸ °C؛ دانسیته ۰/۷۸۸ g/mL در ۱۶ °C	
OSHA:200 ppm	حد مجاز: NIOSH: lowest feasible level ACGIH: 200 ppm C
احتیاطات ویژه:	
اتانال محرك شدید چشم، اشک آور، جهش زا، سرطانزای قطعی در حیوانات، مظنون به سرطانزایی در انسان و احتمالاً حساسیت زا است. ترکیب اتانال با هوا ممکن است ایجاد پروکسیدهای قابل انفجار نمایند و ترکیب پیروکسیدهای آن با گرمای جرقه موجب حریق یا انفجار می گردد. انبارش اتانال در مجاورت اکسیدکننده ها می تواند سبب حریق و انفجار شود. خطر حریق اتانال بسیار بالاست (FP= 37.8 °C در محیط بسته). هنگام کار با آن از هود استفاده کنید. معرف DNPH حساسیت زا و همچنین سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= 12.8 °C) .	
مواد و محلولهای لازم:	
۲۵۳- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-اتانال با خلوص ≥٪۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemicals)	
۲۵۴- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۲۵۵- محلول استوک کالبیراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-اتانال را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۲۵۶- اتانال، با خلوص ≥٪۹۹	
۲۵۷- آب مقطر دیونیزه	

۲۵۸- محلول استوک اتانال $155 \mu\text{L}$ ؛ $2/4 \text{ mg/mL}$ اتانال سرد (0°C) را توسط سرنگ 500 میکرولیتری آماده کرده و به 35 میلی لیتر آب مقطر در بالن ژوژه 50 میلی لیتری اضافه کنید. سپس محلول را با آب مقطر (20°C) به حجم 50 میلی لیتر برسانید. محلول را طی 15 دقیقه آماده کنید.

نکته: قبل از استفاده از سرنگ 500 میکرولیتری، آن را به مدت 45 دقیقه در فریزر قرار دهید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۲۲۸- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی $0/35$ گرم سیلیکاژل $250 \mu\text{m}$ - $150 - 100$ (مشی) که با 1 میلی گرم $2,4 - 2,4$ -دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (Sep-S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014) یا Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205.

۲۲۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۲۳۰- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۳۱- ویال های شیشه ای، 4 و 20 میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۲۳۲- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و 10 میلی لیتری

۲۳۳- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

۲۳۴- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۲۳۵- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۱۴۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متده در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۱۴۲- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۱۴۳- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۴۴- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/10\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۴۵- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرمای دور نگه دارید.

۱۴۶- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۰۶- مشتق اتانال را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۰۷- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر پرسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۰۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/68$ تا بیشتر 150 میکرو گرم اتانال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH- اتانال را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا

- $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت اتانال را از طریق ضرب کردن غلظت مشتق DNPH

اتانال در $0/197$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی اتانال بر وزن مولکولی مشتق DNPH- اتانال) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20 \mu\text{g/mL}$) آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.
 - ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم اتانال). ۱۰۷- میزان بازیافت (R) اتانال از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای اتانال 100% است.
 - یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا $100 \mu\text{g/mL}$ بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال‌ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۱۵ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ $100 \mu\text{l}$ میکرولیتری ۲۰ تا $90 \mu\text{l}$ میکرولیتر اتانال را بکشید. وسط شیشه و روپاره نمونه بردار را توسط سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از $90 \mu\text{l}$ میکرولیتر می‌تواند موجب شود شود واکنش اتانال با DNPH کامل نشود.
 - نمونه‌های استوک را آماده کنید (مراحل ۱ آماده سازی).
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت اتانال ($\mu\text{g/sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت اتانال بازیافت شده را بر غلظت اتانال تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg اتانال بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۰۸- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۷۱- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-اتانال

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۱) / آب (٪۴۹)

- ستون: فولاد ضدزنگ

- ۷۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.

- ۷۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

- ۷۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۷۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۰۵ میکرو گرم اتانال است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گوها: هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر اتانال-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۷۱- جرم بر حسب μg اتانال موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی

کالیبراسیون بدست آورید.

- ۷۲ با استفاده از فرمول زیر غلظت اتانال (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

ethylaldehyde	اتیل آلدھید
75-07-0 :CAS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CHO
AB1925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۴۴/۰۵
اسامی مترادف: اتانال؛ استیک آلدھید؛ استالدھید؛ استیل آلدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۲۰/۸ °C ؛ دانسیته ۷۸۸ g/mL در ۱۶ °C
OSHA: 200 ppm	NIOSH: lowest feasible level
	حدمجاز: ACGIH: 200 ppm C
احتیاطات ویژه:	
اتیل آلدھید محرك شدید چشم، اشک آور، جهش زا، سرطانزای قطعی در حیوانات، مظعون به سرطانزایی در انسان و احتمالاً حساسیت زا است. ترکیب اتیل آلدھید با هوا ممکن است ایجاد پروکسیدهای قابل انفجار نمایند و ترکیب پیروکسیدهای آن با گرمای یا جرقه موجب حریق یا انفجار می گردد. اینارش اتیل آلدھید در مجاورت اکسیدکننده ها می تواند سبب حریق و انفجار شود. خطر حریق اتیل آلدھید بسیار بالاست (FP= 37.8 °C - 37.8 °C = FP) در محیط بسته). هنگام کار با آن از هود استفاده کنید. معرف DNPH حساسیت زا و همچنین سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= 12.8 °C - 12.8 °C = FP).	
مواد و محلولهای لازم:	
۲۵۹- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- اتیل آلدھید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco	
۲۶۰- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۲۶۱- محلول استوک کالبیراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- اتیل آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۲۶۲- اتیل آلدھید، با خلوص ≥ ۹۹٪	
۲۶۳- آب م قطر دیونیزه	

۲۶۴- محلول استوک اتیل آلدھید $155 \mu\text{L}/\text{mL}$ ؛ $2/4 \text{ mg/mL}$ اتیل آلدھید سرد (0°C) را توسط سرنگ ۵۰۰ میکرولیتری آماده کرده و به ۳۵ میلی لیتر آب مقطر در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید. سپس محلول را با آب مقطر (0°C) به حجم ۵۰ میلی لیتر برسانید. محلول را طی ۱۵ دقیقه آماده کنید.

نکته: قبل از استفاده از سرنگ ۵۰۰ میکرولیتری، آن را به مدت ۴۵ دقیقه در فریزر قرار دهید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۲۳۶- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی 0.25 g سیلیکاژل μm - $250 - 150 - 100$ (مشی) که با ۱ میلی $2,4 - 2,4$ -دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 28 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (Sep-S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014) یا Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205

۲۳۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۲۳۸- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۳۹- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۲۴۰- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

۲۴۱- بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری

۲۴۲- حذف کننده ازن (اختیاری)، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۲۴۳- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۱۴۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۱۴۸- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۱۴۹- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار
وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با
DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل
آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۵۰- نمونه برداری را در دبی بین $1/5$ L/min - $1/10$ L/min برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام
دهید.

۱۵۱- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرمای دور نگه دارید.

۱۵۲- نمونه را در دمای پایین ($5^{\circ}C$ - $0^{\circ}C$) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در
ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۰۸- مشتق اتیل آلدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و
خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۰۹- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر بروسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک
کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۱۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/68$ تا 150 میکرو گرم اتیل
آلدهید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH- اتیل آلدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید
(تقریبا $1000 \mu\text{g/mL}$). غلظت اتیل آلدھید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت
مشتق DNPH- اتیل آلدھید در $0/197$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی اتیل آلدھید
بر وزن مولکولی مشتق DNPH- اتیل آلدھید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20 \mu\text{g/mL}$) آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.
 - ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم اتیل آلدھید).
- ۱۱۰- میزان بازیافت (R) اتیل آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای اتیل آلدھید 100% است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا $100 \mu\text{g/mL}$ بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۱۵ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ $100 \mu\text{l}$ میکرولیتری ۲۰ تا $90 \mu\text{l}$ میکرولیتر اتیل آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از $90 \mu\text{l}$ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش اتیل آلدھید با DNPH کامل نشود.
 - نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت اتیل آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت اتیل آلدھید بازیافت شده را بر غلظت اتیل آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg اتیل آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۱۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۷۶- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین-اتیل آلدهید

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۲۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۱) / آب (٪۴۹)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۷۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را بیندید.

۷۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۷۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجددآ آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۸۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۰۵ میکروگرم اتیل آلدهید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر اتیل آلدهید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتانسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش

دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۷۳- جرم بر حسب μg اتیل آلدهید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۷۴- با استفاده از فرمول زیر غلظت اتیل آلدهید (C) را در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

استالدھید	acetaldehyde
فرمول شیمیایی: CH ₃ -CHO	75-07-0 :CAS
وزن مولکولی: ۴۴/۰۵	AB1925000 : RTECS
اسامی متراوف: اتانال؛ استیک آلدھید؛ اتیل آلدھید؛ استیل آلدھید	
ویژگی ها: نقطه ذوب ۲۰/۸ °C ؛ دانسیته ۰/۷۸۸ g/mL در ۱۶ °C	
حد مجاز: OSHA: 200 ppm	NIOSH: lowest feasible level
ACGIH: 200 ppm C	احتیاطات ویژه:
استالدھید محرک شدید چشم، اشک آور، جهش زا، سرطانزای قطعی در حیوانات، مظنون به سرطانزایی در انسان و احتمالاً حساسیت زا است. ترکیب استالدھید با هوا ممکن است ایجاد پروکسیدهای قابل انفجار نمایند و ترکیب پیروکسیدهای آن با گرمای جرقه موجب حریق یا انفجار می گردد. انبارش استالدھید در مجاورت اکسید کننده ها می تواند سبب حریق و انفجار شود. خطر حریق استالدھید بسیار بالاست (FP= 37.8 °C در محیط بسته). هنگام کار با آن از هود استفاده کنید. معروف DNPH حساسیت زا و همچنین سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر کنید. (FP= 12.8 °C).	
مواد و محلولهای لازم: ۲۶۵- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- استالدھید با خلوص ≥٪۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemicals) ۲۶۶- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل ۲۶۷- محلول استوک کالبیراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- استالدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است. ۲۶۸- استالدھید، با خلوص٪۹۹ ۲۶۹- آب مقطر دیونیزه ۲۷۰- محلول استوک استالدھید mg/mL ۱۵۵ μL ۴/۴ را توسط سرنگ	

۵۰۰ میکرولیتری آماده کرده و به ۳۵ میلی لیتر آب مقطر در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید. سپس محلول را با آب مقطر (۲۰ °C) به حجم ۵۰ میلی لیتر برسانید. محلول را طی ۱۵ دقیقه آماده کنید.

نکته: قبل از استفاده از سرنگ ۵۰۰ میکرولیتری، آن را به مدت ۴۵ دقیقه در فریزر قرار دهید.

وسایل و تجهیزات لازم:

-۲۴۴ نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm ۲۵۰ – ۱۵۰ (۱۰۰ – ۶۰ مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی ۱/۵ L/min باید کمتر از ۷ kPa (۲۸ اینچ آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

-۲۴۵ پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۱ – ۱/۵ L/min

-۲۴۶ دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۴۷ ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

-۲۴۸ سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

-۲۴۹ بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری

-۲۵۰ حذف کننده ازن (اختیاری)، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

-۲۵۱ فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

-۱۵۳ پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

-۱۵۴ بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

-۱۵۵ نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل

کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلمینومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

- نمونه برداری را در دبی بین $1/5$ L/min - $1/0$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

- مشتق استالدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترول کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/68$ تا بیشتر 150 میکرو گرم استالدھید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق-DNPH-استالدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا

$1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت استالدھید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق

- استالدھید در $0/197$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی استالدھید بر وزن مولکولی

مشتق DNPH-استالدھید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20/01$ آماده کنید.

استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند،

تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید

(مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم استالدھید).
- ۱۱۳- میزان بازیافت (R) استالدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت اختباری بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای استالدھید ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۱۵ دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر استالدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش استالدھید با DNPH کامل نشود.
- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت استالدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت استالدھید بازیافت شده را بر غلظت استالدھید تزریق شده تقسیم کنید.
- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg استالدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۱۴- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۸۱- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۴،۲-دی نیتروفنیل هیدرازین-استالدھید
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۱) / آب (٪۴۹)
 - ستون: فولاد ضدزنگ
 - بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را بیندید.
 - ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.
 - ۸۴ مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
- نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را راقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۸۵ برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۰۵ میکروگرم استالدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲,۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر استالدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتاسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھید های دیگر می توانند با ۲,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۷۵ جرم بر حسب μg استالدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.
- ۷۶ با استفاده از فرمول زیر غلظت استالدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{mg/m}^3$$

acetic aldehyde	استیک آلدھید
75-07-0 :CAS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CHO
AB1925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۴۴/۰۵
اسامی مترادف: اتانال؛ استالدھید؛ اتیل آلدھید؛ استیل آلدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۲۰/۸ °C ؛ دانسیته ۰/۷۸۸ g/mL در ۱۶ °C
OSHA:200 ppm	حد مجاز: NIOSH: lowest feasible level
	ACGIH: 200 ppm C
احتیاطات ویژه:	
استیک آلدھید محرك شدید چشم، اشک آور، جهش زا، سرطانزای قطعی در حیوانات، مظنون به سرطانزایی در انسان و احتمالاً حساسیت زا است. ترکیب استیک آلدھید با هوا ممکن است ایجاد پروکسیدهای قابل انفجار نمایند و ترکیب پیروکسیدهای آن با گرما یا جرقه موجب حریق یا انفجار می گردد. انبارش استیک آلدھید در مجاورت اکسید کننده ها می تواند سبب حریق و انفجار شود. خطر حریق استیک آلدھید بسیار بالاست (DNPH در محیط بسته). هنگام کار با آن از هود استفاده کنید. معروف FP= -37.8 °C حساسیت زا و همچنین سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد .(FP= - 12.8 °C)	
مواد و محلولهای لازم:	
۲۷۱- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- استیک آلدھید با خلوص ≥٪ ۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco	
۲۷۲- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۲۷۳- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- استیک آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در درجه ۵ °C مدد ۳۰ میلی لیتر اضافه کنید. مخصوصاً گاز قابل نگهداری است.	

۲۷۴- استیک آلدھید، با خلوص ۹۹٪

۲۷۵- آب مقطر دیونیزه

۲۷۶- محلول استوک استیک آلدھید $2/4 \text{ mg/mL}$ ؛ $155 \mu\text{L}$ استیک آلدھید سرد (0°C) را توسط سرنگ 500 میکرولیتری آماده کرده و به 35 میلی لیتر آب مقطر در بالن ژوژه 50 میلی لیتری اضافه کنید. سپس محلول را با آب مقطر (20°C) به حجم 50 میلی لیتر برسانید. محلول را طی 15 دقیقه آماده کنید.

نکته: قبل از استفاده از سرنگ 500 میکرولیتری، آن را به مدت 45 دقیقه در فریزر قرار دهید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۲۵۲- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی 35 گرم سیلیکاژل μm $150 - 250$ $- 100$ (مشی) که با 1 میلی گرم $2,4$ -دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 28 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 یا Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۲۵۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۲۵۴- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۵۵- ویال های شیشه ای، 4 و 20 میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۲۵۶- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و 10 میلی لیتری

۲۵۷- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

۲۵۸- حذف کننده ازن (اختیاری)، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۲۵۹- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۱۵۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک

نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می‌توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

- ۱۶۰- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

- ۱۶۱- نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می‌توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می‌شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

- ۱۶۲- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/0\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

- ۱۶۳- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه‌ها را از گرمای دور نگه دارید.

- ۱۶۴- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه‌های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

- ۱۱۲- مشتق استیک آلدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

- ۱۱۳- نمونه‌ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می‌توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۱۵- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/68$ تا بیشتر 150 میکروگرم استیک آلدھید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-استیک آلدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $\mu\text{g/mL}$). غلظت استیک آلدھید را از طریق ضرب کردن

غاظت غلظت مشتق-DNPH-استیک آلدھید در ۰/۱۹۷۰ (حاصل تقسیم وزن

مولکولی استیک آلدھید بر وزن مولکولی مشتق-DNPH-استیک آلدھید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20 - 0/01$ آماده

کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکرو گرم استیک آلدھید).

۱۱۶- میزان بازیافت (R) استیک آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای استیک آلدھید 100% است.

- یک سری محلول استوک در گستره 50 تا 100 میکرو گرم بر میلی لیتر در ویال 20 میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان 15 دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ 100 میکرو لیتری 20 تا 90 میکرو لیتر استیک آلدھید را بکشد. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از 90 میکرو لیتر می تواند موجب شود واکنش استیک آلدھید با DNPH کامل نشود.

- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)

- 3 میلی لیتر محلول را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت استیک آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم

- کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت استیک آلدھید بازیافت شده را برابر غلظت استیک آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg استیک آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۱۷- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۸۶- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-استیک آلدھید
 - جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
 - حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
 - آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۱) / آب (٪۴۹)
 - ستون: فولاد ضدزنگ
- ۸۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.
- ۸۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.
- ۸۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
- نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۹۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۰۵ میکروگرم استیک آلدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرهای هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان

معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر استیک آلدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتاسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۷۷ جرم بر حسب μg استیک آلدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.
- ۷۸ با استفاده از فرمول زیر غلظت استیک آلدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

acetylaldehyde	استیل آلدھید
75-07-0 :CAS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CHO
AB1925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۴۴/۰۵
اسامی مترادف: اتانال؛ استیک آلدھید؛ اتیل آلدھید؛ استالدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۲۰/۸ °C ؛ دانسیته ۷۸۸ g/mL در ۰ °C
OSHA:200 ppm	حدمجاز: NIOSH: lowest feasible level
	ACGIH: 200 ppm C
احتیاطات ویژه:	
استیل آلدھید محرک شدید چشم، اشک آور، جهش زا، سرطانزای قطعی در حیوانات، مظنون به سرطانزایی در انسان و احتمالاً حساسیت زا است. ترکیب استیل آلدھید با هوا ممکن است ایجاد پروکسیدهای قابل انفجار نمایند و ترکیب پیروکسیدهای آن با گرمای جرقه موجب حریق یا انفجار می گردد. انبارش استیل آلدھید در مجاورت اکسید کننده ها می تواند سبب حریق و انفجار شود. خطر حریق استیل آلدھید بسیار بالاست (FP= 37.8 °C - در محیط بسته). هنگام کار با آن از هود استفاده کنید. معرف DNPB حساسیت زا و همچنین سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= 12.8 °C -).	
مواد و محلولهای لازم:	
۲۷۷- مشتق دی نیتروفیل هیدرازین-استیل آلدھید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	
۲۷۸- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقداری کم کربونیل	
۲۷۹- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفیل هیدرازین-استیل آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری یا استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۲۸۰- استیل آلدھید، با خلوص ≥ ۹۹٪	
۲۸۱- آب مقطر دیونیزه	

۲۸۲- محلول استوک استیل آلدید mg/mL ؛ $2/4 \mu L$ ۱۵۵ استیل آلدید سرد ($0^{\circ}C$) را توسط سرنگ ۵۰۰ میکرولیتری آماده کرده و به ۳۵ میلی لیتر آب مقطر در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید. سپس محلول را با آب مقطر ($20^{\circ}C$) به حجم ۵۰ میلی لیتر برسانید. محلول را طی ۱۵ دقیقه آماده کنید.

نکته: قبل از استفاده از سرنگ ۵۰۰ میکرولیتری، آن را به مدت ۴۵ دقیقه در فریزر قرار دهید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۲۶۰- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی $0/35$ گرم سیلیکاژل μm - $250 - 150 - 100$ (مشی) که با ۱ میلی گرم $2,4 - ۲\text{-دی نیتروفنیل هیدرازین}$ ، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 L/min$ باشد کمتر از $7 kPa$ (ینچ آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 S10) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۲۶۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/1 - 1/5 L/min$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف ۲۶۲- دستگاه کروماتو گرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۶۳- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۲۶۴- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و 10 میلی لیتری

۲۶۵- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

۲۶۶- حذف کننده ازن (اختیاری)، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۲۶۷- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۱۶۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید، می توانید یک حذف کتنده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کتنده ازن ارزیابی نشده است.

۱۶۶- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۱۶۷- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فریل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۶۸- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۶۹- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرمای دور نگه دارید.

۱۷۰- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۱۴- مشتق استیل آلدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۱۵- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۱۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/68$ تا 150 میکرو گرم استیل آلدھید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-استیل آلدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (قریبا $1000 \mu\text{g/mL}$). غلظت استیل آلدھید را از طریق ضرب کردن غلظت مشتق DNPH-استیل آلدھید در $0/197$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی استیل آلدھید بر وزن مولکولی مشتق DNPH-استیل آلدھید) بدست آورید.
- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20/01$ - آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.
- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم استیل آلدھید).
- ۱۱۹- میزان بازیافت (R) استیل آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای استیل آلدھید 100% است.
- یک سری محلول استوک در گستره 50 تا 100 میکروگرم بر میلی لیتر در ویال 20 میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را ممحکم بیندید. آماده سازی را در زمان 15 دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ 100 میکرولیتری 20 تا 90 میکرولیتر استیل آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از 90 میکرولیتر می تواند موجب شود واکنش استیل آلدھید با DNPH کامل نشود.
- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
- 3 میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت استیل آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت استیل آلدھید بازیافت شده را بر غلظت استیل آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg استیل آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۲۰- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۹۱- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.
 - آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-استیل آلدھید
 - جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
 - حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
 - آشکارساز: UV (۳۶۰، ۴۹۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (۵٪ / آب (۴۹٪)
 - ستون: فولاد ضدزنگ
 - ۹۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.
 - ۹۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.
 - ۹۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
- نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۹۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از 10^5 میکرو گرم استیل آلدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف

مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر استیل آلدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتانسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۷۹- جرم بر حسب μg استیل آلدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.
- ۸۰- با استفاده از فرمول زیر غلظت استیل آلدھید (C) را در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

n-valeraldehyde	n-والرالدھید
110-62-3 :CAS YV3600000 : RTECS	فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3-(\text{CH}_2)_3-\text{CHO}$ وزن مولکولی: ۸۶/۱۳
اسامی متراوف: والرالدھید؛ پتانال؛ والرال؛ آمیل آلدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال	ویژگی ها: نقطه ذوب 102°C ؛ دانسیته 0.8095 g/mL در 20°C
OSHA:50 ppm	حد مجاز: NIOSH: 50 ppm ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه:	
n-والرالدھید محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی n-والرالدھید موجود نیست. n-والرالدھید با اکسیدکننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= 17.8°C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با n-والرالدھید از هود استفاده کنید. معرف DNPH و n-والرالدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= -12.8°C).	
مواد و محلولهای لازم:	
- ۲۸۳- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-n-والرالدھید با خلوص $\geq 99\%$ ؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemical یا Supelco	
- ۲۸۴- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
- ۲۸۵- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-n-والرالدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای 5°C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
- ۲۸۶- n-والرالدھید، با خلوص $\geq 99\%$	
- ۲۸۷- آب مقطر دیونیزه	
- ۲۸۸- محلول استوک n-والرالدھید $154 \mu\text{L mg/mL}$ ؛ $2/4$ mg/mL را با	

استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۲۶۸- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۲۵۰ - ۱۵۰ - ۱۰۰ - ۶۰ مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی ۱/۵ L/min باید کمتر از ۷ kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 یا Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).
- ۲۶۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱/۵ L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۲۷۰- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۲۷۱- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۲۷۲- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۲۷۳- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۲۷۴- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۲۷۵- فویل آلمونیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۱۷۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۱۷۲- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۱۷۳- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNP_H را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۷۴- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/10\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۷۵- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۱۷۶- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۱۶- مشتق n-والرالدهید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۱۷- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNP_H و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۲۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر ۱۵۰ میکروگرم n-والرالدهید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق n-DNP_H-والرالدهید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه

کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت n-والرالدهید را از طریق ضرب کردن غلظت

غلظت مشتق n-DNP_H-والرالدهید در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی n-

والرالدهید بر وزن مولکولی مشتق n-DNP_H-والرالدهید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$ یا $0/01\text{ }\mu\text{g/mL}$) آماده

کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C

نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت

هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم n -والرالدھید).

۱۲۲- میزان بازیافت n -والرالدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای n -والرالدھید $\%100$ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر n -والرالدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش n -والرالدھید با DNPH کامل نشود.

- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)

- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت n -والرالدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.

- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت n -والرالدھید بازیافت شده را برابر غلظت n -والرالدھید تزریق شده تقسیم کنید.

- نموداری از میزان بازیافت در برابر $\mu\text{g}/\text{sample}$ -والرالدھید بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۲۳- سه شاهد و سه آنالیت *spike* شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-*n*-والرالدهید
 - جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
 - حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
 - آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (۶۶٪) / آب (۳۴٪)
 - ستون: فولاد ضدزنگ
- ۹۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.

- ۹۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.
- ۹۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
- نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۱۰۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکروگرم *n*-والرالدهید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها باللاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر *n*-والرالدهید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدہیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموما بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۸۱- جرم بر حسب μg -والرالدهید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

-۸۲ با استفاده از فرمول زیر غلظت n -والرالدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

amyI aldehyde	آمیل آلدھید
110-62-3 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3-(\text{CH}_2)_3-\text{CHO}$
YV3600000 : RTECS	وزن مولکولی: ۸۶/۱۳
اسامی متراծ: -n-آمیل آلدھید؛ پنتانال؛ والرال؛ والرالدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال	
ویژگی ها: نقطه ذوب 102°C ؛ دانسیته 0.8095 g/mL در 20°C	
OSHA: 50 ppm	حد مجاز:
NIOSH: 50 ppm	ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه: آمیل آلدھید محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی آمیل آلدھید موجود نیست. آمیل آلدھید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناساز گار است ($\text{FP} = 17.8^{\circ}\text{C}$). بطیری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با آمیل آلدھید از هود استفاده کنید. معرف DNPH و آمیل آلدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حريق دارد ($\text{FP} = 12.8^{\circ}\text{C}$).	
مواد و محلولهای لازم:	
-۲۸۹- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-آمیل آلدھید با خلوص $\geq 99\%$ ؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	
-۲۹۰- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
-۲۹۱- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-آمیل آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای 5°C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
-۲۹۲- آمیل آلدھید، با خلوص $\geq 99\%$	
-۲۹۳- آب مقطر دیونیزه	

۲۹۴- محلول استوک آمیل آلدھید $154 \mu\text{L}$ ؛ $2/4 \text{ mg/mL}$ در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۲۷۶- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی $0/35 \text{ g}$ گرم سیلیکاژل μm $250 - 150 - 100 - 60$ مشی) که با ۱ میلی گرم $2,4 - \text{دی نیتروفنیل هیدرازین}$ ، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPН cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۲۷۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۲۷۸- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۲۷۹- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۲۸۰- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و 10 میلی لیتری

۲۸۱- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

۲۸۲- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۲۸۳- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۱۷۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۱۷۸- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۱۷۹- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPB را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۸۰- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L}/\text{min}$ - $1/10\text{ L}/\text{min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۸۱- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۱۸۲- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۱۸- مشتق آمیل آلدید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۱۹- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPB و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۲۴- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر ۱۵۰ میکرو گرم آمیل آلدید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPB-آمیل آلدید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت آمیل آلدید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNPB-آمیل آلدید در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی آمیل آلدید بر وزن مولکولی مشتق DNPB-آمیل آلدید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$) - آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم آمیل آلدھید).

۱۲۵- میزان بازیافت (R) آمیل آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای آمیل آلدھید $\% / ۱۰۰$ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محاکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر آمیل آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش آمیل آلدھید با DNPH کامل نشود.

- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحل ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت آمیل آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت آمیل آلدھید بازیافت شده را بر غلظت آمیل آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.

- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg آمیل آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین-آمیل آلدھید
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
- فاز متحرک: استونیتریل (۶۶٪) / آب (۳۴٪)
- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۰۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را ببندید.

۱۰۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۰۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقيق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب تریق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۰۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکرو گرم آمیل آلدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر آمیل آلدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۸۳- جرم بر حسب μg آمیل آلدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

-۸۴- با استفاده از فرمول زیر غلظت آمیل آلدھید (C) را در حجم هوا نمونه برداری شده بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

بوتیل فرمال	butyl formal
فرمول شیمیایی: CH ₃ -(CH ₂) ₃ -CHO	110-62-3 :CAS
وزن مولکولی: ۸۶/۱۳	YV3600000 : RTECS
اسامی مترادف: n-بوتیل فرمال؛ پنتانال؛ والرال؛ آمیل آلدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ والر الدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۱۰۲ °C ؛ دانسیته ۰/۸۰۹۵ g/mL در ۲۰ °C
حد مجاز: OSHA: 50 ppm	NIOSH: 50 ppm
ACGIH: 50 ppm	احتیاطات ویژه:
بوتیل فرمال محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی بوتیل فرمال موجود نیست. بوتیل فرمال با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= -17.8 °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با بوتیل فرمال از هود استفاده کنید. معرف DNPH و بوتیل فرمال حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - 12.8 °C).	
مواد و محلولهای لازم:	
۲۹۵- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- بوتیل فرمال با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	
۲۹۶- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقدار کم کربونیل	
۲۹۷- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- بوتیل فرمال را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۲۹۸- بوتیل فرمال، با خلوص ≥ ۹۹٪	
۲۹۹- آب مقطر دیونیزه	

-۳۰۰- محلول استوک بوتیل فرمال $154 \mu\text{L}$ ؛ $2/4 \text{ mg/mL}$ را با استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

-۲۸۴- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی $0/35 \text{ g}$ سیلیکاژل μm $250 - 150 - 60 - 100$ مشی) که با ۱ میلی گرم $2,4 - 2,6$ - دی نیتروفیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPН cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

-۲۸۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۲۸۶- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

-۲۸۷- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

-۲۸۸- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

-۲۸۹- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

-۲۹۰- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

-۲۹۱- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

-۱۸۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را تیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

-۱۸۴- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

-۱۸۵- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۸۶- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $0/1\text{ min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۸۷- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرمای دور نگه دارید.

۱۸۸- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۲۰- مشتق بوتیل فرمال را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۲۱- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۲۷- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر ۱۵۰ میکرو گرم بوتیل فرمال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-بوتیل فرمال را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت بوتیل فرمال را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNPH-بوتیل فرمال در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی بوتیل فرمال بر وزن مولکولی مشتق DNPH-بوتیل فرمال) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$ یا $0/01\text{ آماده}$ کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکرو گرم بوتیل فرمال).

۱۲۸- میزان بازیافت (R) بوتیل فرمال از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای بوتیل فرمال ۱۰۰٪ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکرو گرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر بوتیل فرمال را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش بوتیل فرمال با DNPH کامل نشود.
 - نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت بوتیل فرمال ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت بوتیل فرمال بازیافت شده را بر غلظت بوتیل فرمال تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر $\mu\text{g}/\text{sample}$ بوتیل فرمال بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۲۹- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین-بوتیل فرمال
 - جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
 - حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
 - آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (٪۶۶) / آب (٪۳۴)
 - ستون: فولاد ضدزنگ
- ۱۰۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.
- ۱۰۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.
- ۱۰۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
- نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۱۱۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکروگرم بوتیل فرمال است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر بوتیل فرمال-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۸۵- جرم بر حسب μg بوتیل فرمال موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۸۶- با استفاده از فرمول زیر غلظت بوتیل فرمال (C) را در حجم هوا نمونه برداری شده بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

propaldehyde	پروپالدهید
123-38-6 :CAS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CH ₂ -CHO
UE0350000 : RTECS	وزن مولکولی: ۵۸/۰۹
اسامی مترادف: پروپانال؛ پروپیل آلدھید؛ متیل استالدھید؛ پروپیونالدھید؛ پروپیلیک آلدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۴۹ °C ؛ دانسیته ۰/۸۰۷ g/mL در ۲۰ °C
احتیاطات ویژه:	
پروپالدهید محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پروپالدهید موجود نیست. پروپالدهید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناساز گار است (FP= - 17.8 °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پروپالدهید از هود استفاده کنید. معروف DNPH و پروپالدهید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - 12.8 °C)	
مواد و محلولهای لازم:	
۳۰۱- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپالدهید با خلوص ≥٪۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemical یا Supelco)	
۳۰۲- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۳۰۳- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپالدهید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۳۰۴- پروپالدهید، با خلوص٪۹۹	
۳۰۵- آب قطره دیونیزه	
۳۰۶- محلول استوک پروپالدهید L mg/mL ۲/۴؛ μL ۱۵۴ پروپالدهید٪۹۷ را به ۳۵ میلی لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۲۹۲- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۱۵۰ - ۶۰ - ۱۰۰ (مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 یا Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).
- ۲۹۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۲۹۴- دستگاه کروماتو گرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۲۹۵- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۲۹۶- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۲۹۷- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۲۹۸- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۲۹۹- فویل آلمونیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۱۸۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۱۹۰- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۱۹۱- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.
- در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل

آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۹۲- نمونه برداری را در دبی بین $0/1 - 1/5 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۱۹۳- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا بپوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۱۹۴- نمونه را در دمای پایین ($5 - 0^{\circ}\text{C}$) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۲۲- مشتق پروپالدهید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۲۳- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۳۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/89 - 150$ میکروگرم پروپالدهید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق-DNPH-پروپالدهید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (قریبا $1000 \mu\text{g/mL}$). غلظت پروپالدهید را از طریق ضرب کردن غلظت مشتق-DNPH-پروپالدهید در $244/0$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پروپالدهید بر وزن مولکولی مشتق-DNPH-پروپالدهید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20 - 0/01$ آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند).

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم پروپالدھید).
- میزان بازیافت (R) پروپالدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پروپالدھید ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر پروپالدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش پروپالدھید با DNPH کامل نشود.
- نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پروپالدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پروپالدھید بازیافت شده را بر غلظت پروپالدھید تزریق شده تقسیم کنید.
- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پروپالدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق ۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپالدھید

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

۱۱۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.

۱۱۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۱۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۱۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکروگرم پروپالدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گروهای هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر پروپالدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموما بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

- ۸۷- جرم بر حسب μg پروپالدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.
- ۸۸- با استفاده از فرمول زیر غلظت پروپالدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

پروپانال	propanal
فرمول شیمیایی: CH ₃ -CH ₂ -CHO	123-38-6 :CAS
وزن مولکولی: ۵۸/۰۹	UE0350000 : RTECS
اسامی متراffد: پروپیونالدهید؛ پروپیل آلدھید؛ متیل استالدھید؛ پروپالدھید؛ پروپیلیک آلدھید	
ویژگی ها: نقطه ذوب ۴۹ °C ؛ دانسیته ۰/۸۰۷ g/mL در ۲۰ °C	
احتیاطات ویژه:	
پروپانال محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پروپانال موجود نیست. پروپانال با اکسیدکننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= - ۱۷.۸ °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پروپانال از هود استفاده کنید. معرف DNPH و پروپانال حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - ۱۲.۸ °C).	
مواد و محلولهای لازم:	
۳۰۷- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپانال با خلوص ≥٪۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemicals)	
۳۰۸- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۳۰۹- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپانال را با دقیق وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۳۱۰- پروپانال، با خلوص٪۹۹	
۳۱۱- آب مقتدر دیونیزه	
۳۱۲- محلول استوک پروپانال mg/mL؛ ۱۵۴ μL ۲/۴ mg/mL را به ۳۵ میلی لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۳۰۰- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm ۲۵۰ - ۱۵۰ - ۱۰۰ (مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014).
- ۳۰۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۳۰۲- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۳۰۳- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۳۰۴- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۳۰۵- بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۳۰۶- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۳۰۷- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۱۹۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۱۹۶- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۱۹۷- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.
- در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۱۹۸- نمونه برداری را در دبی بین $1/5$ L/min - $1/10$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام

دهید.

۱۹۹- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پیوشناید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۲۰۰- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف

دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۲۴- مشتق پروپانال را توسط 10 میلی لیتر استونیتریل از کارتريج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه 10 میلی لیتری منتقل کنید.

۱۲۵- نمونه ها را با استونیتریل به حجم 10 میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتريج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۳۳- روزانه با حداقل 6 استاندارد کاربردی که گستره $0/89$ تا بیشتر 150 میکرو گرم پروپانال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-پروپانال را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000 \mu\text{g/mL}$). غلظت پروپانال را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNPH-پروپانال در $0/244$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پروپانال بر وزن مولکولی مشتق DNPH-پروپانال) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20/01$ - آماده ۵ $^{\circ}\text{C}$) استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکرو گرم

پروپانال).

- ۱۳۴- میزان بازیافت (R) پروپانال از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پروپانال ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر پروپانال را بکشید. وسط شیشه و روودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش پروپانال با DNPH کامل نشود.
 - نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پروپانال ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پروپانال بازیافت شده را بر غلظت پروپانال تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پروپانال بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۳۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۱۶- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپانال
 - جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
 - آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
 - فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۴) / آب (٪۴۶)

- ستون: فولاد ضدزنگ -

۱۱۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.

۱۱۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۱۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۲۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکرو گرم پروپانال است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرهای هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معروف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر پروپانال-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۸۹- جرم بر حسب μg پروپانال موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۹۰- با استفاده از فرمول زیر غلظت پروپانال (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

پروپیل آلدھید	propylaldehyde
فرمول شیمیایی: CH ₃ -CH ₂ -CHO	123-38-6 :CAS
وزن مولکولی: ۵۸/۰۹	UE0350000 : RTECS
اسامی متراوف: پروپانال؛ پروپیونالدھید؛ متیل استالدھید؛ پروپالدھید؛ پروپیلک آلدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۴۹ °C؛ دانسیته ۰/۸۰۷ g/mL در ۲۰ °C
حد مجاز: -	احتیاطات ویژه:
پروپیل آلدھید محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پروپیل آلدھید موجود نیست. پروپیل آلدھید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناساز گار است (FP= - ۱۷.۸ °C). بطیر آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پروپیل آلدھید از هود استفاده کنید. معرف DNPH و پروپیل آلدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - ۱۲.۸ °C).	مواد و محلولهای لازم:
۳۱۳- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیل آلدھید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemically)	۳۱۴- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل
۳۱۵- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیل آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۰ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	۳۱۶- پروپیل آلدھید، با خلوص ≥ ۹۹٪
۳۱۷- آب مقطور دیونیزه	۳۱۸- محلول استوک پروپیل آلدھید ۱۵۴ μL mg/mL؛ ۲/۴ در ۳۵ میلی لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۳۰۸- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۲۵۰ - ۱۵۰ (۱۰۰ - ۶۰) مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (۲۸ اینچ آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014).
- ۳۰۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۳۱۰- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۳۱۱- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۳۱۲- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۳۱۳- بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۳۱۴- حذف کننده ازن (اختیاری)، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۳۱۵- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۲۰۱- پمپ های نمونه بردار فردی را کالایر کنید. ضمن اینکه در هنگام کالبیراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متده در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۲۰۲- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۲۰۳- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.
- در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار بپوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۲۰۴- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/10\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۲۰۵- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا بپوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۲۰۶- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۲۶- مشتق پروپیل آلدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتريج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوڑه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۲۷- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتريج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۳۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/89$ تا بیشتر 150 میکرو گرم پروپیل آلدھید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-پروپیل آلدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (قریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت پروپیل آلدھید را از طریق ضرب کردن غلظت

غلظت مشتق DNPH-پروپیل آلدھید در $0/244$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پروپیل آلدھید بر وزن مولکولی مشتق DNPH-پروپیل آلدھید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$ - $0/01$ آماده

کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید

- (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم پروپیل آلدھید).
 - میزان بازیافت (R) پروپیل آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پروپیل آلدھید ۱۰۰٪ است.
 - یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال‌ها را محاکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر پروپیل آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می‌تواند موجب شود واکنش پروپیل آلدھید با DNPH کامل نشود.
 - نمونه‌های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پروپیل آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پروپیل آلدھید بازیافت شده را بر غلظت پروپیل آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پروپیل آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۳۸- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۲۱- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیل آلدھید

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (۵۴٪) / آب (۴۶٪)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۲۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را بیندید.

۱۲۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۲۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رفیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۲۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکرو گرم پروپیل آلدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرهای هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقان دیگر پروپیل آلدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتاسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۹۱- جرم بر حسب μg پروپیل آلدید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۹۲- با استفاده از فرمول زیر غلظت پروپیل آلدید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

propylic aldehyde	پروپیلیک آلدھید
123-38-6 :CAS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CH ₂ -CHO
UE0350000 : RTECS	وزن مولکولی: ۵۸/۰/۹
اسامی متراوف: پروپانال؛ پروپیل آلدھید؛ متیل استالدھید؛ پروپالدھید؛ پروپیونالدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب ۴۹ °C ; دانسیته ۰/۸۰۷ g/mL در ۲۰ °C
حدمهجاز: -	احتیاطات ویژه:
پروپیلیک آلدھید محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پروپیلیک آلدھید موجود نیست. پروپیلیک آلدھید با اکسیدکننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= 17.8 °C -). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پروپیلیک آلدھید از هود استفاده کنید. معرف DNPH و پروپیلیک آلدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= 12.8 °C -).	مواد و محلولهای لازم:
-۳۱۹- مشتق دی نیتروفیل هیدرازین-پروپیلیک آلدھید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	-۳۲۰- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل
-۳۲۱- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفیل هیدرازین-پروپیلیک آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	-۳۲۲- پروپیلیک آلدھید، با خلوص ۹۹٪
-۳۲۳- آب مقطر دیونیزه	-۳۲۴- محلول استوک پروپیلیک آلدھید $\mu\text{L}/\text{mg mL}$ ؛ ۱۵۴ $\mu\text{L}/\text{mg mL}$ ؛ ۲/۴ mg/mL را به ۳۵ میلی لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۳۱۶- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm ۱۵۰ - ۲۵۰ - ۶۰ - ۱۰۰

مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی ۱/۵ L/min باید کمتر از ۷ kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 یا Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۳۱۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱/۵ L/min - ۰/۱ ، به همراه لوله های رابط قابل

انعطاف

۳۱۸- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۳۱۹- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۳۲۰- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

۳۲۱- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری

۳۲۲- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۳۲۳- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۲۰۷- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۲۰۸- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۲۰۹- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار بپوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل

آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهد.

۲۱۰- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/10\text{ L/min}$ برای عبور حجم هواي ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهد.

۲۱۱- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۲۱۲- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهد. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهد.

آماده سازی:

۱۲۸- مشتق پروپیلیک آلدید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۲۹- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۳۹- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/89$ تا $150\text{ }\mu\text{g/mL}$ میکرو گرم پروپیلیک آلدید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-پروپیلیک آلدید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت پروپیلیک آلدید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNPH-پروپیلیک آلدید در $0/244$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پروپیلیک آلدید بر وزن مولکولی مشتق DNPH-پروپیلیک آلدید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20/01$ - آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز

- کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم پروپیلیک آلدھید).
- ۱۴۰- میزان بازیافت (R) پروپیلیک آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پروپیلیک آلدھید ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
 - بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر پروپیلیک آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود واکنش پروپیلیک آلدھید با DNPH کامل نشود.
 - نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
 - ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پروپیلیک آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
 - برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پروپیلیک آلدھید بازیافت شده را بر غلظت پروپیلیک آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
 - نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پروپیلیک آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۴۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۴۶- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیلیک آلدهید
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
- فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۴) / آب (٪۴۶)
- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۲۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را بیندید.

۱۲۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۲۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، باقیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۳۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکروگرم پروپیلیک آلدهید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر پروپیلیک آلدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتاسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموما بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

propionaldehyde	پروپیونالدهید
123-38-6 :CAS UE0350000 : RTECS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -CH ₂ -CHO وزن مولکولی: ۵۸/۰۹
اسامی متراffد: پروپانال؛ پروپیل آلدھید؛ متیل استالدھید؛ پروپالدھید؛ پروپیلیک آلدھید ویژگی ها: نقطه ذوب ۴۹ °C؛ دانسیته ۰/۸۰۷ g/mL در ۲۰ °C	
حدمجاز: -	
احتیاطات ویژه:	
پروپیونالدهید محرک پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پروپیونالدهید موجود نیست. پروپیونالدهید با اکسیدکننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= - ۱۷.۸ °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پروپیونالدهید از هود استفاده کنید. معرف DNPH و پروپیونالدهید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - ۱۲.۸ °C).	
مواد و محلولهای لازم:	
-۳۲۵ مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیونالدهید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals با Supelco)	
-۳۲۶ استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
-۳۲۷ محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیونالدهید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
-۳۲۸ پروپیونالدهید، با خلوص ۹۹٪	
-۳۲۹ آب مقطر دیونیزه	
-۳۳۰ محلول استوک پروپیونالدهید ۱۵۴ mg/mL؛ ۲/۴ μL پروپیونالدهید ۹۷٪ را به ۳۵ میلی	

لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۳۲۴- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm ۱۵۰ - ۲۵۰ - ۶۰ (مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPН cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).
- ۳۲۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۳۲۶- دستگاه کروماتو گرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۳۲۷- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۳۲۸- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۳۲۹- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۳۳۰- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۳۳۱- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۲۱۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۲۱۴- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۲۱۵- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNP_H را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومنیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

-۲۱۶- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۲۱۷- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

-۲۱۸- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

-۱۳۰- مشتق پروپیونالدهید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

-۱۳۱- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNP_H و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۴۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/89$ تا 150 میکروگرم پروپیونالدهید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNP_H-پروپیونالدهید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت پروپیونالدهید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNP_H-پروپیونالدهید در $0/244$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پروپیونالدهید بر وزن مولکولی مشتق DNP_H-پروپیونالدهید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$ یا $0/01$ آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم پروپیونالدهید).

۱۴۳- میزان بازیافت (R) پروپیونالدهید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پروپیونالدهید ۱۰۰٪ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر پروپیونالدهید را بکشید. وسط شیشه و روکی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش پروپیونالدهید با DNPH کامل نشود.

- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پروپیونالدهید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پروپیونالدهید بازیافت شده را بر غلظت پروپیونالدهید تزریق شده تقسیم کنید.

- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پروپیونالدهید بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-پروپیونالدهید
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر
- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
- فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۴) / آب (٪۴۶)
- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۳۲- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را ببندید.

۱۳۳- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۳۴- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۳۵- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکروگرم پروپیونالدهید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها باللاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر پروپیونالدهید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۹۳- جرم بر حسب μg پروپیونالدهید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۹۴- با استفاده از فرمول زیر غلظت پروپیونالدهید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

pentanal	پنتانال
110-62-3 :CAS YV3600000 : RTECS	فرمول شیمیایی: CH ₃ -(CH ₂) ₃ -CHO وزن مولکولی: ۸۶/۱۳
اسامی مترادف: n-پنتانال؛ والرالدهید؛ والرال؛ آمیل آلدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال	ویژگی ها: نقطه ذوب ۱۰۲ °C؛ دانسیته ۰/۸۰۹۵ g/mL در ۲۰ °C
OSHA:50 ppm	حد مجاز: NIOSH: 50 ppm ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه:	
پنتانال محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی پنتانال موجود نیست. پنتانال با اکسیدکننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= 17.8 °C -). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با پنتانال از هود استفاده کنید. معروف DNPH و پنتانال حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= 12.8 °C -).	
مواد و محلولهای لازم:	
۳۳۱- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پنتانال با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemical)	
۳۳۲- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۳۳۳- محلول استوک کالیراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-پنتانال را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۳۳۴- پنتانال، با خلوص ۹۹٪	
۳۳۵- آب قطره دیونیزه	
۳۳۶- محلول استوک پنتانال ۱۵۴ µL؛ ۰/۴ mg/mL پنتانال ۹۷٪ را با استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

۳۳۲- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۲۵۰ - ۱۵۰ - ۶۰ (مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی ۱/۵ L/min باید کمتر از ۷ kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۳۳۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۱ - ۱/۵ L/min ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۳۳۴- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۳۳۵- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۳۳۶- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

۳۳۷- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری

۳۳۸- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۳۳۹- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۲۱۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۲۲۰- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۲۲۱- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار بپوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل

آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهد.

-۲۲۲- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L}/\text{min}$ - $0/1\text{ L}/\text{min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۲۲۳- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

-۲۲۴- نمونه را در دمای پایین (0°C - 5°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

-۱۳۲- مشق پنتانال را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

-۱۳۳- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۴۵- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر ۱۵۰ میکرو گرم پنتانال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق-DNPH-پنتانال را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت پنتانال را از طریق ضرب کردن غلظت مشتق-DNPH-پنتانال در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی پنتانال بر وزن مولکولی مشتق-DNPH-پنتانال) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$ یا $0/01$ آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم پنتانال).
- ۱۴۶- میزان بازیافت (R) پنتانال از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای پنتانال ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محاکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۹۰ تا ۹۰ میکرولیتر پنتانال را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود شود واکنش پنتانال با DNPH کامل نشود.
- نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
- ۱۴۷- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت پنتانال ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت پنتانال بازیافت شده را بر غلظت پنتانال تزریق شده تقسیم کنید.
- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg پنتانال بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۳۶- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق ۴-۲-دی نیتروفنیل هیدرازین-پنتانال
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (۶۶٪) / آب (۳۴٪)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۳۷- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را بیندید.

۱۳۸- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۳۹- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۴۰- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکرو گرم پنتانال است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲,۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر پنتانال-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۹۵- جرم بر حسب μg پنتانال موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۹۶- با استفاده از فرمول زیر غلظت پنتانال (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

formaldehyde	فرمالدهید
50-00-0 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{H}_2\text{C=O}$
LP8925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۳۰/۰۳
	اسامی متراوف: متانال؛ فرمالین؛ متیلن اکساید ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش 5°C ؛ فشار بخار $1/0.67$ (هوای $1 = 1$)؛ گستره انفجار ۷ تا ۷۳ درصد حجمی در هوای
	حدمجاز OSHA: 0.75 ppm; 2 ppm STEL NIOSH: 0.016 ppm; 0.1 ppm C; carcinogen ACGIH: 0.3 ppm C; suspected human carcinogen
	احتیاطات ویژه: فرمالدهید سرطانزای شغلی است.
	مواد و محلولهای لازم: ۳۳۷- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی ۳۳۸- (هیدروکسی متیل) پیریدین؛ چندین بار از ایزواکتان کریستالیزه شده تا اینکه ۱ پیک اصلی (بالای ۹۵٪) در آنالیز GC بدهد. در دیسیکاتور نگهداری شود. ۳۳۹- محلول فرمالین٪۳۷ ۳۴۰- محلول استوک فرمالدهید، ۱ mg/mL ۳۴۱- اسید سولفوریک ۰٪۰ نرمال ۳۴۲- هیدروکسید سدیم ۰٪۰۱ نرمال ۳۴۳- سولفات سدیم (Na_2SO_4) ۱٪۱۳ مولار؛ قبل از استفاده سریعاً آماده شود ۳۴۴- آب مقطر دیونیزه ۳۴۵- هیدروژن، خالص ۳۴۶- هلیوم، خالص ۳۴۷- هوای تصفیه شده

۳۴۸- سولفات منیزیم**وسایل و تجهیزات لازم:**

-۳۴۰- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm
که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-XAD آغشته شده به -۲ (هیدروکسی متیل) پیریدین (قسمت جلویی: ۱۲۰ mg، قسمت عقبی: ۶۰ mg) که توسط یک لایه پشم شیشه از هم جدا شده و ثابت نگه داشته شده است.. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۰/۱ L/min بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند Supelco ORBO-23; SKC 226-118 (یا انواع مشابه).

-۳۴۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۱ L/min - ۰/۱ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۳۴۲- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای -یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۳۴۳- حمام اولتراسونیک

-۳۴۴- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۳۴۵- بالن ژوژه ۱۰ ، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

-۳۴۶- سرنگ های ۱۰ میلی لیتری (با درجه بندی ۰/۱ میلی لیتری)، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

-۳۴۷- پیپت ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری

-۳۴۸- سوهان

-۳۴۹- بشر ۵۰ میلی لیتری

-۳۵۰- سنج PH

-۳۵۱- همزن مغناطیسی

-۳۵۲- بورت ۵۰ میلی لیتری

-۳۵۳- بالن ته گرد ۱۰۰ میلی لیتری

-۳۵۴- دستگاه استخراج سوکسله

-۳۵۵- کوره خلا

-۳۵۶- دستگاه تقطیر

نمونه برداری:

- ۲۲۵- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲۲۶- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۲۲۷- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1\text{--}0.01\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۳۶ لیتر انجام دهید.
- نکته: در طول زمان نمونه برداری فرمالدهید در بستر جاذب با ۲-(هیدروکسی متیل) پیپریدین واکنش می دهد. دبی پایین برای تسهیل در واکنش در نظر گرفته شده است. اگر از دبی بیشتر از 0.1 L/min استفاده کنید امکان نشت و از دست رفتن نمونه وجود دارد.
- ۲۲۸- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۳۴- توسط سوهان بر روی نمونه بردار در جلوی قسمت اول جاذب علامت بگذارید.
- ۱۳۵- نمونه بردار را از قسمت علامت گذاری شده بشکنید، محتوی بخش جلویی لوله جاذب و لایه پشم شیشه جلویی را در ویال قرار دهید.
- ۱۳۶- محتوی بخش عقبی لوله جاذب و باقیمانده پشم شیشه را در ویال دیگری قرار دهید.
- ۱۳۷- 1 mL تولوئن به هر کدام از ویال ها افزوده و درپوش آن را محکم ببندید.
- نکته: می توانید یک استاندارد داخلی مناسب مانند دی متیل فرمامید ($\mu\text{L/mL}$) را نیز اضافه کنید.
- ۱۳۸- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۴۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۳ تا $200\text{ میکرو گرم فرمالدهید}$ را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- ۱۲۰ میلی گرم جاذب آغشته شده به ۲-(هیدروکسی متیل) پیپریدین را به یک ویال

۴ میلی لیتری دارای درپوش غشایی خودبند انتقال دهد.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد فرمالدهید را در ۶ غلظت مختلف به ویال‌ها افزوده و به مدت ۱ شب آن را در دمای اتاق رها کنید. برای رسیدن به گستره غلظت مورد نظر، محلول استاندارد کالیبراسیون را چندین مرحله رقیق کرده و به جاذب انتقال دهد.
- محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱ تا ۳ آماده سازی) و به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم فرمالدهید).

۱۴۹- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۴۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق اگزاولیدین - فرمالدهید
- جداساز: ۱ mL تولوئن
- حجم تزریق: ۱ میکرولیتر
- زمان ماند مشتق اگزاولیدین - فرمالدهید: ۶/۴ دقیقه
- زمان ماند ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین: ۹/۴ دقیقه
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
- دمای ستون: ۷۰ °C (۱ دقیقه)، ۱۵ °C/min تا ۲۴۰ °C (۱۰ دقیقه حفظ شود)
- گاز حامل: هلیوم (۱-۲ mL/min)
- ستون: موئین، DB-Wax یا انواع مشابه

نکته ۱: اگر مقدار اگرازولیدین بیشتر از حد ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجدداً آنالیز کنید و یک ضربی ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
۱۴۲- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گروه‌ها: میست‌های اسیدی می‌توانند جاذب را غیر فعال کرده که منجر می‌شود به کاهش کارایی جاذب در جمع آوری فرمالدھید.

محاسبات:

۹۷- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) مشتق اگرازولیدین - فرمالدھید موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه بردار اصلی را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_f > W_b / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

۹۸- محاسبه غلظت (C) فرمالدھید در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

formalin	فرمالین
50-00-0 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{H}_2\text{C}=\text{O}$
LP8925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۳۰/۰۳
	اسامی مترادف: متانال؛ فرمالدھید؛ متیلن اکساید
	ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش 0°C ؛ فشار بخار $1/0.67$ (هوای $1 = 1$)؛ گستره انفجار ۷ تا ۷۳ درصد حجمی در هوای
	حد مجاز: OSHA: 0.75 ppm; 2 ppm STEL NIOSH: 0.016 ppm; 0.1 ppm C; carcinogen ACGIH: 0.3 ppm C; suspected human carcinogen
	احتیاطات ویژه: فرمالین سرطانزای شغلی است.
	مواد و محلولهای لازم: ۳۴۹- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی ۳۵۰- (هیدروکسی متیل) پیریدین؛ چندین بار از ایزواکتان کریستالیزه شده تا اینکه ۱ پیک اصلی (بالای ۹۵٪) در آنالیز GC بدهد. در دسیکاتور نگهداری شود. ۳۵۱- محلول فرمالین٪ ۳۷ ۳۵۲- محلول استوک فرمالین، 1 mg/mL ۳۵۳- اسید سولفوریک ۰٪ ۰۲ نرمال ۳۵۴- هیدروکسید سدیم ۰٪ ۰۱ نرمال ۳۵۵- سولفات سدیم (Na_2SO_4) ۱٪ ۱۳ مولار؛ قبل از استفاده سریعاً آماده شود ۳۵۶- اب مقطر دیونیزه ۳۵۷- هیدروژن، خالص ۳۵۸- هلیوم، خالص ۳۵۹- هوای تصفیه شده

-۳۶۰- سولفات منیزیم

وسایل و تجهیزات لازم:

-۳۵۷- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۱۰ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm، که دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش XAD-2 آغشته شده به ۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین (قسمت جلویی: ۱۲۰ mg، قسمت عقبی: ۶۰ mg) که توسط یک لایه پشم شیشه از هم جدا شده و ثابت نگه داشته شده است.. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۰/۱ L/min باید از ۷۶ kPa بیشتر شود. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند (Supelco ORBO-23; SKC 226-118 یا انواع مشابه).

-۳۵۸- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۱ - ۰/۱ L/min، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

-۳۵۹- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۳۶۰- حمام اولتراسونیک

-۳۶۱- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۳۶۲- بالن ژوژه ۱۰ ، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

-۳۶۳- سرنگ‌های ۱۰ میلی لیتری (با درجه بندی ۰/۱ میلی لیتری)، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

-۳۶۴- پیست ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری

-۳۶۵- سوهان

-۳۶۶- بشر ۵۰ میلی لیتری

-۳۶۷- PH سنج

-۳۶۸- همزن مغناطیسی

-۳۶۹- بورت ۵۰ میلی لیتری

-۳۷۰- بالن ته گرد ۱۰۰ میلی لیتری

-۳۷۱- دستگاه استخراج سوکسله

-۳۷۲- کوره خلا

-۳۷۳- دستگاه تقطیر

نمونه برداری:

۲۲۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۲۳۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۲۳۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1\text{--}0.1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۳۶ لیتر انجام دهید.

نکته: در طول زمان نمونه برداری فرمالین در بستر جاذب با ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین واکنش می دهد. دبی پایین برای تسهیل در واکنش در نظر گرفته شده است. اگر از دبی بیشتر از 0.1 L/min استفاده کنید امکان نشت و از دست رفتن نمونه وجود دارد.

۲۳۲- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۱۳۹- توسط سوهان بر روی نمونه بردار در جلوی قسمت اول جاذب علامت بگذارید.

۱۴۰- نمونه بردار را از قسمت علامت گذاری شده بشکنید، محتوی بخش جلویی لوله جاذب و لایه پشم شیشه جلویی را در ویال قرار دهید.

۱۴۱- محتوی بخش عقبی لوله جاذب و باقیمانده پشم شیشه را در ویال دیگری قرار دهید.

۱۴۲- 1 mL تولوئن به هر کدام از ویال ها افزوده و درپوش آن را محکم بیندید.

نکته: می توانید یک استاندارد داخلی مناسب مانند دی متیل فرمامید ($\mu\text{L/mL}$) را نیز اضافه کنید.

۱۴۳- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۵۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۳ تا 200 میکروگرم فرمالین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- ۱۲۰ میلی گرم جاذب آغشته شده به ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین را به یک ویال ۴ میلی لیتری دارای درپوش غشایی خودبند انتقال دهید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد فرمالین را در ۶ غلظت مختلف به ویال‌ها افزوده و به مدت ۱ شب آن را در دمای اتاق رها کنید. برای رسیدن به گستره غلظت مورد نظر، محلول استاندارد کالیبراسیون را چندین مرحله رقیق کرده و به جاذب انتقال دهید.
 - محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱ تا ۳ آماده سازی) و به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم فرمالین).
- ۱۵۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۴۳- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق اگرازولیدین - فرمالین
 - جداساز: ۱ mL تولوئن
 - حجم تزریق: ۱ میکرولیتر
 - زمان ماند مشتق اگرازولیدین - فرمالین: ۶/۴ دقیقه
 - زمان ماند ۲-(هیدروکسی متیل)پیپریدین: ۹/۴ دقیقه
 - دمای تزریق: ۲۵۰ °C
 - دمای آشکارساز: ۳۰۰ °C
 - دمای ستون: ۷۰ °C (۱ دقیقه)، ۱۵ °C/min تا ۲۴۰ °C (۱۰ دقیقه حفظ شود)
 - گاز حامل: هلیوم (۱ - ۲ mL/min)
 - ستون: موئین، DB-Wax یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر مقدار اگرازولیدین بیشتر از حد ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.
- ۱۴۴- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای میستهای اسیدی: میستهای اسیدی می‌توانند جاذب را غیرفعال کرده که منجر می‌شود به کاهش کارایی جاذب در جمع آوری فرمالین.

محاسبات:

۹۹- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) مشتق اگزاولیدین - فرمالین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه بردار اصلی را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

۱۰۰- محاسبه غلظت (C) فرمالین در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V} , \text{mg/m}^3$$

۲-فوران کربوکسالدهید	2-furancarboxaldehyde
فرمول شیمیایی: C ₅ H ₄ O ₂	98-01-1 :CAS
وزن مولکولی: ۹۶/۰۹	LT7000000 : RTECS
اسامی متادف: ۲-فورآلدهید؛ فورفورال ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۶۲ °C؛ نقطه ذوب -۳۶ °C؛ فشار بخار kPa) ۲ mmHg در ۰/۲۶ °C در ۲۰ °C؛ دانسیته ۱/۱۶ g/mL؛ گستره انفجار ۲/۱ تا ۱۹/۳ درصد حجمی در هوا	
حد مجاز: OSHA: 5 ppm (skin)	NIOSH: -
	ACGIH: 2 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
۲-فوران کربوکسالدهید" می تواند موجب تحریک غشای مخاطی شده و بر سیستم عصبی مرکزی اثرگذار است. فقط در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۳۶۱- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی	
۳۶۲- (هیدروکسی متیل) پیپریدین؛ چندین بار از اکتان کریستالیزه شده تا اینکه به یک پیک اصلی (<۹۵%) در آنالیز توسط GC دست پیدا کنیم؛ در دیسکاتور نگهداری شود.	
۳۶۳- آبرلیت 2 (Rohm and Haas) XAD-2؛ به مدت ۴ ساعت توسط استون/متیلن کلراید (۵۰/۵۰ حجمی) استخراج کرده و اجازه دهید به مدت ۱ شب خشک شود.	
۳۶۴- ۲-فوران کربوکسالدهید"؛ برای حذف ناخالصی ها تقطیر شود (در حضور N ₂)؛ در دمای صفر درجه سانتیگراد نگهداری شود.	
۳۶۵- محلول استوک کالیبراسیون، L μg/μL؛ ۱۰۰ μg "۲-فوران کربوکسالدهید" را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.	
۳۶۶- محلول استوک ۲-فوران کربوکسالدهید اگزاولیدین، mg/mL؛ ۲۵ گرم "۲-فوران کربوکسالدهید" اگزاولیدین را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.	

-۳۶۷- آب؛ دیونیزه و مقطر

-۳۶۸- هلیوم، خالص

-۳۶۹- هیدروژن، خالص

-۳۷۰- هوا، تصفیه شده

وسائل و تجهیزات لازم:

-۳۷۴- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین پوشیده شده با قسمت جلویی (جادب): ۱۲۰ mg، قسمت عقبی (پشتیبان): [۶۰ mg]. بخش جاذب توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده و از قسمت پشتیبان جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۷۵۶ Pa نباید از $1/0$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند (Supelco ORBO 23 یا انواع مشابه).

-۳۷۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/05$ L/min - $0/1$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۳۷۶- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای - یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۳۷۷- ویال های شیشه ای، ۴ میلی لیتری با درپوش پیچ دار پلاستیک و درپوش غشایی خودبند

-۳۷۸- حمام اولتراسونیک

-۳۷۹- بالن ژوژه $10/25$ و $50/25$ میلی لیتری

-۳۸۰- بیست $1/2$ و 10 میلی لیتری

-۳۸۱- بیست مصرفی، $2/50$ میلی لیتری

-۳۸۲- سرنگ های 10 (با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری)، 25 و 50 میکرولیتری

-۳۸۳- سوهان

-۳۸۴- بشر 50 میلی لیتری

-۳۸۵- همزن مغناطیسی

-۳۸۶- بالن 100 میلی لیتری

-۳۸۷- سیستم استخراج سوکسله

۳۸۸- کوره خلا

۳۸۹- دستگاه تقطیر

نمونه برداری:

۲۳۳- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را تیز به پمپ متصل کنید.

۲۳۴- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۲۳۵- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین 0.05 L/min - 0.1 L/min برای عبور حجم هواي ۱ تا ۱۲ لیتر انجام دهید.

نکته: در حین نمونه برداری، "۲-فوران کربوکسالدھید" برای تشکیل یک ترکیب اشتراقی با ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین واکنش می دهد. دبی نمونه برداری به علت سرعت این واکنش محدود شده است. اگر از دبی بالاتر از 0.05 L/min استفاده کنید ممکن است نمونه نشست کند.

آماده سازی:

۱۴۴- محتوی بخش عقبی لوله (پشتیبان) را به همراه لایه پشم شیشه در ویال قرار دهید.

۱۴۵- محتوی بخش جلویی لوله (جادب) را به همراه لایه پشم شیشه باقیمانده در ویال دیگری قرار دهید.

۱۴۶- 2 mL تولوئن را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم بیندید.

۱۴۷- ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۵۲- محلول استاندارد اگزاولیدین را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از ۲-فوران کربوکسالدھید اگزاولیدین را در بالن ژوڑه 10 میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.

- برای تعیی کیفی پیک ماده اشتراقی، محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

۱۵۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۱۶ تا ۶۴۰ میکروگرم "۲-فوران کربوکسالدھید" را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- بخش‌های ۱۲۰ میلی‌گرمی جاذب استفاده نشده را وزن کرده و به ویال‌های جداگانه‌ای انتقال دهید.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد "۲-فوران کربوکسالدھید" را به ویال‌ها اضافه کرده و آن را به مدت یک شب در دمای اتاق رها کنید.
- محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱- آماده سازی) و به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱و ۲ نمونه برداری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکروگرم "۲-فوران کربوکسالدھید").

۱۵۴- سه spike شاهد را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۴۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق اگرازویلین "۲-فوران کربوکسالدھید"
- جداساز: ۲ mL تولوئن
- حجم تزریق: ۱ μL
- دمای تزریق: ۲۵۰ °C
- دمای آشکارساز: ۲۸۰ °C
- دمای ستون: ۷۰ °C (۱ دقیقه)، ۲۰ °C در دقیقه افزوده شود، ۲ دقیقه در ۲۹۰ °C حفظ شود
- گاز حامل: هلیوم (30 cm/sec)
- زمان ماند برای مشتق اگرازویلین "۲-فوران کربوکسالدھید": ۵ و $\frac{5}{3}$ دقیقه
- ستون: DB-5

نکته: اگر مقدار اگزازولیدین بیشتر از ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

-۱۴۶- مجموع ۲ مساحت پیک آنالیت را محاسبه کنید.

نکته: در ستون گاز کروماتوگرافی DB-5، مشتق اگزازولیدین "۲-فوران کربوکسالدھید" ۲ پیک می دهد.

مداخله گرها:

محاسبات:

۱۰۱- جرم بر حسب μg "۲-فوران کربوکسالدھید" موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله جاذب را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۰۲- محاسبه غلظت (C) آکرولین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

2-furaldehyde	۲-فورآلدهید
98-01-1 : CAS	فرمول شیمیایی: $C_5H_4O_2$
LT7000000 : RTECS	وزن مولکولی: ۹۶/۰۹
اسامی مترادف: فورفورال؛ ۲-فوران کربوکسالدھید ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $162^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $36^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 2 mmHg در $20^{\circ}C$ ؛ دانسیته $1/16 \text{ g/mL}$ در $20^{\circ}C$ ؛ گستره انفجار $2/1$ تا $19/3$ درصد حجمی در هوا	
OSHA: 5 ppm (skin)	حدمجاز: NIOSH: -
ACGIH: 2 ppm (skin)	
احتیاطات ویژه:	
۲-فورآلدهید می تواند موجب تحریک غشای مخاطی شده و بر سیستم عصبی مرکزی اثرگذار است. فقط در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۳۷۱- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی	
۳۷۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین؛ چندین بار از اکتان کریستالیزه شده تا اینکه به یک پیک اصلی ($<95\%$) در آنالیز توسط GC دست پیدا کنیم؛ در دسیکاتور نگهداری شود.	
۳۷۳- آبریلت 2 (Rohm and Haas) XAD-2؛ به مدت ۴ ساعت توسط استون/متیلن کلراید (۵٪/۵٪ حجمی) استخراج کرده و اجازه دهید به مدت ۱ شب خشک شود.	
۳۷۴- ۲-فورآلدهید؛ برای حذف ناخالصی ها تقطیر شود (در حضور N_2)؛ در دمای صفر درجه سانتیگراد نگهداری شود.	
۳۷۵- محلول استوک کالیبراسیون، $\mu\text{g}/\mu\text{L}$ ؛ ۱۰۰ μg ۲-فورآلدهید را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.	
۳۷۶- محلول استوک ۲-فورآلدهید اگزارولیدین، mg/mL ؛ ۲۵ mg ۲-فورآلدهید اگزارولیدین را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.	
۳۷۷- آب؛ دیونیزه و مقطر	

۳۷۸- هلیوم، خالص

۳۷۹- هیدروژن، خالص

۳۸۰- هوا، تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

۳۹۰- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-(هیدرولکسی متیل)پیریدین پوشیده شده با XAD-2 [قسمت جلویی (جادب): mg، ۱۲۰، قسمت عقبی (پشتیبان): mg، ۶۰]. بخش جاذب توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده و از قسمت پشتیبان جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۰/۱ L/min نباید از ۷۵۶ Pa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند (Supelco ORBO 23 یا انواع مشابه).

۳۹۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۵ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۳۹۲- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای - یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۳۹۳- ویال های شیشه ای، ۴ میلی لیتری با درپوش پیچ دار پلاستیک و درپوش غشایی خودبند

۳۹۴- حمام اولتراسونیک

۳۹۵- بالن ژوژه ۱۰، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

۳۹۶- پیپت ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری

۳۹۷- بیت مصرفی، ۲ میلی لیتری

۳۹۸- سرنگ های ۱۰ (با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری)، ۲۵ و ۵۰ میکرولیتری

۳۹۹- سوهان

۴۰۰- بشر ۵۰ میلی لیتری

۴۰۱- همزن مغناطیسی

۴۰۲- بالن ۱۰۰ میلی لیتری

۴۰۳- سیستم استخراج سوکسله

۴۰۴- کوره خلا

۴۰۵- دستگاه نقطیر**نمونه برداری:**

۲۳۶- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۲۳۷- قبل از نمونه برداری دو طرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۲۳۸- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.01 - 0.05 \text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۲ لیتر انجام دهید.

نکته: در حین نمونه برداری، ۲-فورآلدھید برای تشکیل یک ترکیب اشتراقی با ۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین واکنش می دهد. دبی نمونه برداری به علت سرعت این واکنش محدود شده است. اگر از دبی بالاتر از 0.05 L/min استفاده کنید ممکن است نمونه نشت کند.

آماده سازی:

۱۴۸- محتوی بخش عقبی لوله (پشتیبان) را به همراه لایه پشم شیشه در ویال قرار دهید.

۱۴۹- محتوی بخش جلویی لوله (جادب) را به همراه لایه پشم شیشه با قیمانده در ویال دیگری قرار دهید.

۱۵۰- 2 mL تولوئن را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم ببندید.

۱۵۱- ویال ها را به مدت 30 دقیقه در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۵۵- محلول استاندارد اگرازو لیدین را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از ۲-فورآلدھید اگرازو لیدین را در بالن ژوژه 10 میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.

- برای تعیی کیفی پیک ماده اشتراقی، محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

۱۵۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $16 - 640$ تا 2 میکروگرم ۲-فورآلدھید

- را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- بخش های ۱۲۰ میلی گرمی جاذب استفاده نشده را وزن کرده و به ویالهای جداگانه ای انتقال دهید.
 - مقدار مشخصی از محلول استاندارد ۲-فورآلدھید را به ویال ها اضافه کرده و آن را به مدت یک شب در دمای اتاق رها کنید.
 - محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱و ۲ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکرو گرم ۲-فورآلدھید).
 - سه spike شاهد را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۴۷- دستگاه گاز کروماتو گراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را به دستگاه تزریق کنید.
 - آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق اگرازو لیدین ۲-فورآلدھید
 - جداساز: 2 mL
 - حجم تزریق: $1 \mu\text{L}$
 - دمای تزریق: 250°C
 - دمای آشکارساز: 280°C
 - دمای ستون: 70°C (۱ دقیقه)، 20°C در دقیقه افزوده شود، ۲ دقیقه در 290°C حفظ شود
 - گاز حامل: هلیوم (30 cm/sec)
 - زمان ماند برای مشتق اگرازو لیدین ۲-فورآلدھید: ۵ و $5/3$ دقیقه
 - ستون: DB-5
- نکته ۱: اگر مقدار اگرازو لیدین بیشتر از ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۴۸- مجموع ۲ مساحت پیک آنالیت را محاسبه کنید.
 نکته: در ستون گاز کروماتوگرافی ۵-DB، مشتق اگزاولیدین ۲-فورآلدهید ۲ پیک می‌دهد.

مداخله گرها:

محاسبات:

۱۰۳- جرم بر حسب μg -۲-فورآلدهید موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله جاذب را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

۱۰۴- محاسبه غلظت (C) آکرولئین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

furfural	فورفورال
98-01-1 :CAS	فرمول شیمیایی: C ₅ H ₄ O ₂
LT7000000 : RTECS	وزن مولکولی: ۹۶/۰.۹
اسامی مترادف: ۲-فورآلدهید؛ ۲-فوران کربوکسالدهید ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش ۱۶۲ °C؛ نقطه ذوب ۳۶ °C؛ فشار بخار ۲ mmHg kPa) در ۰/۲۶ °C در ۰/۰۰ °C؛ دانسیته ۱/۱۶ g/mL؛ گستره انفجار ۲/۱ تا ۱۹/۳ درصد حجمی در هوا	
OSHA: 5 ppm (skin)	NIOSH: -
حدمجاز: ACGIH: 2 ppm (skin)	
احتیاطات ویژه: فورفورال می تواند موجب تحریک غشای مخاطی شده و بر سیستم عصبی مرکزی اثرگذار است. فقط در زیر هود با آن کار کنید.	
مواد و محلولهای لازم: -۳۸۱- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی -۳۸۲- (هیدروکسی متیل) پیپریدین؛ چندین بار از آکتان کریستالیزه شده تا اینکه به یک پیک اصلی (>۹۵٪) در آنالیز توسط GC دست پیدا کنیم؛ در دیسکاتور نگهداری شود. -۳۸۳- آبرلیت XAD-2 (Rohm and Haas)؛ به مدت ۴ ساعت توسط استون/متیلن کلراید (۵۰/۵۰ حجمی) استخراج کرده و اجازه دهید به مدت ۱ شب خشک شود. -۳۸۴- فورفورال؛ برای حذف ناخالصی ها تقطیر شود (در حضور N₂)؛ در دمای صفر درجه سانتیگراد نگهداری شود. -۳۸۵- محلول استوک کالبیراسیون، ۱۰۰ µg/µL؛ ۱ گرم فورفورال را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید. -۳۸۶- محلول استوک فورفورال اگرازو لیدین، ۲۵ mg/mL؛ ۲۵ گرم فورفورال اگرازو لیدین را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.	

-۳۸۷- آب؛ دیونیزه و مقطر

-۳۸۸- هلیوم، خالص

-۳۸۹- هیدروژن، خالص

-۳۹۰- هوا، تصفیه شده

وسایل و تجهیزات لازم:

-۴۰۶- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین پوشیده شده با XAD-2 [قسمت جلویی (جادب): ۱۲۰ mg، قسمت عقبی (پشتیبان): ۶۰ mg]. بخش جاذب توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده و از قسمت پشتیبان جدا شده است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۰/۱ L/min نباید از ۷۵۶ Pa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند (Supelco ORBO 23) یا انواع مشابه).

-۴۰۷- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۵ L/min - ۰/۰۱ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۴۰۸- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای - یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۴۰۹- ویال های شیشه ای، ۴ میلی لیتری با درپوش پیچ دار پلاستیک و درپوش غشایی خودبند

-۴۱۰- حمام اولتراسونیک

-۴۱۱- بالن زوژه ۱۰، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

-۴۱۲- پیپت ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری

-۴۱۳- پیپت مصرفی، ۲ میلی لیتری

-۴۱۴- سرنگ های ۱۰ (با درجه بندی ۰/۱ میکرولیتری)، ۲۵ و ۵۰ میکرولیتری

-۴۱۵- سوهان

-۴۱۶- پسر ۵۰ میلی لیتری

-۴۱۷- همزن مغناطیسی

-۴۱۸- بالن ۱۰۰ میلی لیتری

-۴۱۹- سیستم استخراج سوکسله

۴۲۰- کوره خلا

۴۲۱- دستگاه تقطیر

نمونه برداری:

-۲۳۹- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۲۴۰- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۲۴۱- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.05\text{--}0.1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۲ لیتر انجام دهید.

- نکته: در حین نمونه برداری، فورفوروال برای تشکیل یک ترکیب اشتقاتی با -۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین واکنش می دهد. دبی نمونه برداری به علت سرعت این واکنش محدود شده است. اگر از دبی بالاتر از 0.05 L/min استفاده کنید ممکن است نمونه نشست کند.

آماده سازی:

-۱۵۲- محتوی بخش عقبی لوله (پشتیبان) را به همراه لایه پشم شیشه در ویال قرار دهید.

-۱۵۳- محتوی بخش جلویی لوله (جادب) را به همراه لایه پشم شیشه باقیمانده در ویال دیگری قرار دهید.

-۱۵۴- 2 mL تولوئن را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را محکم بیندید.

-۱۵۵- ویال ها را به مدت 30 دقیقه در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۵۸- محلول استاندارد اگرازو لیدین را آماده کنید.

- مقدار مشخصی از فورفوروال اگرازو لیدین را در بالن ژوژه 10 میلی لیتری با تولوئن به حجم برسانید.

- برای تعیی کیفی پیک ماده اشتقاتی، محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ نمونه برداری).

- ۱۵۹- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۱۶ تا ۶۴۰ میکروگرم فورفورال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- بخش‌های ۱۲۰ میلی‌گرمی جاذب استفاده نشده را وزن کرده و به ویالهای جداگانه ای انتقال دهید.
 - مقدار مشخصی از محلول استاندارد فورفورال را به ویال‌ها اضافه کرده و آن را به مدت یک شب در دمای اتاق رها کنید.
 - محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱۰ و ۲ نمونه برداری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت پیک در برابر میکروگرم فورفورال).
- ۱۶۰- سه spike شاهد را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۶۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس ۱ میکرولیتر از نمونه را به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق اگزاژولیدین فورفورال
 - جداساز: ۲ mL
 - حجم تزریق: ۱ μL
 - دمای تزریق: ۲۵۰ °C
 - دمای آشکارساز: ۲۸۰ °C
 - دمای ستون: ۷۰ °C (۱ دقیقه)، ۲۰ °C در دقیقه افزوده شود، ۲ دقیقه در ۲۹۰ °C حفظ شود
 - گاز حامل: هلیوم (۳۰ cm/sec)
 - زمان ماند برای مشتق اگزاژولیدین فورفورال: ۵ و $5/3$ دقیقه
 - ستون: DB-5
- نکته ۱: اگر مقدار اگزاژولیدین بیشتر از ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجددا

آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۵۰- مجموع ۲ مساحت پیک آنالیت را محاسبه کنید.

نکته: در ستون گازکروماتوگرافی DB-5، مشتق اگزاولیدین فورفورال ۲ پیک می دهد.

مداخله گرها:

محاسبات:

۱۰۵- جرم بر حسب μg فورفورال موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله جاذب را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می رود.

۱۰۶- محاسبه غلظت (C) آکرولین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

متانال	methanal
فرمول شیمیایی: $\text{H}_2\text{C}=0$	50-00-0 :CAS
وزن مولکولی: ۳۰/۰۳	LP8925000 : RTECS
اسامی مترادف: فرمالدهید؛ فرمالین؛ متیلن اکساید ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش ۱۹/۵ °C؛ فشار بخار ۱/۰۶۷ (هوای ۱)؛ گستره انفجار ۷ تا ۷۳ درصد حجمی در هوای	
حد مجاز: OSHA: 0.75 ppm; 2 ppm STEL NIOSH: 0.016 ppm; 0.1 ppm C; carcinogen ACGIH: 0.3 ppm C; suspected human carcinogen	
احتیاطات ویژه: متانال سرطانزای شغلی است.	
مواد و محلولهای لازم: ۳۹۱- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی ۳۹۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین؛ چندین بار از ایزو اکتان کریستالیزه شده تا اینکه ۱ پیک اصلی (بالای ۹۵٪) در آنالیز GC بدهد. در دسیکاتور نگهداری شود. ۳۹۳- محلول فرمالین٪ ۳۷ ۳۹۴- محلول استوک متانال، ۱ mg/mL ۳۹۵- اسید سولفوریک ۰/۰۲ نرمال ۳۹۶- هیدروکسید سدیم ۰/۰۱ نرمال ۳۹۷- سولفات سدیم Na_2SO_4 ۱/۱۳ مولار؛ قبل از استفاده سریعاً آماده شود ۳۹۸- اب مقطر دیونیزه ۳۹۹- هیدروژن، خالص ۴۰۰- هلیوم، خالص	

۴۰۱-هواء، تصفیه شده

۴۰۲-سولفات منیزیم

وسایل و تجهیزات لازم:

۴۲۲-نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-XAD آغشته شده به ۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین (قسمت جلویی: ۱۲۰ mg، قسمت عقبی: ۶۰ mg) که توسط یک لایه پشم شیشه از هم جدا شده و ثابت نگه داشته شده است.. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۷۶۰ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند (Supelco ORBO-23; SKC 226-118) یا انواع مشابه).

۴۲۳-پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۱ L/min - ۰/۰۱ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۴۲۴-دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۴۲۵-حمام اولتراسونیک

۴۲۶-ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۴۲۷-بالن ژوژه ۱۰ ، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

۴۲۸-سرنگ های ۱۰ میلی لیتری (با درجه بندی ۰/۱ میلی لیتری)، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری

۴۲۹-پیپت ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری

۴۳۰-سوهان

۴۳۱-بشر ۵۰ میلی لیتری

۴۳۲-PH سنج

۴۳۳-همزن مغناطیسی

۴۳۴-بورت ۵۰ میلی لیتری

۴۳۵-بالن ته گرد ۱۰۰ میلی لیتری

۴۳۶-دستگاه استخراج سوکسله

۴۳۷-کوره خلا

۴۳۸- دستگاه تقطیر**نمونه برداری:**

-۲۴۲- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید.

-۲۴۳- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۲۴۴- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1\text{--}1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۳ لیتر انجام دهید.

نکته: در طول زمان نمونه برداری متنال در بستر جاذب با ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین واکشن می دهد. دبی پایین برای تسهیل در واکشن در نظر گرفته شده است. اگر از دبی بیشتر از 1 L/min استفاده کنید امکان نشت و از دست رفتن نمونه وجود دارد.

-۲۴۵- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقیق برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۱۵۶- توسط سوهان بر روی نمونه بردار در جلوی قسمت اول جاذب علامت بگذارید.

-۱۵۷- نمونه بردار را از قسمت علامت گذاری شده بشکنید، محتوی بخش جلویی لوله جاذب و لایه پشم شیشه جلویی را در ویال قرار دهید.

-۱۵۸- محتوی بخش عقبی لوله جاذب و باقیمانده پشم شیشه را در ویال دیگری قرار دهید.

-۱۵۹- 1 mL تولوئن به هر کدام از ویال ها افزوده و درپوش آن را محکم بیندید.

نکته: می توانید یک استاندارد داخلی مناسب مانند دی متیل فرمامید ($\mu\text{L/mL}$) را نیز اضافه کنید.

-۱۶۰- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۶۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۳ تا 200 میکروگرم متنال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- ۱۶۰ میلی گرم جاذب آغشته شده به ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین را به یک ویال ۴

- میلی لیتری دارای درپوش غشایی خودبند انتقال دهد.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد متانال را در ۶ غلظت مختلف به ویال‌ها افزوده و به مدت ۱ شب آن را در دمای اتاق رها کنید. برای رسیدن به گستره غلظت مورد نظر، محلول استاندارد کالیبراسیون را چندین مرحله رقیق کرده و به جاذب انتقال دهد.
- محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱ تا ۳ آماده سازی) و به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم متانال).
- ۱۶۲- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۵۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق اگرازولیدین - متانال
- جداساز: 1 mL تولوئن
- حجم تزریق: 1 میکرولیتر
- زمان ماند مشتق اگرازولیدین - متانال: $6/4$ دقیقه
- زمان ماند ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین: $9/4$ دقیقه
- دمای تزریق: 250°C
- دمای آشکارساز: 300°C
- دمای ستون: 70°C (دقیقه)، $15^\circ\text{C}/\text{min}$ تا 240°C (دقیقه حفظ شود)
- گاز حامل: هلیوم ($1 - 2 \text{ mL}/\text{min}$)
- ستون: موئین، DB-Wax یا انواع مشابه
- نکته ۱: اگر مقدار اگرازولیدین بیشتر از حد ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۵۲- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای اسیدی: میست های اسیدی می توانند جاذب را غیر فعال کرده که منجر می شود به کاهش کارایی جاذب در جمع آوری متانال.

محاسبات:

۱۰۷- جرم بر حسب μg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) مشتق اگرازو لیدین - متانال موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه بردار اصلی را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکه: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۰۸- محاسبه غلظت (C) متانال در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

Methyl acetaldehyde	متیل استالدھید
123-38-6 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CHO}$
UE0350000 : RTECS	وزن مولکولی: ۵۸/۰۹
اسامی مترادفع: پروپانال؛ پروپیل آلدھید؛ پروپیونالدھید؛ پروپالدھید؛ پروپیلیک آلدھید	ویژگی ها: نقطه ذوب 49°C ؛ دانسیته 0.807 g/mL در 20°C
حدمجاز: -	
احتیاطات ویژه:	
متیل استالدھید محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی متیل استالدھید موجود نیست. متیل استالدھید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناساز گار است ($\text{FP} = 17.8^{\circ}\text{C}$ -). بطیری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با متیل استالدھید از هود استفاده کنید. معروف DNPH و متیل استالدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد ($\text{FP} = 12.8^{\circ}\text{C}$).	
مواد و محلولهای لازم:	
-۴۰۳- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-متیل استالدھید با خلوص $\geq 99\%$؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	
-۴۰۴- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
-۴۰۵- محلول استوک کالیراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-متیل استالدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای 5°C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
-۴۰۶- متیل استالدھید، با خلوص $\geq 99\%$	
-۴۰۷- آب مقطر دیونیزه	
-۴۰۸- محلول استوک متیل استالدھید $154 \mu\text{L}/4 \text{ mg/mL}$؛ ۰/۴ میلی لیتری متیل استالدھید 97% را به ۳۵ میلی لیتر استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری اضافه کنید و محلول را به حجم برسانید.	

محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۴۳۹- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm ۱۵۰ - ۱۰۰ - ۶۰ (مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (۲۸ اینچ آب) باشد. نمونه بردار در بازار Sep-Pak S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014 یا XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205 موجود می باشد.
- ۴۴۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $0/1 - 1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۴۴۱- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۴۴۲- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۴۴۳- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۴۴۴- بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۴۴۵- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۴۴۶- فویل آلومینیوم یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۴۴۶- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۴۴۷- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۴۴۸- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار بپوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل

آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهد.

-۲۴۹- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/10\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۲۵۰- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا بپوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

-۲۵۱- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

-۱۶۱- مشتق متیل استالدھید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

-۱۶۲- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNP و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۶۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $0/89$ تا بیشتر 150 میکرو گرم متیل استالدھید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNP-متیل استالدھید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت متیل استالدھید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNP-متیل استالدھید در $244/0$ ، (حاصل تقسیم وزن مولکولی متیل استالدھید بر وزن مولکولی مشتق DNP-متیل استالدھید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20/0$ آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم متیل استالدھید).

۱۶۴- میزان بازیافت (R) متیل استالدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای متیل استالدھید %۱۰۰ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر متیل استالدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود واکنش متیل استالدھید با DNPH کامل نشود.

- نمونه های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)

- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت متیل استالدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.

- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت متیل استالدھید بازیافت شده را بر غلظت متیل استالدھید تزریق شده تقسیم کنید.

- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg متیل استالدھید بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۶۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۵۳- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۴-۲،۶-دی نیتروفنیل هیدرازین-متیل استالدھید

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (٪۵۴) / آب (٪۴۶)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۵۴- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را ببندید.

۱۵۵- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۵۶- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقيق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۵۷- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۱۸۳ میکروگرم متیل استالدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۴-۲،۶-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقان دیگر متیل استالدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۱۰۹- جرم برحسب μg متیل استالدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۱۰- با استفاده از فرمول زیر غلظت متیل استالدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) برحسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

methylene oxide	متیلن اکساید
50-00-0 :CAS	فرمول شیمیایی: $\text{H}_2\text{C}=\text{O}$
LP8925000 : RTECS	وزن مولکولی: ۳۰/۰۳
اسامی مترادف: متانال؛ فرمالین؛ فرمالدهید	ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش ۰/۱۹ °C؛ فشار بخار ۰/۱۰۶۷ (هو=۱)؛ گستره انفجار ۷ تا ۷۳ درصد حجمی در هوای
حدمجاز: OSHA: 0.75 ppm; 2 ppm STEL	NIOSH: 0.016 ppm; 0.1 ppm C; carcinogen
ACGIH: 0.3 ppm C; suspected human carcinogen	احتیاطات ویژه:
متیلن اکساید سرطانزای شغلی است.	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۰۹- تولوئن؛ خلوص کروماتوگرافی	
۴۱۰- (هیدروکسی متیل) پیریدین؛ چندین بار از ایزواکتان کریستالیزه شده تا اینکه ۱ پیک اصلی (بالای ۹۵٪) در آنالیز GC بددهد. در دیسکاتور نگهداری شود.	
۴۱۱- محلول فرمالین ۰/۳۷	
۴۱۲- محلول استوک متیلن اکساید، ۱ mg/mL	
۴۱۳- اسید سولفوریک ۰/۰۲ نرمال	
۴۱۴- هیدروکسید سدیم ۰/۰۱ نرمال	
۴۱۵- سولفات سدیم (Na_2SO_4) ۱/۱۳ مولار؛ قبل از استفاده سریعاً آماده شود	
۴۱۶- اب مقطر دیونیزه	
۴۱۷- هیدروژن، خالص	
۴۱۸- هلیوم، خالص	
۴۱۹- هوای تصفیه شده	
۴۲۰- سولفات منیزیم	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۴۴۷- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۱۰ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۲-XAD آغشته شده به ۲- (هیدروکسی متیل) پیریدین (قسمت جلویی: ۱۲۰ mg، قسمت عقبی: ۶۰ mg) که توسط یک لایه پشم شیشه از هم جدا شده و ثابت نگه داشته شده است.. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۰/۱ L/min بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند (Supelco ORBO-23; SKC 226-118 یا انواع مشابه).
- ۴۴۸- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۱ L/min - ۰/۰۱ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۴۴۹- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۴۵۰- حمام اولتراسونیک
- ۴۵۱- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۴۵۲- بالن ژوژه ۱۰ ، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری
- ۴۵۳- سرنگ های ۱۰ میلی لیتری (با درجه بندی ۰/۱ میلی لیتری)، ۲۵ و ۵۰ میلی لیتری
- ۴۵۴- پیpet ۱ و ۲ و ۱۰ میلی لیتری
- ۴۵۵- سوهان
- ۴۵۶- بشر ۵۰ میلی لیتری
- ۴۵۷- سنج PH
- ۴۵۸- همزن مغناطیسی
- ۴۵۹- بورت ۵۰ میلی لیتری
- ۴۶۰- بالن ته گرد ۱۰۰ میلی لیتری
- ۴۶۱- دستگاه استخراج سوکسله
- ۴۶۲- کوره خلا
- ۴۶۳- دستگاه تقطیر

نمونه برداری:

- ۲۵۲- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲۵۳- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۲۵۴- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $0.1\text{--}0.1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۳۶ لیتر انجام دهید.
- نکته: در طول زمان نمونه برداری متیلن اکساید در بستر جاذب با ۲-(هیدروکسی)متیل(پیپریدین واکنش می دهد. دبی پایین برای تسهیل در واکنش در نظر گرفته شده است. اگر از دبی بیشتر از 0.1 L/min استفاده کنید امکان نشت و از دست رفتن نمونه وجود دارد.
- ۲۵۵- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۶۳- توسط سوهان بر روی نمونه بردار در جلوی قسمت اول جاذب علامت بگذارید.
- ۱۶۴- نمونه بردار را از قسمت علامت گذاری شده بشکنید، محتوی بخش جلویی لوله جاذب و لایه پشم شیشه جلویی را در ویال قرار دهید.
- ۱۶۵- محتوی بخش عقبی لوله جاذب و باقیمانده پشم شیشه را در ویال دیگری قرار دهید.
- ۱۶۶- 1 mL تولوئن به هر کدام از ویال ها افزوده و درپوش آن را محکم بیندید.
- نکته: می توانید یک استاندارد داخلی مناسب مانند دی متیل فرمامید ($\mu\text{L/mL}$) را نیز اضافه کنید.
- ۱۶۷- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۶۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی $3\text{--}200\text{ میکروگرم}$ متیلن اکساید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- ۱۲۰ میلی گرم جاذب آغشته شده به ۲-(هیدروکسی متیل)پیریدین را به یک ویال ۴ میلی لیتری دارای درپوش غشایی خودبند انتقال دهید.
 - مقدار مشخصی از محلول استاندارد متیلن اکساید را در ۶ غلظت مختلف به ویال ها افزوده و به مدت ۱ شب آن را در دمای اتاق رها کنید. برای رسیدن به گستره غلظت مورد نظر، محلول استاندارد کالیبراسیون را چندین مرحله رقیق کرده و به جاذب انتقال دهید.
 - محلول فوق را واجذب کرده (مراحل ۱ تا ۳ آماده سازی) و به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکرو گرم متیلن اکساید).
- ۱۶۷- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون تحت کنترل است، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۵۸- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق اگرازو لیدین - متیلن اکساید

- جداساز: 1 mL تولوئن

- حجم تزریق: 1 میکرولیتر

- زمان ماند مشتق اگرازو لیدین - متیلن اکساید: $6/4$ دقیقه

- زمان ماند ۲-(هیدروکسی متیل) پیریدین: $9/4$ دقیقه

- دمای تزریق: 250°C

- دمای آشکارساز: 300°C

- دمای ستون: 70°C (۱۰ دقیقه) $15^\circ\text{C}/\text{min}$ تا 240°C (۱۰ دقیقه حفظ شود)

- گاز حامل: هلیوم ($1-2\text{ mL/min}$)

- ستون: موئین، DB-Wax یا انواع مشابه

نکته ۱: اگر مقدار اگرازو لیدین بیشتر از حد ظرفیت ستون بود، با تولوئن رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقيق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۵۹- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای میست های اسیدی: میست های اسیدی می توانند جاذب را غیر فعال کرده که منجر می شود به کاهش کارایی جاذب در جمع آوری متیلن اکساید.

محاسبات:

۱۱۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) مشتق اگرازو لیدین - متیلن اکساید موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه بردار اصلی را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از

دست می رود.

۱۱۲- محاسبه غلظت (C) متیلن اکساید در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W_f + W_b}{V}, \text{ mg/m}^3$$

والرال	valeral
فرمول شیمیایی: $\text{CH}_3-(\text{CH}_2)_3-\text{CHO}$	110-62-3 :CAS
وزن مولکولی: ۸۶/۱۳	YV3600000 : RTECS
اسامی مترادف: ۱۱-والرال؛ پنتانال؛ والرالدهید؛ آمیل آلدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال	
ویژگی ها: نقطه ذوب 102°C ؛ دانسیته 0.8095 g/mL در 20°C	
حد مجاز: OSHA: 50 ppm	NIOSH: 50 ppm
	ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه:	
والرال محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی والرال موجود نیست. والرال با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است ($\text{FP} = 17.8^{\circ}\text{C}$). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با والرال از هود استفاده کنید. معرف DNPH و والرال حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد ($\text{FP} = 12.8^{\circ}\text{C}$).	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۲۱- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-والرال با خلوص $\geq 99\%$ ؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemical)	
۴۲۲- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۴۲۳- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین-والرال را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای 5°C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۴۲۴- والرال، با خلوص $\geq 99\%$	
۴۲۵- آب مقطر دیونیزه	
۴۲۶- محلول استوک والرال 154 mg/mL در بالن ژوژه 97% را با استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۴۶۴- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۲۵۰ - ۱۵۰ (۱۰۰ - ۶۰) مشمی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (۲۸ اینچ آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPH cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).
- ۴۶۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۴۶۶- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آنکاراساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۴۶۷- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا
- ۴۶۸- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری
- ۴۶۹- بالن ژوژه ۵، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری
- ۴۷۰- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA
- ۴۷۱- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

- ۲۵۶- پمپ های نمونه بردار فردی را کالایره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار رانیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.
- ۲۵۷- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.
- ۲۵۸- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.
- در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار بپوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

-۲۵۹- نمونه برداری را در دبی بین $1/5$ L/min - $1/10$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

-۲۶۰- در پوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا بپوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

-۲۶۱- نمونه را در دمای پایین ($5^{\circ}C$) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

-۱۶۸- مشتق والرال را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

-۱۶۹- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۱۶۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر 150 میکروگرم والرال را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق-DNPH- والرال را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000 \mu\text{g/mL}$). غلظت والرال را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق-DNPH- والرال در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی والرال بر وزن مولکولی مشتق-DNPH- والرال) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10 \mu\text{g/mL}$ (یا $20 \mu\text{g/mL}$ - آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای $5^{\circ}C$ نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- 3 میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال 4 میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل $1-3$ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم والرال).

۱۶۹- میزان بازیافت (R) والرال از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای والرال ۱۰۰٪ است.

- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال‌ها را محکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.

- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر والرال را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می‌تواند موجب شود شود واکنش والرال با DNPH کامل نشود.

- نمونه‌های استوک را آماده کنید (مرحله ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت والرال ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت والرال بازیافت شده را بر غلظت والرال تزریق شده تقسیم کنید.

- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg والرال بازیافت شده ترسیم کنید.
- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۶۰- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین - والرال

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (۶۶٪ آب / ۳۴٪ ستون)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۶۱- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و در پوش ویال را بیندید.

۱۶۲- میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۶۳- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.
نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۶۴- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکروگرم والرال است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها باللاتر است.

مداخله گرهای هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر والرال-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتانسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموماً بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۱۱۳- جرم بر حسب μg والرال موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۱۴- با استفاده از فرمول زیر غلظت والرال (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

والرالدھید	valeraldehyde
فرمول شیمیایی:	CH ₃ -(CH ₂) ₃ -CHO
وزن مولکولی:	۸۶/۱۳
اسامی متراծ:	n-والرالدھید؛ پنتانال؛ والرال؛ آمیل آلدھید؛ والریک آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال
ویژگی ها:	نقطه ذوب ۱۰۲ °C ؛ دانسیته ۰/۸۰۹۵ g/mL در ۲۰ °C
حد مجاز:	OSHA: 50 ppm NIOSH: 50 ppm ACGIH: 50 ppm
احتیاطات ویژه:	والرالدھید محرك پوسٹ و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی والرالدھید موجود نیست. والرالدھید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناسازگار است (FP= - 17.8 °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با والرالدھید از هود استفاده کنید. معروف DNPH و والرالدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - 12.8 °C).
مواد و محلولهای لازم:	۴۲۷- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- والرالدھید با خلوص ≥٪ ۹۹؛ (تامین آن از کمپانی Supelco یا Aldrich Chemicals) ۴۲۸- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل ۴۲۹- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- والرالدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژروژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید. در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است. ۴۳۰- والرالدھید، با خلوص٪ ۹۹ ۴۳۱- آب مقطر دیونیزه

۴۳۲- محلول استوک والرالدھید $154 \mu\text{L}$ ؛ $2/4 \text{ mg/mL}$ را با استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

۴۷۲- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی $0/35$ گرم سیلیکاژل μm $250 - 150 - 60$ مشی) که با ۱ میلی گرم $2,4 - 2$ -دی نیتروفینیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPН cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

۴۷۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۴۷۴- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

۴۷۵- ویال های شیشه ای، 4 و 20 میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

۴۷۶- سرنگ های 100 و 500 میکرولیتری و 10 میلی لیتری

۴۷۷- بالن ژوژه 5 ، 10 و 50 میلی لیتری

۴۷۸- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

۴۷۹- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

۲۶۲- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

۲۶۳- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

۲۶۴- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

۲۶۵- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L}/\text{min}$ - $1/10\text{ L}/\text{min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

۲۶۶- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

۲۶۷- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

۱۷۰- مشتق والرالدهید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتیریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

۱۷۱- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتیریج سیلیکاژل پوشیده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۷۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر ۱۵۰ میکرو گرم والرالدهید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-والرالدهید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (قریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت والرالدهید را از طریق ضرب کردن غلظت مشتق DNPH-والرالدهید در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی والرالدهید بر وزن مولکولی مشتق DNPH-والرالدهید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$) آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم والرالدھید).
- ۱۷۲- میزان بازیافت (R) والرالدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای والرالدھید ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال‌ها را محکم ببندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر والرالدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود واکنش والرالدھید با DNPH کامل نشود.
- نمونه‌های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)، سپس ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت والرالدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت والرالدھید بازیافت شده را بر غلظت والرالدھید تزریق شده تقسیم کنید.
- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg والرالدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۷۳- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه‌گیری:

۱۶۵- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین-والرالدھید
- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل
- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)
- فاز متحرک: استونیتریل (٪۶۶) / آب (٪۳۴)
- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۶۶- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را ببندید.

۱۶۷- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۶۸- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۶۹- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکروگرم والرالدھید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرهای هنگام مصرف ۲،۴-دی‌نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدھید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقات دیگر والرالدھید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدھیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموما بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۱۱۵- جرم بر حسب μg والرالدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۱۶- با استفاده از فرمول زیر غلظت والرالدھید (C) را در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

والریک آلدھید	valeric aldehyde
فرمول شیمیایی: CH ₃ -(CH ₂) ₃ -CHO	110-62-3 :CAS
وزن مولکولی: ۸۶/۱۳	YV3600000 : RTECS
اسامی متراffد: n-والریک آلدھید؛ پتانال؛ والرال؛ آمیل آلدھید؛ والریک اسید آلدھید؛ بوتیل فرمال	
ویژگی ها: نقطه ذوب ۱۰۲ °C ؛ دانسیته ۰/۸۰۹۵ g/mL در ۲۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 50 ppm	NIOSH: 50 ppm
حد مجاز: ACGIH: 50 ppm	
احیاطات ویژه:	
والریک آلدھید محرك پوست و چشم است. شواهد قطعی برای سرطانزایی والریک آلدھید موجود نیست. والریک آلدھید با اکسید کننده های قوی و مواد آتش زاناساز گار است (FP= - ۱۷.۸ °C). بطری آن پس از استفاده باید توسط نیتروژن پاکسازی شود. هنگام کار کردن با والریک آلدھید از هود استفاده کنید. معروف DNPH و والریک آلدھید حساسیت زا هستند. همچنین DNPH سرطانزای قطعی است. استونیتریل سمی است و خطر حریق دارد (FP= - ۱۲.۸ °C).	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۳۳- مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- والریک آلدھید با خلوص ≥ ۹۹٪؛ (تامین آن از کمپانی Aldrich Chemicals یا Supelco)	
۴۳۴- استونیتریل؛ خلوص بالا برای HPLC؛ حاوی مقادیر کم کربونیل	
۴۳۵- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱۰ میلی گرم مشتق دی نیتروفنیل هیدرازین- والریک آلدھید را با دقت وزن کرده و در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با استونیتریل به حجم برسانید.	
در دمای ۵ °C به مدت ۳۰ روز یا کمتر در سیلندر مخصوص گاز قابل نگهداری است.	
۴۳۶- والریک آلدھید، با خلوص ≥ ۹۹٪	
۴۳۷- آب مقطر دیونیزه	
۴۳۸- محلول استوک والریک آلدھید mg/mL: ۱۵۴ ؛ μL: ۲/۴ والریک آلدھید ۹۷٪ را با	

استونیتریل در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به حجم برسانید. محلول را طی ۳۰ دقیقه آماده کنید.

وسایل و تجهیزات لازم:

-۴۸۰- نمونه بردار: هولدر پلاستیکی حاوی ۰/۳۵ گرم سیلیکاژل μm - ۲۵۰ - ۱۵۰ (۱۰۰ - ۶۰) مشی) که با ۱ میلی گرم ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین، اسیدی شده است. فشار هوای عبوری در دبی $1/5 \text{ L/min}$ باید کمتر از 7 kPa (اینج آب) باشد. نمونه بردار در بازار موجود می باشد (S10 LpDNPН cartridge, cat. No. 2-1014) یا (Sep Pak XPoSure Aldehyde Sampler, part No. WAT047205).

-۴۸۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1/5 \text{ L/min}$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۴۸۲- دستگاه کروماتوگرافی مایع با عملکرد عالی (HPLC)، با آشکارساز UV، ثبت کننده نمودار، وستون

-۴۸۳- ویال های شیشه ای، ۴ و ۲۰ میلی لیتری با درپوش غشایی پیچ دار PTFE مخصوص هوا

-۴۸۴- سرنگ های ۱۰۰ و ۵۰۰ میکرولیتری و ۱۰ میلی لیتری

-۴۸۵- بالن ژوژه ۵ ، ۱۰ و ۵۰ میلی لیتری

-۴۸۶- حذف کننده ازن (اختیاری) ، تامین از کمپانی Waters Corp., Milford, MA

-۴۸۷- فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی (اختیاری)

نمونه برداری:

-۴۸۸- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید. می توانید یک حذف کننده ازن به ورودی پمپ وصل کنید، هر چند که این متد در حضور حذف کننده ازن ارزیابی نشده است.

-۴۸۹- بسته نمونه بردار را باز کرده و درپوش دو انتهای آن را بردارید.

-۴۹۰- نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید. نمونه بردار Waters Corp دو طرفه بوده و می توانید آن را از هر طرف به نمونه بردار وصل کنید.

در صورتیکه نمونه برداری در حضور نور شدید انجام می شود، بستر سیلیکاژل همراه با DNPH را در نمونه بردار پوشانید. در صورت امکان آن بخش از نمونه بردار را با فویل آلومینیومی یا چسب برق مشکی پوشش دهید.

- نمونه برداری را در دبی بین $1/5\text{ L/min}$ - $1/1\text{ L/min}$ برای عبور حجم هوای ۱ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.

- درپوش انتهای نمونه بردار را گذاشته و آنرا پوشانید. نمونه ها را از گرما دور نگه دارید.

- نمونه را در دمای پایین (5°C - 0°C) به آزمایشگاه انتقال دهید. نمونه های شاهد را در ظرف دیگری انتقال دهید.

آماده سازی:

- مشتق والریک آلدہید را توسط ۱۰ میلی لیتر استونیتریل از کارتریج نمونه بردار بشوئید و خروجی هر نمونه بردار را به بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری منتقل کنید.

- نمونه ها را با استونیتریل به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
نکته: مقدار کربونیل موجود در استونیتریل را می توان از طریق عبور دادن حلال از یک کارتریج سیلیکاژل پوشیده شده با DNPH و آنالیز توسط HPLC تعیین کرد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره $1/3$ تا بیشتر $150\text{ }\mu\text{g/mL}$ والریک آلدہید را در هر نمونه پوشش دهد کالییره کنید.

- غلظت مشتق DNPH-والریک آلدہید را در محلول استوک کالیبراسیون محاسبه کنید (تقریبا $1000\text{ }\mu\text{g/mL}$). غلظت والریک آلدہید را از طریق ضرب کردن غلظت غلظت مشتق DNPH-والریک آلدہید در $0/324$ (حاصل تقسیم وزن مولکولی والریک آلدہید بر وزن مولکولی مشتق DNPH-والریک آلدہید) بدست آورید.

- یک سری محلول استاندارد کاربردی در گستره $10\text{ }\mu\text{g/mL}$ (یا $20\text{ }\mu\text{g/mL}$) - آماده کنید. استانداردهای کاربردی در صورتی که در جای تاریک و در دمای 5°C نگهداری شوند، تا ۱ ماه پایدار خواهند بود. البته بهتر است که استانداردها به صورت

هفتگی آماده شوند.

- ۳ میلی لیتر محلول استاندارد کاربردی را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میکروگرم والریک آلدھید).
- ۱۷۵ میزان بازیافت (R) والریک آلدھید از نمونه بردار را تعیین کنید. سه نمونه بردار در هر پنج غلظت انتخابی بعلاوه سه شاهد آماده کنید. بازیافت مورد انتظار برای والریک آلدھید ۱۰۰٪ است.
- یک سری محلول استوک در گستره ۵۰ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر در ویال ۲۰ میلی لیتری آماده کنید. در پوش ویال ها را ممحکم بیندید. آماده سازی را در زمان ۳۰ دقیقه انجام دهید.
- بستر نمونه بردار را آماده کنید. توسط سرنگ ۱۰۰ میکرولیتری ۲۰ تا ۹۰ میکرولیتر والریک آلدھید را بکشید. وسط شیشه ورودی نمونه بردار را توسط سر سرنگ سوراخ کنید و محلول را به مرکز لوله تزریق کنید. تزریق بیشتر از ۹۰ میکرولیتر می تواند موجب شود واکنش والریک آلدھید با DNPH کامل نشود.
- نمونه های استوک را آماده کنید (مراحله ۱ آماده سازی)
- ۳ میلی لیتر محلول را به ویال ۴ میلی لیتری انتقال داده و به همراه استاندارهای کاربردی آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- نموداری از ارتفاع پیک در برابر غلظت والریک آلدھید ($\mu\text{g}/\text{sample}$) ترسیم کنید.
- برای محاسبه میزان بازیافت، غلظت والریک آلدھید بازیافت شده را بر غلظت والریک آلدھید تزریق شده تقسیم کنید.
- نموداری از میزان بازیافت در برابر μg والریک آلدھید بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۷۶ سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار بازیافت تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۷۰- دستگاه HPLC را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین-والریک آلدهید

- جداسازی: استونیتریل فاقد کربونیل

- حجم تزریق: ۲۰ میکرولیتر

- آشکارساز: UV (۳۶۰ نانومتر)

- فاز متحرک: استونیتریل (۶۶٪) / آب (۳۴٪)

- ستون: فولاد ضدزنگ

۱۷۱- بخشی از نمونه آماده شده (مرحله ۱ آماده سازی) را به ویال ۴ میلی لیتری منتقل کرده و درپوش ویال را ببندید.

۱۷۲- ۲۰ میکرولیتر محلول را به HPLC تزریق کنید.

۱۷۳- مساحت یا ارتفاع پیک را بدست آورید.

نکته ۱: اگر پاسخ پیک بالاتر از گستره خطی منحنی استانداردهای کاربردی بود، با قیمانده محلول را رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۷۴- برای اطمینان از اعتبار نمونه ها، نمونه هایی را که حاوی بیش از ۵۰ میکرو گرم والریک آلدهید است تعیین کنید. چرا که توانایی نمونه بردار در جمع آوری این نمونه ها بالاتر است.

مداخله گرها: هنگام مصرف ۲،۴-دی نیتروفنیل هیدرازین (2,4-DNPH) به عنوان معرف مشتق شده از فرمالدهید، ازن مشاهده شده است که ممکن است مشتقان دیگر والریک آلدهید-DNPH را بکاهد. در ورودی نمونه بردار جهت حذف ازن از هوا حذف کننده ازن مورد نیاز است. این حذف کننده ممکن است شامل گرانول های یدید پتابسیم برای حذف ازن از اکسیژن باشد. کتون ها و آلدهیدهای دیگر می توانند با 2,4-DNPH واکنش دهند. هر چند عموما بوسیله کروماتوگرافی جدا می شوند.

محاسبات:

۱۱۷- جرم بر حسب μg والریک آلدھید موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (B) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۱۸- با استفاده از فرمول زیر غلظت والریک آلدھید (C) را در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر بدست آورید:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

الف-۳-آمین ها

N-ethyl ethanamine	n-اکیل اتانامین
109-89-7 :CAS	فرمول شیمیایی: $(C_2H_5)_2NH$
HZ8750000 : RTECS	وزن مولکولی: ۷۳/۱۴
	اسامی مترادف: n-n-دی اتانامین؛ دی اکیل آمین؛ DEA ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $55/5^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $-50^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 195 mmHg در $20^{\circ}C$ ؛ دانسیته 0.708 g/mL در $20^{\circ}C$ ؛ گستره انفجار $1/8\text{-%}$ تا $1/10\text{-%}$ (۲۵/۹ kPa) حجمی در هوا
OSHA:25ppm	حد مجاز: NIOSH: 10 ppm, 25 ppm STEL ACGIH: 5 ppm(skin), 15 ppm STEL
احتیاطات ویژه:	
n-اکیل اتانامین بسیار قابل انفجار است و بوی شدید آمونیاکی دارد. می تواند موجب بروز آسیب جدی در چشم شود و همچنین به راحتی از طریق پوست جذب می شود. اسید سولفوریک بسیار خورنده بوده و هیدروکسید پتابسیم نیز سوزش آور است. همواره در زیر هود با این ترکیبات کار کنید و از پوشش های حفاظتی مناسب مانند دستکش، عینک ایمنی و روپوش آزمایشگاه استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۳۹- اسید سولفوریک ۱ مولار؛ در محلول آبی $10/90\text{-%}$ متانول ($10/90\text{-%}$ آب)	
۴۴۰- محلول هیدروکسید پتابسیم (KOH) $0/3\text{ مولار}$	
۴۴۱- n-اکیل اتانامین، با بالاترین خلوص؛ به صورت محلول آبی $40/60\text{-%}$ در بازار موجود است (محصول کمپانی Aldrich یا انواع مشابه آن)	
۴۴۲- محلول استوک کالبیراسیون؛ ۱ میلی لیتر n-اکیل اتانامین را با آب مقطر به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. غلظت آن را از طریق تیتراسیون توسط اسید سولفوریک بررسی کنید.	
۴۴۳- نیتروژن، خالص	

۴۴۴- هیدروژن، خالص

۴۴۵- هوا، تصفیه شده و فشرده

وسایل و تجهیزات لازم:

۴۸۸- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله قرار گرفته و یک لایه فوم اورتان نیز بخش عقبی محتوی لوله جدا کرده و آن را ثابت نگه می‌دارد. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.

۴۸۹- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۱، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

۴۹۰- کیسه‌های یخ

۴۹۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۴۹۲- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۴۹۳- سرنگ‌های ۱، ۱۰ و ۲۰ میکرولیتری

۴۹۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

۴۹۵- پیست ۰/۵، ۱، ۲ و ۱۰ میلی لیتری

۴۹۶- حمام اولتراسونیک

۴۹۷- سوهان

۴۹۸- انبرک

نمونه برداری:

۴۷۴- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالییره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۴۷۵- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۴۷۶- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱ L/min - ۰/۰۱ برای عبور حجم هوای ۳۰ لیتر انجام دهید.

۲۷۷- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با کیسه های یخ برای انتقال بسته بندی کنید.**آماده سازی:**

۱۷۴- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۱۷۵- 1 mL از اسید سولفوریک $1/1$ مولار در محلول آبی متانول را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم بیندید.

۱۷۶- ویال ها را به مدت ۳ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

نکته: آب حمام اولتراسونیک ممکن است در طول مدت جداسازی تا 50°C - 60°C گرم شود. بنابراین برای جلوگیری از تبخیر نمونه لازم است درپوش ویال ها را محکم بیندید.

۱۷۷- محلول های نمونه را به صورت زیر خنثی سازی کنید:
 چند دقیقه منتظر بمانید تا سیلیکاژل نشین شود. سپس 500 میکرولیتر از مایع شناور را به یک ویال تمیز انتقال داده و 500 میکرولیتر هیدروکسید پتاسیم $3/0\text{ مولار}$ به آن اضافه کنید (PH محلول باید از 10 بالاتر باشد). محلول ها را فوراً مورد آنالیز قرار دهید (طبق مراحل $1-3$ اندازه گیری)

نکته: برای جلوگیری از هدر رفتن نمونه مطمئن شوید که در هنگام اضافه کردن KOH سیلیکاژل در محلول نباشد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۷۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی در گستره‌ی مورد نظر کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد n -اتیل اتانامین یا محلول رقیق شده آن در n -هگزان را در بالان ژوژه‌ی 10 میلی لیتری توسط اسید سولفوریک $1/1$ مولار در محلول آبی متانول به حجم 10 میلی لیتر برسانید.
- محلول ها را مانند مرحله 4 آماده سازی خنثی کنید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل $1-3$ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم n -اتیل

اتنانامین).

۱۷۸- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره غلظت مورد نظر، تعیین کنید. چهار لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی را به همراه شاهدها آماده کنید.

- مقدار مشخصی از سیلیکاژل بخش جلویی لوله نمونه بردار را به یک ویال انتقال دهید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون n-اتیل اتانامین یا محلول رقیق شده آن را مستقیماً به سیلیکاژل تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

۴-۲- محلول های فوق را واجذب کرده و عمل خنثی سازی را انجام دهید (مراحل آماده سازی)

- محلول را به همراه استانداردهای کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم n-اتیل اتانامین بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۷۹- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۷۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): n-اتیل اتانامین

- جداساز: ۱ mL محلول رقیق شده اسید سولفوریک در محلول آبی ۱۰٪ متانول

- دمای تزریق: C ۱۶۰ °

- دمای آشکارساز: C ۲۰۰ °

- دمای ستون: 70°C

- گاز حامل: نیتروژن (30 mL/min)

- ستون: شیشه ای

۱۷۶- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش میدهد. پیک متانول می تواند در غلظت های کم n-اتیل اتانامین ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

۱۱۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) n-اتیل اتانامین موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲۰- محاسبه غلظت n(C)- اتیل اتانامین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

ارتو-تولوئیدین	o-toluidine
فرمول شیمیایی: C ₇ H ₉ N	95-53-4 :CAS
وزن مولکولی: ۱۰۷/۱۶	XU2975000 : RTECS
اسامی متراffد: ۲-آمینوتولوئن	ویژگی ها: نقطه جوش ۲۰۰ °C؛ نقطه ذوب ۱۵ °C؛ فشار بخار ۰/۳۲ mmHg در ۲۰ °C؛ دانسیته ۱/۰۰۶ g/mL در ۰/۰۴۳ kPa)
حد مجاز:	OSHA: 5 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	NIOSH: lowest feasible (carcinogen,skin) ACGIH: 2 ppm (skin), carcinogen
مواد و محلولهای لازم:	۱- هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. ارتو-تولوئیدین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید. ۲- اتانول٪.۹۵؛ خلوص کروماتوگرافی ۳- هگزان ۴- بنزن ۵- ارتو-تولوئیدین؛ خلوص آزمایشگاهی ۶- محلول استوک کالیبراسیون ارتو-تولوئیدین، ۱۰۰/۶ mg/mL ۷- تولوئیدین را با n-هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. ۸- نیتروژن، خالص ۹- هیدروژن، خالص ۱۰- هلیوم، خالص ۱۱- هوا، تصفیه شده و فشرده

وسایل و تجهیزات لازم:

-۴۹۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ میلی متری سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۵۰۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۵۰۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۵۰۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۵۰۳- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

-۵۰۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

-۵۰۵- پیپت ۱ و ۲ میلی لیتری

-۵۰۶- حمام اولتراسونیک

-۵۰۷- سوهان

-۵۰۸- انبر ک

نمونه برداری:

-۲۷۸- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۲۷۹- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۲۸۰- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱ L/min - ۰/۰۲ برای عبور حجم هوای ۱۰ تا ۱۵۰ لیتر انجام دهید.

- ۲۸۱- در پوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۷۸- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را به مرأه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

- ۱۷۹- ۱ mL از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را بیندازید.

- ۱۸۰- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۱۸۰- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم ارتو-تولوئیدین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد ارتو-تولوئیدین یا محلول رقیق شده آن در n-

- هگران را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم ارتو-تولوئیدین).

- ۱۸۱- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون ارتو-تولوئیدین یا محلول رقیق شده آن در هگران را مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه

استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ارتو-تولوئیدین بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۸۲- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۷۷- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تعزیز): ارتو-تولوئیدین

- جداساز: ۱ mL اتانول٪۹۵

- دمای تزریق: ۲۴۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۶۵ °C

- دمای ستون: ۱۸۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪۹۵ رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۷۸- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش

می دهد.

محاسبات:

۱۲۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ارتو-تولوئیدین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲۲- محاسبه غلظت (C) ارتو-تولوئیدین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

aminobenzene	آمینوبنزن
62-53-3 :CAS	فرمول شیمیایی: C_6H_7N
BW6650000 : RTECS	وزن مولکولی: ۹۳/۱۳
	اسامی متداول: بنزن آمین؛ آئیلین؛ فنیل آمین
	ویژگی ها: نقطه جوش 184°C ؛ نقطه ذوب -6°C ؛ فشار بخار 0.3 mmHg در 20°C ؛ دانسیته 1.022 g/mL در 20°C ؛ 0.089 kPa در 0°C
OSHA: 5 ppm (skin)	حدمجاز:
NIOSH: lowest feasible (carcinogen)	ACGIH: 2 ppm (skin)
	احتیاطات ویژه:
	n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. آمینوبنزن بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.
	مواد و محلولهای لازم:
	۴۵۵- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی
	۴۵۶- n-هگزان
	۴۵۷- بنزن
	۴۵۸- آمینوبنزن؛ خلوص آزمایشگاهی
	۴۵۹- محلول استوک کالیراسیون آمینوبنزن، $102/2 \text{ mg/mL}$ ؛ ۱ میلی لیتر آمینوبنزن را در ۲ میلی لیتر بنزن حل کرده و با هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
	نکته: می توان بجای بنزن از تولوئن، الکل یا استون استفاده کرد.
	۴۶۰- نیتروژن، خالص
	۴۶۱- هیدروژن، خالص
	۴۶۲- هلیوم، خالص
	۴۶۳- هوای تصفیه شده و فشرده

وسایل و تجهیزات لازم:

-۵۰۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: 150 mg، قسمت عقبی: 75 mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی 1 L/min نباید از ۳/۴ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

-۵۱۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

-۵۱۱- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای- یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۵۱۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۵۱۳- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

-۵۱۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

-۵۱۵- پیست ۱ و ۲ میلی لیتری

-۵۱۶- حمام اولتراسونیک

-۵۱۷- سوهان

-۵۱۸- انبر ک

نمونه برداری:

-۲۸۲- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۲۸۳- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۲۸۴- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۲ - ۰/۰۲ L/min، برای عبور حجم هوای ۵ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۲۸۵- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.**آماده سازی:**

۱۸۱- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۱۸۲- mL ۱ از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را بیندید.

۱۸۳- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۸۴- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم آمینوبیزن را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد آمینوبیزن یا محلول رقیق شده آن در ۱۱-هگزان

را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم آمینوبیزن).

۱۸۵- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون آمینوبیزن یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳-آماده سازی) و به همراه استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم آمینوبنزن بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۸۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۷۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

آنالیت(ماده مورد تجزیه): آمینوبنزن

جداساز: ۱ mL اتانول٪۹۵

دمای تزریق: ۲۳۰ °C

دمای آشکارساز: ۲۴۵ °C

دمای ستون: ۱۶۵ °C

گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)

ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪۹۵ رقيق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۸۰- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۲۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) آمینوینزن موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲۴- محاسبه غلظت (C) آمینوینزن در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

2-aminotoluene 95-53-4 :CAS XU2975000 : RTECS	۲-آمینوتولوئن فرمول شیمیایی: C ₇ H ₉ N وزن مولکولی: ۱۰۷/۱۶ اسامی مترادف: ارتو-تولوئیدین ویژگی ها: نقطه جوش ۲۰۰ °C؛ نقطه ذوب ۱۵ °C؛ فشار بخار ۰/۳۲ mmHg در ۲۰ °C دانسیته ۱/۰۰۶ g/mL در ۰/۰۴۳ kPa)
OSHA: 5 ppm (skin) NIOSH: lowest feasible (carcinogen,skin) ACGIH: 2 ppm (skin), carcinogen	حد مجاز: احتیاطات ویژه: n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. ۲-آمینوتولوئن بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.
مواد و محلولهای لازم: -۴۶۴- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی -۴۶۵- n-هگزان -۴۶۶- بنزن -۴۶۷- ۲-آمینوتولوئن؛ خلوص آزمایشگاهی -۴۶۸- محلول استوک کالیراسیون ۲-آمینوتولوئن، ۱۰۰/۶ mg/mL؛ ۱ میلی لیتر -۴۶۹- آمینوتولوئن را با n-هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. -۴۷۰- نیتروژن، خالص -۴۷۱- هیدروژن، خالص -۴۷۲- هلیوم، خالص -۴۷۳- هوا، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۵۱۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید از $\frac{3}{4}$ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۵۲۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۵۲۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۵۲۲- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۲۳- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ امیکرولیتری
- ۵۲۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری
- ۵۲۵- پیpet ۱ و ۲ میلی لیتری
- ۵۲۶- حمام اولتراسونیک
- ۵۲۷- سوهان
- ۵۲۸- انبر ک

نمونه برداری:

- ۲۸۶- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲۸۷- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۲۸۸- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱ L/min - ۰/۰۲ برای عبور حجم هوای ۱۰ تا ۱۵ لیتر انجام دهید.
- ۲۸۹- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۱۸۴- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.
- ۱۸۵- mL ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را بیندازید.
- ۱۸۶- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنتrol کیفی:

- ۱۸۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم ۲-آمینوتولوئن را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد ۲-آمینوتولوئن یا محلول رقیق شده آن در ۱۰ میلی لیتری را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم ۲-آمینوتولوئن).
- ۱۸۷- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی ۲۰ میکرولیتر از محلول استوک کالیبراسیون ۲-آمینوتولوئن یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۳-۱ آماده سازی) و به همراه استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲-آمینوتولوئن بازیافت شده ترسیم

کنید.

۱۸۸- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۸۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲-آمینوتولوئن

- جداساز: ۱ mL اتانول٪۹۵

- دمای تزریق: ۲۴۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۶۵ °C

- دمای ستون: ۱۸۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪۹۵ رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۸۲- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گروه‌ها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت‌های بالا کاهش می‌دهد.

محاسبات:

۱۲۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲- آمینوتولوئن موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲۶- محاسبه غلظت (C) ۲- آمینوتولوئن در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

آنیلین	
فرمول شیمیایی:	C ₆ H ₇ N
وزن مولکولی:	۹۳/۱۳
اسامی مترادف:	بنزن آمین؛ آمینوبنزن؛ فنیل آمین
ویژگی ها:	نقطه جوش ۱۸۴ °C؛ نقطه ذوب -۶ °C؛ فشار بخار ۰/۳ mmHg در ۲۰ °C؛ دانسیته ۱/۰۲۲ g/mL در ۰/۰۸۹ kPa)
حد مجاز:	OSHA: 5 ppm (skin)
	NIOSH: lowest feasible (carcinogen) ACGIH: 2 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	- هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. آنیلین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.
مواد و محلولهای لازم:	۴۷۳- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی ۴۷۴- هگزان-n ۴۷۵- بنزن ۴۷۶- آنیلین؛ خلوص آزمایشگاهی ۴۷۷- محلول استنوك کالیبراسیون آنیلین، ۱۰۲/۲ mg/mL؛ ۱ میلی لیتر آنیلین را در ۲ میلی لیتر بنزن حل کرده و با هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. نکته: می توان بجای بنزن از تولوئن، الکل یا استون استفاده کرد. ۴۷۸- نیتروژن، خالص ۴۷۹- هیدروژن، خالص ۴۸۰- هلیوم، خالص ۴۸۱- هو، تصفیه شده و فشرده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۵۲۹- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی‌متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی‌متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.
- ۵۳۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف
- ۵۳۱- دستگاه گاز کرومatoگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۵۳۲- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی‌لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۳۳- سرنگ‌های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری
- ۵۳۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی‌لیتری
- ۵۳۵- پیپت ۱ و ۲ میلی‌لیتری
- ۵۳۶- حمام اولتراسونیک
- ۵۳۷- سوهان
- ۵۳۸- انبرک

نمونه برداری:

- ۲۹۰- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲۹۱- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۲۹۲- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۲ - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای ۵

تا ۳۰ لیتر انجام دهد.

- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- محتوی بخش جلوبی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهد. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلوبی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

- ۱ mL از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را بیندید.

- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم آنیلین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد آنیلین یا محلول رقیق شده آن در n-هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم آنیلین).

- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون آنیلین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیماً به محتوی بخش جلوبی لوله تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه

استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم آنلین بازیافت شده ترسیم کنید.

۱۹۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۸۳- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): آنلین

- جداساز: ۱ mL / ۹۵٪ اتانول

- دمای تزریق: ۲۳۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۴۵ °C

- دمای ستون: ۱۶۵ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول ۹۵٪ رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۱۸۴- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۲۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) آنلین موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۲۸- محاسبه غلظت (C) آنلین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

benzenamine	بنزآمین
62-53-3 :CAS	فرمول شیمیایی: C ₆ H ₇ N
BW6650000 : RTECS	وزن مولکولی: ۹۳/۱۳
اسامی متراوف: آنیلین؛ آمینوبنزن؛ فنیل آمین	
ویژگی ها: نقطه جوش ۱۸۴ °C ؛ نقطه ذوب -۶ °C ؛ فشار بخار ۰/۳ mmHg ۲۰ °C در ۰/۰۸۹ kPa) ۱/۰۲۲ g/mL ؛ دانسیته	
OSHA: 5 ppm (skin)	حدمجاز:
NIOSH: lowest feasible (carcinogen)	ACGIH: 2 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
-n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. بنزآمین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
-۴۸۲- اتانول ۹۵٪ ؛ خلوص کروماتوگرافی	
-۴۸۳- n-هگزان	
-۴۸۴- بنزن	
-۴۸۵- بنزآمین؛ خلوص آزمایشگاهی	
-۴۸۶- محلول استوک کالیراسیون بنزآمین، ۱۰۲/۲ mg/mL ؛ ۱ میلی لیتر بنزآمین را در ۲ میلی لیتر بنزن حل کرده و با هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.	
نکته: می توان بجای بنزن از تولوئن، الکل یا استون استفاده کرد.	
-۴۸۷- نیتروژن، خالص	
-۴۸۸- هیدروژن، خالص	
-۴۸۹- هلیوم، خالص	
-۴۹۰- هوا، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

۵۳۹- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که

دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ میلی‌متری سیلیکاژل (قسمت

جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی‌متری فوم اورتان از

هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه

مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی‌متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی

محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید از

۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.

۵۴۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله‌های رابط قابل

انعطاف

۵۴۱- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای -یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۵۴۲- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی‌لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۵۴۳- سرنگ‌های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

۵۴۴- بالن ژوژه ۱۰ میلی‌لیتری

۵۴۵- پیپت ۱ و ۲ میلی‌لیتری

۵۴۶- حمام اولتراسونیک

۵۴۷- سوهان

۵۴۸- انبرک

نمونه برداری:

۲۹۴- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۲۹۵- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۲۹۶- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ برای عبور حجم هوای ۵ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۲۹۷- در پوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۱۹۰- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۱۹۱- mL ۱ از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را بندی کنید.
۱۹۲- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۹۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم بنزآمین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد بنزآمین یا محلول رقیق شده آن در n-هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم بنزآمین).

۱۹۳- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون بنزآمین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم بنزآمین بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۹۴- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۸۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): بنزآمین
- جداساز: 1 mL /٪ ۹۵
- دمای تزریق: 230°C
- دمای آشکارساز: 245°C
- دمای ستون: 165°C
- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (25 mL/min)
- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول ٪ ۹۵ رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

- ۱۸۶- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مدخله گرهای سیلیکاژل: طرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۲۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) بنتزآمین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۳۰- محاسبه غلظت (C) بنتزآمین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

N,N-diethamine	n-n-دی اتامین
109-89-7 :CAS	فرمول شیمیایی: $(C_2H_5)_2NH$
HZ8750000 : RTECS	وزن مولکولی: ۷۳/۱۴
اسامی مترادف: دی اتیل آمین؛ n-اتیل اتانامین؛ DEA ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $55/5^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $-50^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 195 mmHg در $20^{\circ}C$ ؛ دانسیته 0.708 g/mL در $20^{\circ}C$ ؛ گستره انفجار $1/8\text{-%}$ تا $1/10\text{-%}$ حجمی در هوا	
OSHA:25ppm	حدمجاز: NIOSH: 10 ppm,25ppm STEL ACGIH:5 ppm(skin),15ppm STEL
احتیاطات ویژه:	
n-n-دی اتامین بسیار قابل انفجار است و بوی شدید آمونیاکی دارد. می تواند موجب بروز آسیب جدی در چشم شود و همچنین به راحتی از طریق پوست جذب می شود. اسید سولفوریک بسیار خورنده بوده و هیدروکسید پتاسیم نیز سوزش آور است. همواره در زیر هود با این ترکیبات کار کنید و از پوشش های حفاظتی مناسب مانند دستکش، عینک ایمنی و روپوش آزمایشگاه استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۴۹۱- اسید سولفوریک ۱ مولار؛ در محلول آبی 10-% متانول (10-% متانول + 90-% آب)	
۴۹۲- محلول هیدروکسید پتاسیم (KOH) $0/3\text{ مولار}$	
۴۹۳- n-n-دی اتامین، با بالاترین خلوص؛ به صورت محلول آبی 40-% در بازار موجود است (محصول کمپانی Aldrich یا انواع مشابه آن)	
۴۹۴- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱ میلی لیتر n-n-دی اتامین را با آب مقطر به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. غلظت آن را از طریق تیتراسیون توسط اسید سولفوریک بررسی کنید.	
۴۹۵- نیتروژن، خالص	
۴۹۶- هیدروژن، خالص	
۴۹۷- هوای تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۵۴۹- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله قرار گرفته و یک لایه فوم اورتان نیز بخش عقبی محتوی لوله جدا کرده و آن را ثابت نگه می دارد. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۵۵۰- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱-۰/۰۱ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۵۵۱- کیسه های یخ
- ۵۵۲- دستگاه گاز کروماتو گراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۵۵۳- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۵۴- سرنگ های ۱، ۱۰ و ۲۰ میکرولیتری
- ۵۵۵- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری
- ۵۵۶- پیپت ۱، ۰/۵، ۱ و ۱۰ میلی لیتری
- ۵۵۷- حمام اولتراسونیک
- ۵۵۸- سوهان
- ۵۵۹- انبر ک

نمونه برداری:

- ۲۹۸- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۲۹۹- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳۰۰- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱-۰/۰۱ L/min برای عبور حجم هوا ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.
- ۳۰۱- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با کیسه های یخ برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۱۹۳- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۱۹۴- ۱ mL از اسید سولفوریک ۱/۰ مولار در محلول آبی مтанول را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم بیندید.

۱۹۵- ویال ها را به مدت ۳ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

نکته: آب حمام اولتراسونیک ممکن است در طول مدت جداسازی تا ۶۰° - ۵۰° گرم شود. بنابراین برای جلوگیری از تبخیر نمونه لازم است درپوش ویال ها را محکم بیندید.

۱۹۶- محلول های نمونه را به صورت زیر خنثی سازی کنید:
چند دقیقه منتظر بمانید تا سیلیکاژل نشین شود. سپس ۵۰۰ میکرولیتر از مایع شناور را به یک ویال تمیز انتقال داده و ۵۰۰ میکرولیتر هیدروکسید پتاسیم ۳/۰ مولار به آن اضافه کنید (PH محلول باید از ۱۰ بالاتر باشد). محلول ها را فوراً مورد آنالیز قرار دهید (طبق مراحل ۱-۳ اندازه گیری)

نکته: برای جلوگیری از هدر رفتن نمونه مطمئن شوید که در هنگام اضافه کردن KOH سیلیکاژل در محلول نباشد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۱۹۵- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی در گستره‌ی مورد نظر کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد n-n-Dی اتامین یا محلول رقیق شده آن در n-

هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری توسط اسید سولفوریک ۱/۰ مولار در

محلول آبی مтанول به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول ها را مانند مرحله ۴ آماده سازی خنثی کنید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم n-n-Dی اتامین).

۱۹۶- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در

نمونه برداری در گستره غلظت مورد نظر، تعیین کنید. چهار لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی را به همراه شاهدها آماده کنید.

- مقدار مشخصی از سیلیکاژل بخش جلویی لوله نمونه بردار را به یک ویال انتقال دهید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون $n-n$ -دی اتامین یا محلول رقیق شده آن را مستقیماً به سیلیکاژل تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده و عمل خشی سازی را انجام دهید (مراحل ۴-۲ آماده سازی)
 - محلول را به همراه استانداردهای کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۳-۱ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم $n-n$ -دی اتامین بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۱۹۷ - سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت (ماده مورد تجزیه): $n-n$ -دی اتامین
- جداساز: ۱ mL محلول رقیق شده اسید سولفوریک در محلول آبی ۱۰٪ متابول
- دمای تزریق: 160°C
- دمای آشکارساز: 200°C
- دمای ستون: 70°C
- گاز حامل: نیتروژن (30 mL/min)

- ستون: شیشه ای

۱۸۸- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد. پیک متابول می تواند در غلظت های کم n-n-Dی اتمین ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

۱۳۱- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) n-n-Dی اتمین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۳۲- محاسبه غلظت C-Dی اتمین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

Diethylamine	دی اتیل آمین
109-89-7 :CAS	فرمول شیمیایی: $(C_2H_5)_2NH$
HZ8750000 : RTECS	وزن مولکولی: ۷۳/۱۴
	اسامی مترادف: n-n-دی اتامین؛ n-اتیل اتانامین؛ DEA
	ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $55/5^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $50^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 195 mmHg در $20^{\circ}C$ ؛ دانسیته 0.708 g/mL در $20^{\circ}C$ ؛ گستره انفجار $1/8\text{-% تا }10/1\text{-%}$ حجمی در هوا
OSHA:25ppm	حد مجاز: NIOSH: 10 ppm, 25 ppm STEL ACGIH: 5 ppm(skin), 15 ppm STEL
	احتیاطات ویژه:
	دی اتیل آمین بسیار قابل انفجار است و بوی شدید آمونیاکی دارد. می تواند موجب بروز آسیب جدی در چشم شود و همچنین به راحتی از طریق پوست جذب می شود. اسید سولفوریک بسیار خورنده بوده و هیدروکسید پتاسیم نیز سوزش آور است. همواره در زیر هود با این ترکیبات کار کنید و از پوشش های حفاظتی مناسب مانند دستکش، عینک ایمنی و روپوش آزمایشگاه استفاده کنید.
	مواد و محلولهای لازم:
	-۴۹۸- اسید سولفوریک ۱ مولار؛ در محلول آبی $10\text{-% متانول} + 90\text{-% آب}$
	-۴۹۹- محلول هیدروکسید پتاسیم (KOH) 0.3 مولار
	-۵۰۰- دی اتیل آمین، با بالاترین خلوص؛ به صورت محلول آبی 40-% در بازار موجود است (محصول کمپانی Aldrich یا انواع مشابه آن)
	-۵۰۱- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱ میلی لیتر دی اتیل آمین را با آب مقطر به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. غلظت آن را از طریق تیتراسیون توسط اسید سولفوریک بررسی کنید.
	-۵۰۲- نیتروژن، خالص
	-۵۰۳- هیدروژن، خالص
	-۵۰۴- هوا، تصفیه شده و فشرده

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۵۶۰- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله قرار گرفته و یک لایه فوم اورتان نیز بخش عقبی محتوى لوله جدا کرده و آن را ثابت نگه می دارد. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۵۶۱- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۱، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۵۶۲- کیسه های یخ
- ۵۶۳- دستگاه گاز کروماتو گراف، با آشکارساز شعله ای - یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۵۶۴- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۵۶۵- سرنگ های ۱، ۱۰ و ۲۰ میکرولیتری
- ۵۶۶- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری
- ۵۶۷- پیپت ۰/۵، ۱، ۲ و ۱۰ میلی لیتری
- ۵۶۸- حمام اولتراسونیک
- ۵۶۹- سوهان
- ۵۷۰- انبر ک

نمونه برداری:

- ۳۰۲- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۳۰۳- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳۰۴- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱ L/min - ۰/۰۱ برای عبور حجم هوای ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.
- ۳۰۵- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با کیسه های یخ برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۱۹۷- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

-۱۹۸- ۱ mL از اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم بیندید.

-۱۹۹- ویال ها را به مدت ۳ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.
نکته: آب حمام اولتراسونیک ممکن است در طول مدت جداسازی تا ۶۰ °C - ۵۰ گرم شود. بنابراین برای جلوگیری از تبخیر نمونه لازم است درپوش ویال ها را محکم بیندید.

-۲۰۰- محلول های نمونه را به صورت زیر خنثی سازی کنید:
چند دقیقه منتظر بمانید تا سیلیکاژل ته نشین شود. سپس ۵۰۰ میکرولیتر از مایع شناور را به یک ویال تمیز انتقال داده و ۵۰۰ میکرولیتر هیدروکسید پتاسیم ۰/۳ مولار به آن اضافه کنید (PH محلول باید از ۱۰ بالاتر باشد). محلول ها را فوراً مورد آنالیز قرار دهید (طبق مراحل ۱-۳ اندازه گیری)

نکته: برای جلوگیری از هدر رفتن نمونه مطمئن شوید که در هنگام اضافه کردن KOH سیلیکاژل در محلول نباشد.

کالیبراسیون و کنترول کیفی:

- ۱۹۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی در گستره‌ی مورد نظر کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد دی اتیل آمین یا محلول رقیق شده آن در n-هگزان را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری توسط اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول ها را مانند مرحله ۴ آماده سازی خنثی کنید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت بارتفاع پیک در برابر میلی گرم دی اتیل آمین).

- ۱۹۹- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره غلظت مورد نظر، تعیین کنید. چهار لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی را به همراه شاهدها آماده کنید.
- مقدار مشخصی از سیلیکاژل بخش جلویی لوله نمونه بردار را به یک ویال انتقال دهید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون دی اتیل آمین یا محلول رقیق شده آن را مستقیماً به سیلیکاژل تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده و عمل خنثی سازی را انجام دهید (مراحل ۴-۲ آماده سازی).
 - محلول را به همراه استانداردهای کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم دی اتیل آمین بازیافت شده ترسیم کنید.
- ۲۰۰- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- ۱۸۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلal و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): دی اتیل آمین
 - جداساز: ۱ mL محلول رقیق شده اسید سولفوریک در محلول آبی ۱۰٪ متانول
 - دمای تزریق: 160°C
 - دمای آشکارساز: 200°C

- دمای ستون: 70°C

- گاز حامل: نیتروژن (30 mL/min)

- ستون: شیشه ای

- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد. پیک متانول می تواند در غلظت های کم دی اتیل آمین ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

۱۳۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) دی اتیل آمین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_f > W_b / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۳۴- محاسبه غلظت (C) دی اتیل آمین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

diamide	دی آمید
302-01-2 :CAS	فرمول شیمیایی: H_2NNH_2
MU7175000 : RTECS	وزن مولکولی: ۳۲/۰۵
اسامی مترادف: دی آمین؛ هیدرازین ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $113/5^{\circ}\text{C}$؛ نقطه ذوب 2°C؛ فشار بخار $14/4 \text{ mmHg}$ در 25°C؛ دانسیته $1/004 \text{ g/mL}$ در 25°C؛ گستره انفجار $1/1$ تا $19/3$ درصد حجمی در هوا	
حدمجاز: OSHA: 1 ppm (skin) NIOSH: 0.03 ppm/120 min C (suspect carcinogen) ACGIH: 0.1 ppm (skin; suspect carcinogen)	
احتیاطات ویژه: دی آمید سرطانزاء سمی و قابل اشتعال بوده و می تواند از راه پوستی جذب شود. استیک اسید و متانول قابل اشتعال هستند. دستکش حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود دارای تهویه مناسب با این ترکیبات کار کنید. از استنشاق بخارات این ترکیبات اجتناب کرده و آنها را دور از جرقه نگه دارید.	
مواد و محلولهای لازم: -۵۰۵- هیدروکلریک اسید $0/0$ مولار؛ $8/6$ میلی لیتر اسید غلیظ را در بالن ژوژه 10 میلی لیتری با آب مقطر به حجم برسانید -۵۰۶- متانول، خلوص آزمایشگاهی -۵۰۷- محلول استوک کالیبراسیون، 1 mg/mL؛ $1/0$ میلی لیتر دی آمید را با متانول به حجم 100 میلی لیتر برسانید -۵۰۸- محلول "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدھید" در متانول، $168/0$ مولار؛ $12/5$ گرم "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدھید" را به متانول اضافه کرده و محلول را به حجم 500 میلی لیتر برسانید.	

۵۰۹- استیک اسید منجمد

۵۱۰- محلول هیدروکسید سدیم ، $1/8$ مولار ؛ $7/2$ گرم هیدروکسید سدیم را به آب مقطر اضافه کرده و محلول را به حجم 500 میلی لیتر برسانید

وسایل و تجهیزات لازم:

۵۷۱- نمونه بردار: بابلر میدجت شیشه ای، حاوی 15 میلی لیتر هیدروکلریک اسید $0/1$ مولار

۵۷۲- لوله شیشه ای، با طول 5 cm قطر خارجی 6 mm ، حاوی پشم شیشه

۵۷۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1 L/min - 0/2$ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۵۷۴- دستگاه اسپکتروفوتومتر تنظیم شده در طول موج 480 نانومتر، با کووت شیشه ای 1 سانتی متری

۵۷۵- ویال ، 20 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۵۷۶- بالن ژوزه 25 ، 50 ، 100 و 500 میلی لیتری و 1 لیتری

۵۷۷- پیپت 1 ، 2 ، 10 و 15 میلی لیتری

۵۷۸- سرنگ های 10 میکرولیتری با درجه بندی $0/1$ میکرولیتری

۵۷۹- سرنگ های 50 میکرولیتری با درجه بندی 1 میکرولیتری

۵۸۰- کاغذ PH سنجی

نمونه برداری:

۳۰۶- لوله حاوی پشم شیشه را به خروجی نمونه بردار و ورودی پمپ وصل کرده، تا از پمپ محافظت کنید.

۳۰۷- پمپ نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۳۰۸- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $1 L/min - 0/2$ برای عبور حجم هوای 7 تا 100 لیتر انجام دهید.

۳۰۹- محلول داخل بابلر را به یک ویال شیشه ای منتقل کنید، بدنه و داخل بابلر را با 1 میلی لیتر هیدروکلریک اسید $1/1$ مولار بشویید. درپوش ویال ها را بسته و برای انتقال آماده کنید.

آماده سازی:

- ۲۰۱- محلول بایلر را به یک بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری منتقل کنید.
- ۲۰۲- ویال را با ۱ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار بشویید. محتوی آن را به بالن ژوژه منتقل کنید.
- ۲۰۳- محلول هیدروکسید سدیم ۱/۸ مولار (معادل ۱ میلی لیتر) را به محلول اضافه کنید، تا محلول خشی شده یا کمی قلیایی شود.
- ۲۰۴- فوراً ۱۰ میلی لیتر محلول "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدھید" ۱/۶۸ مولار را به ویال اضافه کرده و تکان دهید تا اختلاط انجام شود. ویال‌ها را به مدت ۳۰ دقیقه دها کنید.
- ۲۰۵- حجم محلول را با استیک اسید سرد شده به ۵۰ میلی لیتر برسانید.
- ۲۰۶- ۲ میلی لیتر محلول را با استیک اسید به حجم ۲۵ میلی لیتر برسانید.
- ۲۰۷- نمونه‌های شاهد را نیز مانند نمونه‌های اصلی آماده کنید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۲۰۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۱ تا ۴۰۰ میکروگرم دی آمید را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استوک کالیبراسیون را در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به ۱۵ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار اضافه کرده و به حجم برسانید. یک بالن ژوژه را برای نمونه شاهد آماده کنید، به طوری که محلول آن فاقد دی آمید باشد.
- استانداردهای کاربردی را آماده کنید (مراحل ۴-۱ آماده سازی)
- میزان جذب هر محلول را تعیین کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری)
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (میزان جذب در برابر میکروگرم دی آمید).

اندازه گیری:

۱۹۱- دستگاه اسپکتروفوتومتر را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس محلول بدست آمده از مرحله کالیبراسیون را به کروت انتقال دهید.

- تکنیک آنالیز: اسپکتروفوتومتری مرئی

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق پارا - دی متیل آمینوبنزن آلدازین

- طول موج: ۴۸۰ نانومتر

۱۹۲- جذب محلول را در طول موج ۴۸۰ نانومتر تعیین کنید.

مداخله گرها:

متیل دی آمید یک مداخله گر است. سایر دی آمید ها می توانند ایجاد تداخل کنند.

محاسبات:

۱۳۵- مقدار دی آمید (بر حسب μg) موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (W) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۳۶- محاسبه غلظت (C) دی آمید بر حسب mg/m^3 در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg}/\text{m}^3$$

diamine	دی آمین
302-01-2 :CAS MU7175000 : RTECS	فرمول شیمیایی: H_2NNH_2 وزن مولکولی: ۳۲/۰۵
	اسامی متراوف: هیدرازین؛ دی آمید ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $113/5^{\circ}\text{C}$ ؛ نقطه ذوب 2°C ؛ فشار بخار mmHg $14/4$ در 0°C ؛ دانسیته $1/004 \text{ g/mL}$ در 25°C ؛ گستره انفجار $2/1$ تا $19/3$ درصد حجمی در هوا
	حدمجاز: OSHA: 1 ppm (skin) NIOSH: 0.03 ppm/120 min C (suspect carcinogen) ACGIH: 0.1 ppm (skin; suspect carcinogen)
	احتیاطات ویژه: دی آمین سرطانزا، سمی و قابل اشتعال بوده و می تواند از راه پوستی جذب شود. استیک اسید و متانول قابل اشتعال هستند. دستکش حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود دارای تهویه مناسب با این ترکیبات کار کنید. از استنشاق بخارات این ترکیبات اجتناب کرده و آنها را دور از جرقه نگه دارید.
	مواد و محلولهای لازم: ۵۱۱- هیدروکلریک اسید $0/1$ مولار؛ $8/6$ میلی لیتر اسید غلیظ را در بالن ژوژه 10 میلی لیتری با آب مقطر به حجم برسانید ۵۱۲- متانول، خلوص آزمایشگاهی ۵۱۳- محلول استوک کالیبراسیون، $1/1$ mg/mL؛ $0/0$ میلی لیتر دی آمین را با متانول به حجم 100 میلی لیتر برسانید ۵۱۴- محلول "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدهید" در متانول، $0/168$ مولار؛ $12/5$ گرم "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدهید" را به متانول اضافه کرده و محلول را به حجم 500 میلی لیتر برسانید. ۵۱۵- استیک اسید منجمد

۵۱۶- محلول هیدروکسید سدیم، $1/8$ مولار؛ $7/2$ گرم هیدروکسید سدیم را به آب مقطر اضافه کرده و محلول را به حجم ۵۰۰ میلی لیتر برسانید

وسایل و تجهیزات لازم:

۵۸۱- نمونه بردار: بابلر میدجت شیشه‌ای، حاوی ۱۵ میلی لیتر هیدروکلریک اسید $۰/۱$ مولار

۵۸۲- لوله شیشه‌ای، با طول ۵ cm قطر خارجی ۶ mm، حاوی پشم شیشه

۵۸۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $۱ L/min - ۰/۲$ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

۵۸۴- دستگاه اسپکتروفوتومتر تنظیم شده در طول موج ۴۸۰ نانومتر، با کووت شیشه‌ای ۱ سانتی متری

۵۸۵- ویال، ۲۰ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۵۸۶- بالن ژوژه ۲۵ ، ۵۰ ، ۱۰۰ و ۵۰۰ میلی لیتری و ۱ لیتری

۵۸۷- پیپت ۱ ، ۲ ، ۱۰ و ۱۵ میلی لیتری

۵۸۸- سرنگ‌های ۱۰ میکرولیتری با درجه بندی $۰/۱$ میکرولیتری

۵۸۹- سرنگ‌های ۵۰ میکرولیتری با درجه بندی ۱ میکرولیتری

۵۹۰- کاغذ PH سنجی

نمونه برداری:

۳۱۰- لوله حاوی پشم شیشه را به خروجی نمونه بردار و ورودی پمپ وصل کرده، تا از پمپ محافظت کنید.

۳۱۱- پمپ نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را تیز به پمپ متصل کنید.

۳۱۲- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $۱ - ۰/۲$ L/min برای عبور حجم هوای ۷ تا ۱۰۰ لیتر انجام دهید.

۳۱۳- محلول داخل بابلر را به یک ویال شیشه‌ای منتقل کنید، بدنه و داخل بابلر را با ۱ میلی لیتر هیدروکلریک اسید $۰/۱$ مولار بشویید. درپوش ویال‌ها را بسته و برای انتقال آماده کنید.

آماده سازی:

- ۲۰۸- محلول بابلر را به یک بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری منتقل کنید.
- ۲۰۹- ویال را با ۱ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار بشویید. محتوی آن را به بالن ژوژه منتقل کنید.
- ۲۱۰- محلول هیدروکسید سدیم ۱/۸ مولار (معادل ۱ میلی لیتر) را به محلول اضافه کنید، تا محلول خشی شده یا کمی قلیایی شود.
- ۲۱۱- فوراً ۱۰ میلی لیتر محلول "پارا-دی متیل آمینوبیزن آلدھید" ۰/۱۶۸ مولار را به ویال اضافه کرده و تکان دهید تا اختلاط انجام شود. ویال ها را به مدت ۳۰ دقیقه دها کنید.
- ۲۱۲- حجم محلول را با استیک اسید سرد شده به ۵۰ میلی لیتر برسانید.
- ۲۱۳- ۲ میلی لیتر محلول را با استیک اسید به حجم ۲۵ میلی لیتر برسانید.
- ۲۱۴- نمونه های شاهد را نیز مانند نمونه های اصلی آماده کنید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۲۰۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۱ تا ۴۰۰ میکروگرم دی آمین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استوک کالیبراسیون را در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به ۱۵ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار اضافه کرده و به حجم برسانید. یک بالن ژوژه را برای نمونه شاهد آماده کنید، به طوری که محلول آن فاقد دی آمین باشد.
- استانداردهای کاربردی را آماده کنید (مراحل ۱-۴ آماده سازی)
- میزان جذب هر محلول را تعیین کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری)
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (میزان جذب در برابر میکروگرم دی آمین).

اندازه گیری:

- ۱۹۳- دستگاه اسپکتروفوتومتر را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس محلول بدست آمده از مرحله کالیبراسیون را به کووت انتقال دهید.
- تکنیک آنالیز: اسپکتروفوتومتری مرئی
- آنالیت(ماده مورد تجزیه): مشتق پارا - دی متیل آمینوبیزن آلدازین

- طول موج: ۴۸۰ نانومتر

۱۹۴- جذب محلول را در طول موج ۴۸۰ نانومتر تعیین کنید.

مداخله گرها:

متیل دی آمین یک مداخله گر است. سایر دی آمین ها می توانند ایجاد تداخل کنند.

محاسبات:

۱۳۷- مقدار دی آمین (μg) موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (W) را از منحنی کالیبراسیون بدست آورید.

۱۳۸- محاسبه غلظت (C) دی آمین بر حسب mg/m^3 در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

Dimethylamine	دی متیل آمین
124-40-3 :CAS	فرمول شیمیایی: $(\text{CH}_3)_2\text{NH}$
IP8750000 : RTECS	وزن مولکولی: ۴۵/۰۸
	اسامی متادف: n-متیل متانامین؛ DMA
mmHg ۰/۹۲/۲ °C؛ نقطه ذوب ۶/۸۸ °C؛ فشار بخار ۱۳۰/۷/۲ kPa (۱۷۳/۹ °C در ۲۰٪ گستره انفجار تا ۱۴٪ حجمی در هوا)	ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش ۰/۹۲/۲ °C؛ نقطه ذوب ۶/۸۸ °C؛ فشار بخار ۱۳۰/۷/۲ kPa (۱۷۳/۹ °C در ۲۰٪ گستره انفجار تا ۱۴٪ حجمی در هوا)
OSHA: 10 ppm	حد مجاز:
	NIOSH: 10 ppm
	ACGIH: 5 ppm(skin), 5 ppm STEL
احتیاطات ویژه:	
دی متیل آمین بسیار قابل انفجار است و بوی شدید آمونیاکی دارد. می تواند موجب بروز آسیب جدی در چشم شود و همچنین به راحتی از طریق پوست جذب می شود. اسید سولفوریک بسیار خورنده بوده و هیدروکسید پتاسیم نیز سوزش آور است. همواره در زیر هود با این ترکیبات کار کنید و از پوشش های حفاظتی مناسب مانند دستکش، عینک اینمی و روپوش آزمایشگاه استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۱۷- اسید سولفوریک ۱ مولار؛ در محلول آبی ۱۰٪ متانول (۰/۹۰٪ آب + ۱٪ متانول)	
۵۱۸- محلول هیدروکسید پتاسیم (KOH) ۰/۳ مولار	
۵۱۹- دی متیل آمین، با بالاترین خلوص؛ به صورت محلول آبی ۴۰٪ در بازار موجود است (محصول کمپانی Aldrich یا انواع مشابه آن)	
۵۲۰- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱ میلی لیتر دی متیل آمین را با آب مقطر به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. غلظت آن را از طریق تیتراسیون توسط اسید سولفوریک بررسی کنید.	
۵۲۱- نیتروژن، خالص	
۵۲۲- هیدروژن، خالص	
۵۲۳- هوای تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

-۵۹۱- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm که

دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت

جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله

قرار گرفته و یک لایه فوم اورتان نیز بخش عقبی محتوى لوله جدا کرده و آن را ثابت

نگه می‌دارد. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.

-۵۹۲- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱-۰/۰۱ L/min، به همراه لوله‌های رابط قابل

انعطاف

-۵۹۳- کيسه‌های یخ

-۵۹۴- دستگاه گاز کرومato گراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

-۵۹۵- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

-۵۹۶- سرنگ‌های ۱، ۱۰ و ۲۰ میکرولیتری

-۵۹۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

-۵۹۸- پیپ ۰/۵، ۱، ۲ و ۱۰ میلی لیتری

-۵۹۹- حمام اولتراسونیک

-۶۰۰- سوهان

-۶۰۱- انبرک

نمونه برداری:

-۳۱۴- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

-۳۱۵- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

-۳۱۶- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱-۰/۰۱ L/min برای عبور حجم هوای ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

-۳۱۷- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با کيسه‌های یخ برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۲۱۵- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

-۲۱۶- mL ۱ از اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم ببندید.

-۲۱۷- ویال ها را به مدت ۳ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

نکته: آب حمام اولتراسونیک ممکن است در طول مدت جداسازی تا ۶۰ °C - ۵۰ گرم شود. بنابراین برای جلوگیری از تبخیر نمونه لازم است درپوش ویال ها را محکم ببندید.

-۲۱۸- محلول های نمونه را به صورت زیر خنثی سازی کنید:
چند دقیقه منتظر بمانید تا سیلیکاژل ته نشین شود. سپس ۵۰۰ میکرولیتر از مایع شناور را به یک ویال تمیز انتقال داده و ۵۰۰ میکرولیتر هیدروکسید پتاسیم ۰/۳ مولار به آن اضافه کنید (PH محلول باید از ۱۰ بالاتر باشد). محلول ها را فوراً مورد آنالیز قرار دهید (طبق مراحل ۱-۳ اندازه گیری)

نکته: برای جلوگیری از هدر رفتن نمونه مطمئن شوید که در هنگام اضافه کردن KOH سیلیکاژل در محلول نباشد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۲۰۳- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی در گستره‌ی مورد نظر کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد دی متیل آمین یا محلول ریقیق شده آن در ۱۱ هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری توسط اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول ها را مانند مرحله ۴ آماده سازی خنثی کنید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم دی متیل آمین).

۲۰۴- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در

نمونه برداری در گستره غلط نظر، تعیین کنید. چهار لوله نمونه بردار برای هر پنج غلط انتخابی را به همراه شاهدها آماده کنید.

- مقدار مشخصی از سیلیکاژل بخش جلویی لوله نمونه بردار را به یک ویال انتقال دهید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون دی متیل آمین یا محلول رقیق شده آن را مستقیماً به سیلیکاژل تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده و عمل ختی سازی را انجام دهید (مراحل ۴-۲ آماده سازی)

- محلول را به همراه استانداردهای کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم دی متیل آمین بازیافت شده ترسیم کنید.

۲۰۵- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۹۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): دی متیل آمین

- جداساز: ۱ mL محلول رقیق شده اسید سولفوریک در محلول آبی ۱۰٪ مثانول

- دمای تزریق: ۱۵۵ °C

- دمای آشکارساز: ۲۰۰ °C

- دمای ستون: ۶۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن (۳۰ mL/min)

- ستون: شیشه ای

۱۹۶- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مدخله گرهای سلیکاژل: ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد. پیک مثانول می تواند در غلظت های کم دی متیل آمین ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

۱۳۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) دی متیل آمین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۴۰- محاسبه غلظت (C) دی متیل آمین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

دی متیل آمینو بنزن	dimethylaminobenzene
فرمول شیمیایی: C ₈ H ₁₁ N	1300-73-8 :CAS
وزن مولکولی: ۱۲۱/۱۸	ZE8575000 : RTECS
اسامی متداول: دی متیل آنیلین؛ ۲،۴-زایلیدین ویژگی ها: نقطه جوش ۲۱۴ °C؛ نقطه ذوب ۱۴ °C؛ فشار بخار < ۱ mmHg (۰/۱ kPa) در ۲۰ °C؛ دانسیته ۹۷۲۳ g/mL در ۰ °C	
حد مجاز: OSHA: 5 ppm (skin)	NIOSH: 2 ppm (skin)
	ACGIH: 0.5 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. دی متیل آمینو بنزن بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۲۴- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی	
۵۲۵- n-هگزان	
۵۲۶- بنزن	
۵۲۷- دی متیل آمینو بنزن؛ خلوص آزمایشگاهی	
۵۲۸- محلول استوک کالیبراسیون دی متیل آمینو بنزن، ۹۷/۸ mg/mL؛ ۱ میلی لیتر دی متیل آمینو بنزن را با n-هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.	
۵۲۹- نیتروژن، خالص	
۵۳۰- هیدروژن، خالص	
۵۳۱- هلیوم، خالص	
۵۳۲- هوا، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

۶۰۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm، که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت

جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۶۰۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۰/۰۲ - ۱ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۶۰۴- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۶۰۵- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۶۰۶- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

۶۰۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

۶۰۸- پیپت ۱ و ۲ میلی لیتری

۶۰۹- حمام اولتراسونیک

۶۱۰- سوهان

۶۱۱- انبر ک

نمونه برداری:

۳۱۸- پمپ های نمونه بردار فردی را کالبیره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالبیراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۳۱۹- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۳۲۰- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۲ - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۳۲۱- در پوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۲۱۹- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را به همراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۲۲۰- mL ۱ از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را بیندید.
۲۲۱- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۲۰۶- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم دی متیل آمینو بنزن را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد دی متیل آمینو بنزن یا محلول رقیق شده آن در

۱۱- هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر
برسانید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲
اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم دی
متیل آمینو بنزن).

۲۰۷- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در
نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت
انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول
استوک کالیبراسیون دی متیل آمینو بنزن یا محلول رقیق شده آن در هگزان را
مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.

- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه

استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).   - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم دی متیل آمینو بنزن بازیافت شده ترسیم کنید.   - سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.   - آنالیت(ماده مورد تجزیه): دی متیل آمینو بنزن   - جداساز: ۱ mL اتانول٪۹۵   - دمای تزریق: ۲۳۰ °C   - دمای آشکارساز: ۲۳۵ °C   - دمای ستون: ۱۷۰ °C   - گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)   - ستون: فولاد ضدزنگ   نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪۹۵ رقیق کرده و مجدد آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.   - مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) دی متیل آمینو بنزن موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b/W_f > 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشت کرده و نمونه از دست می‌رود.

۱۴۲- محاسبه غلظت (C) دی متیل آمینو بنزن در حجم هوای نمونه برداری شده (V) برابر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

2,4-dimethylaniline	۲،۴-دی متیل آنیلین
1300-73-8 :CAS	فرمول شیمیایی: C ₈ H ₁₁ N
ZE8575000 : RTECS	وزن مولکولی: ۱۲۱/۱۸
	اسامی متراوف: ۲،۴-زایلیدین؛ دی متیل آمینو بنزن ویژگی ها: نقطه جوش ۲۱۴ °C ؛ نقطه ذوب -۱۴ °C ؛ فشار بخار <1 mmHg در ۰ °C (۰/۹۷۲۳ g/mL در ۲۰ °C) <(۰/۱ kPa)
OSHA: 5 ppm (skin)	حد مجاز: NIOSH: 2 ppm (skin) ACGIH: 0.5 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
۱- هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. ۲- دی متیل آنیلین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۳۳- اتانول ۹۵٪ ؛ خلوص کروماتوگرافی	
۵۳۴- n- هگزان	
۵۳۵- بنزن	
۵۳۶- ۲،۴- دی متیل آنیلین؛ خلوص آزمایشگاهی	
۵۳۷- محلول استوک کالبیراسیون ۲،۴- دی متیل آنیلین، ۹۷/۸ mg/mL ؛ ۱ میلی لیتر	
۵۳۸- نیتروژن، خالص	
۵۳۹- هیدروژن، خالص	
۵۴۰- هلیوم، خالص	
۵۴۱- هو، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

- نمونه بردار: لوله شیشه‌ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛
که دارای درپوش پلاستیکی می‌باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت
جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی‌متری فوم اورتان
از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم
شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی‌متری فوم اورتان نیز بعد از بخش
عقبی محتوى لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱ L/min نباید
از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله‌ها در بازار موجود می‌باشند.
- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲، به همراه لوله‌های رابط قابل
انعطاف
- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله‌ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ویال‌های شیشه‌ای، ۲ میلی‌لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- سرنگ‌های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری
- بالن ژوژه ۱۰ میلی‌لیتری
- پیپت ۱ و ۲ میلی‌لیتری
- حمام اولتراسونیک
- سوهان
- ابرک

نمونه برداری:

- پمپ‌های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک
نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط
لوله‌های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۲ - ۰/۰۲ L/min برای عبور حجم هوای
۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۳۲۵- در پوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۲۲۲- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.
- ۲۲۳- mL ۱ از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را بیندازید.
- ۲۲۴- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۲۰۹- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم ۲،۴- دی متیل آنیلین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد ۲،۴- دی متیل آنیلین یا محلول رقیق شده آن در ۱۱- هگزان را در بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم ۲،۴- دی متیل آنیلین).
- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون ۲،۴- دی متیل آنیلین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیما به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه

استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲،۴- دی متیل آنیلین بازیافت شده ترسیم کنید.

۲۱۱- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۱۹۹- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت(ماده مورد تجزیه): ۲،۴- دی متیل آنیلین

جداز: $1 \text{ mL} / ۹۵ \text{ mL}$

دما[°]: 230°C

دما[°]: 235°C

دما[°]: 170°C

گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (25 mL/min)

ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۲۰۰- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گره‌ها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت‌های بالا کاهش می‌دهد.

محاسبات:

۱۴۳- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲،۴- دی متیل آنیلین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی

(B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

۱۴۴- محاسبه غلظت (C) برای مدل آنلین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بحسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{ mg/m}^3$$

۲،۴-زاکلیدین	۲،۴-زاکلیدین
1300-73-8 :CAS	فرمول شیمیایی: C ₈ H ₁₁ N
ZE8575000 : RTECS	وزن مولکولی: ۱۲۱/۱۸
اسامی متادف: ۲،۴-دی متیل آنیلین؛ دی متیل آمینو بنزن ویژگی ها: نقطه جوش ۲۱۴ °C؛ نقطه ذوب -۱۴ °C؛ فشار بخار < ۱ mmHg < ۲۰ °C در ۰/۹۷۲۳ g/mL؛ دانسیته ۰/۹۷۲۳ g/mL در ۰/۱ kPa)	
OSHA: 5 ppm (skin)	حد مجاز:
NIOSH: 2 ppm (skin)	ACGIH: 0.5 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. ۲،۴-زاکلیدین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر ھود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۴۲- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی	
۵۴۳- n-هگزان	
۵۴۴- بنزن	
۵۴۵- ۲،۴-زاکلیدین؛ خلوص آزمایشگاهی	
۵۴۶- محلول استوک کالیبراسیون ۲،۴-زاکلیدین، ۹۷/۸ mg/mL؛ ۱ میلی لیتر ۲،۴-زاکلیدین را با n-هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.	
۵۴۷- نیتروژن، خالص	
۵۴۸- هیدروژن، خالص	
۵۴۹- هلیوم، خالص	
۵۵۰- هوای تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

۶۲۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱L/min نباید از $\frac{3}{4}$ بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۶۲۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۶۲۴- دستگاه گازکروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۶۲۵- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۶۲۶- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

۶۲۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

۶۲۸- پیپت ۱ و ۲ میلی لیتری

۶۲۹- حمام اولتراسونیک

۶۳۰- سوهان

۶۳۱- انبر ک

نمونه برداری:

۳۲۶- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۳۲۷- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعاً بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۳۲۸- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۲ L/min - ۰/۰۲ برای عبور حجم هوای ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۳۲۹- در پوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

۲۲۵- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

۲۲۶- ۱ mL از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و در پوش آن را بیندازید.
۲۲۷- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

۲۱۲- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم ۲،۴-زاپلیدین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد ۲،۴-زاپلیدین یا محلول رقیق شده آن در ۱L هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
- محلول فوق را به همراه نمونه‌های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم ۲،۴-زاپلیدین).

۲۱۳- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.

- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون ۲،۴-زاپلیدین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
- در پوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
- محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم ۲،۴-زاپلیدین بازیافت شده ترسیم کنید.

۲۱۴- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۲۰۱- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خود کار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): ۲،۴-زاپلیدین

- جداساز: ۱ mL اتانول٪ ۹۵

- دمای تزریق: ۲۳۰ °C

- دمای آشکارساز: ۲۳۵ °C

- دمای ستون: ۱۷۰ °C

- گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min)

- ستون: فولاد ضدزنگ

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪ ۹۵ رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

۲۰۲- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای سلیکاژل: سلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۴۵- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) ۲،^۴-زایلیدین موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f / 10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۴۶- محاسبه غلظت (C) ۲،^۴-زایلیدین در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V}, \text{mg/m}^3$$

phenylamine	فینیل آمین
62-53-3 :CAS	فرمول شیمیایی: C_6H_7N
BW6650000 : RTECS	وزن مولکولی: ۹۳/۱۳
اسامی مترادف: بنزن آمین؛ آمینوبنزن؛ آنیلين	ویژگی ها: نقطه جوش $184^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $-6^{\circ}C$ ؛ فشار بخار 0.3 mmHg در $20^{\circ}C$ ؛ دانسیته 1.022 g/mL در $20^{\circ}C$
OSHA: 5 ppm (skin)	حدمجاز:
NIOSH: lowest feasible (carcinogen)	ACGIH: 2 ppm (skin)
احتیاطات ویژه:	
n-هگزان و اتانول قابل اشتعال هستند. فینیل آمین بسیار سمی بوده و مظنون به سرطانزایی است. جذب پوستی آن یک خطر بالقوه است. همیشه در زیر هود با آن کار کنید و لباس حفاظتی مناسب و از دستکش استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۵۱- اتانول ۹۵٪؛ خلوص کروماتوگرافی	
۵۵۲- n-هگزان	
۵۵۳- بنزن	
۵۵۴- فینیل آمین؛ خلوص آزمایشگاهی	
۵۵۵- محلول استوک کالیبراسیون فینیل آمین، $10.2/2 \text{ mg/mL}$ ؛ ۱ میلی لیتر فینیل آمین را در ۲ میلی لیتر بنزن حل کرده و با هگزان به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.	
نکته: می توان بجای بنزن از تولوئن، الكل یا استون استفاده کرد.	
۵۵۶- نیتروژن، خالص	
۵۵۷- هیدروژن، خالص	
۵۵۸- هلیوم، خالص	
۵۵۹- هواء، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

۶۳۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول ۷ cm، قطر خارجی ۶ mm و قطر داخلی ۴ mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) که توسط یک لایه ۲ میلی متری فوم اورتان از هم جدا شده و توسط یک لایه پشم شیشه ثابت نگه داشته شده است. یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله و یک لایه ۳ میلی متری فوم اورتان نیز بعد از بخش عقبی محتوی لوله قرار گرفته است. فشار هوای عبوری از لوله در دبی ۱L/min نباید از ۳/۴ kPa بیشتر شود. لوله ها در بازار موجود می باشند.

۶۳۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ L/min - ۰/۰۲ ، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف

۶۳۴- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون

۶۳۵- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۶۳۶- سرنگ های ۱۰، ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتری

۶۳۷- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری

۶۳۸- پیت ۱ و ۲ میلی لیتری

۶۳۹- حمام اولتراسونیک

۶۴۰- سوهان

۶۴۱- انبر ک

نمونه برداری:

۳۳۰- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۳۳۱- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.

۳۳۲- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۰/۰۲ - ۰/۰۴ L/min برای عبور حجم هوای ۵ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.

۳۳۳- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با دقت برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

- ۲۲۸- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.
- ۲۲۹- mL ۱ از اتانول ۹۵٪ را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را بیندید.
- ۲۳۰- ویال ها را به مدت ۱ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

- ۲۱۵- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۰/۰۱ تا ۳ میلی گرم فنیل آمین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.
- مقدار مشخصی از محلول استاندارد فنیل آمین یا محلول رقیق شده آن در n-هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری با اتانول ۹۵٪ به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.
 - محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم فنیل آمین).
- ۲۱۶- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره کالیبراسیون، تعیین کنید. سه لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی و سه شاهد آماده کنید.
- بخش عقبی لوله نمونه بردار نمونه شاهد را خارج کرده و دور بیندازید.
 - توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک کالیبراسیون فنیل آمین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را مستقیماً به محتوی بخش جلویی لوله تزریق کنید.
 - درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.
 - محلول های فوق را واجذب کرده (مراحل ۱-۳ آماده سازی) و به همراه استانداردهای کاربردی مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری).
 - نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم فنیل آمین بازیافت شده ترسیم کنید.

-۲۱۷- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

-۲۰۳- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

آنالیت(ماده مورد تجزیه): فنیل آمین -

جداساز: ۱ mL٪۹۵ -

دمای تزریق: ۲۳۰ °C -

دمای آشکارساز: ۲۴۵ °C -

دمای ستون: ۱۶۵ °C -

گاز حامل: نیتروژن یا هلیوم (۲۵ mL/min) -

ستون: فولاد ضدزنگ -

نکته ۱: اگر سطح پیک بالاتر از گستره منحنی استانداردهای کاربردی بود، با اتانول٪۹۵ رقیق کرده و مجددا آنالیز کنید و یک ضریب ترقیق مناسب در محاسبات وارد کنید.

-۲۰۴- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گروهها: سیلیکاژل ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت های بالا کاهش می دهد.

محاسبات:

۱۴۷- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) فنیل آمین موجود در بخش جلویی (W_b) و عقبی (W_f) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.

نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می رود.

۱۴۸- محاسبه غلظت (C) فنیل آمین در حجم هوا نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

n-متیل متانامین	فرمول شیمیایی: $(CH_3)_2NH$
124-40-3 :CAS	فرمول شیمیایی: $(CH_3)_2NH$
IP8750000 : RTECS	وزن مولکولی: ۴۵/۰۸
	اسامی مترادف: دی متیل آمین؛ DMA
	ویژگی ها: گاز؛ نقطه جوش $0^{\circ}C$ ؛ نقطه ذوب $-92/2^{\circ}C$ ؛ فشار بخار $1307/2 \text{ mmHg}$ در $0^{\circ}C$ ؛ گستره انفجار $2/8\% \text{ تا } 14\%$ حجمی در هوا ($173/9 \text{ kPa}$)
OSHA: 10 ppm	حد مجاز: NIOSH: 10 ppm
	ACGIH: 5 ppm(skin), 5 ppm STEL
احتیاطات ویژه:	
n-متیل متانامین بسیار قابل انفجار است و بوی شدید آمونیاکی دارد. می تواند موجب بروز آسیب جدی در چشم شود و همچنین به راحتی از طریق پوست جذب می شود. اسید سولفوریک بسیار خورنده بوده و هیدروکسید پتاسیم نیز سوزش آور است. همواره در زیر هود با این ترکیبات کار کنید و از پوشش های حفاظتی مناسب مانند دستکش، عینک ایمنی و روپوش آزمایشگاه استفاده کنید.	
مواد و محلولهای لازم:	
۵۶۰- اسید سولفوریک ۱ مولار؛ در محلول آبی $10\% \text{ متانول} + 90\% \text{ آب}$	
۵۶۱- محلول هیدروکسید پتاسیم (KOH) $0/3\% \text{ مولار}$	
۵۶۲- n-متیل متانامین، با بالاترین خلوص؛ به صورت محلول آبی $40\% \text{ در بازار موجود است}$ (محصول کمپانی Aldrich یا انواع مشابه آن)	
۵۶۳- محلول استوک کالیبراسیون؛ ۱ میلی لیتر n-متیل متانامین را با آب مقطر به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید. غلظت آن را از طریق تیتراسیون توسط اسید سولفوریک بررسی کنید.	
۵۶۴- نیتروژن، خالص	
۵۶۵- هیدروژن، خالص	
۵۶۶- هوا، تصفیه شده و فشرده	

وسایل و تجهیزات لازم:

- ۶۴۲- نمونه بردار: لوله شیشه ای، با طول 7 cm، قطر خارجی 6 mm و قطر داخلی 4 mm؛ که دارای درپوش پلاستیکی می باشد. حاوی دو بخش ۴۰/۲۰ مش سیلیکاژل (قسمت جلویی: ۱۵۰ mg، قسمت عقبی: ۷۵ mg) یک لایه پشم شیشه مقدم بر بخش جلویی لوله قرار گرفته و یک لایه فوم اورتان نیز بخش عقبی محتوى لوله جدا کرده و آن را ثابت نگه می دارد. لوله ها در بازار موجود می باشند.
- ۶۴۳- پمپ نمونه برداری فردی با دبی ۱ - ۰/۰۱ L/min، به همراه لوله های رابط قابل انعطاف
- ۶۴۴- کیسه های یخ
- ۶۴۵- دستگاه گاز کروماتوگراف، با آشکارساز شعله ای-یونی، ثبت کننده نمودار، وستون
- ۶۴۶- ویال های شیشه ای، ۲ میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE
- ۶۴۷- سرنگ های ۱، ۱۰ و ۲۰ میکرولیتری
- ۶۴۸- بالن ژوژه ۱۰ میلی لیتری
- ۶۴۹- پیپت ۱، ۰/۵ و ۱۰ میلی لیتری
- ۶۵۰- حمام اولتراسونیک
- ۶۵۱- سوهان
- ۶۵۲- انبر ک

نمونه برداری:

- ۳۳۴- پمپ های نمونه بردار فردی را کالیبره کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.
- ۳۳۵- قبل از نمونه برداری دوطرف نمونه بردار را سریعا بشکنید و نمونه بردار را توسط لوله های رابط قابل انعطاف به پمپ نمونه بردار فردی متصل کنید.
- ۳۳۶- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین ۱ - ۰/۰۱ L/min برای عبور حجم هوای ۳ تا ۳۰ لیتر انجام دهید.
- ۳۳۷- درپوش نمونه بردار گذاشته و آن را با کیسه های یخ برای انتقال بسته بندی کنید.

آماده سازی:

-۲۳۱- محتوی بخش جلویی و عقبی لوله را در ویال های جداگانه ای قرار دهید. لایه پشم شیشه را بهمراه محتوی بخش جلویی در ویال قرار داده و فوم را دور بیندازید.

-۲۳۲- mL ۱ از اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول را به هر کدام از ویال ها اضافه کرده و درپوش آن را محکم بیندید.

-۲۳۳- ویال ها را به مدت ۳ ساعت در حمام اولتراسونیک تکان دهید.

نکته: آب حمام اولتراسونیک ممکن است در طول مدت جداسازی تا ۵۰°-۶۰° گرم شود. بنابراین برای جلوگیری از تبخیر نمونه لازم است درپوش ویال ها را محکم بیندید.

-۲۳۴- محلول های نمونه را به صورت زیر خشی سازی کنید:

چند دقیقه منتظر بمانید تا سیلیکاژل ته نشین شود. سپس ۵۰۰ میکرولیتر از مایع شناور را به یک ویال تمیز انتقال داده و ۵۰۰ میکرولیتر هیدروکسید پتاسیم ۰/۳ مولار به آن اضافه کنید (PH محلول باید از ۱۰ بالاتر باشد). محلول ها را فوراً مورد آنالیز قرار دهید (طبق مراحل ۱-۳ اندازه گیری)

نکته: برای جلوگیری از هدر رفتن نمونه مطمئن شوید که در هنگام اضافه کردن KOH سیلیکاژل در محلول نباشد.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۲۱۸- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی در گستره‌ی مورد نظر کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استاندارد n-متیل متانامین یا محلول رقیق شده آن در هگزان را در بالن ژوژه‌ی ۱۰ میلی لیتری توسط اسید سولفوریک ۰/۱ مولار در محلول آبی متابول به حجم ۱۰ میلی لیتر برسانید.

- محلول ها را مانند مرحله ۴ آماده سازی خشی کنید.

- محلول فوق را به همراه نمونه های اصلی و شاهد آنالیز کنید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (مساحت یا ارتفاع پیک در برابر میلی گرم n-متیل متانامین).

۲۱۹- راندمان جداسازی (DE) را حداقل یک بار برای هر تعداد از سیلیکاژل مورد استفاده در نمونه برداری در گستره غلظت مورد نظر، تعیین کنید. چهار لوله نمونه بردار برای هر پنج غلظت انتخابی را به همراه شاهدها آماده کنید.

- مقدار مشخصی از سیلیکاژل بخش جلویی لوله نمونه بردار را به یک ویال انتقال دهید.

- توسط یک سرنگ میکرولیتری مقدار مشخصی (۱ تا ۲۰ میکرولیتر) از محلول استوک

کالیبراسیون n -متیل متانامین یا محلول رقیق شده آن را مستقیماً به سیلیکاژل تزریق کنید.

- درپوش ویال را بسته و آن را به مدت یک شب رها کنید.

- محلول های فوق را واجذب کرده و عمل خشی سازی را انجام دهید (مراحل ۴-۲ آماده سازی)

- محلول را به همراه استانداردهای کاربردی و شاهدها مورد آنالیز قرار دهید (مراحل ۱-۳ اندازه گیری).

- نموداری از راندمان جذب در برابر میلی گرم n -متیل متانامین بازیافت شده ترسیم کنید.

۲۲۰- سه شاهد و سه آنالیت spike شده را برای اطمینان از اینکه منحنی کالیبراسیون و نمودار راندمان واجذب تحت کنترل هستند، آنالیز کنید.

اندازه گیری:

۲۰۵- دستگاه گازکروماتوگراف را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس بخشی از نمونه را یا به صورت دستی با استفاده از روش شستشو با حلال و یا با استفاده از نمونه بردار خودکار به دستگاه تزریق کنید.

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): n -متیل متانامین

- جداساز: ۱ mL محلول رقیق شده اسید سولفوریک در محلول آبی ۱۰٪ متانول

- دمای تزریق: 155°C

- دمای آشکارساز: 200°C

- دمای ستون: 60°C

- گاز حامل: نیتروژن (۳۰ mL/min)
- ستون: شیشه‌ای
- مساحت یا ارتفاع پیک را محاسبه کنید.

مداخله گرهای سلیکاژل: ظرفیت جمع آوری ترکیبات آلی را در رطوبت‌های بالا کاهش می‌دهد. پیک متانول می‌تواند در غلظت‌های کم n -متیل متانامین ایجاد تداخل کند.

محاسبات:

- ۱۴۹- جرم بر حسب mg (تصحیح شده برای راندمان واجذب) n -متیل متانامین موجود در بخش جلویی (W_f) و عقبی (W_b) لوله نمونه اصلی، و بخش جلویی (B_f) و عقبی (B_b) نمونه شاهد را محاسبه کنید.
- نکته: اگر $W_b > W_f/10$ ، به این معنی است که ماده به بخش عقبی نشست کرده و نمونه از دست می‌رود.

- ۱۵۰- محاسبه غلظت C(n -متیل متانامین در حجم هوای نمونه برداری شده) (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{(W_f + W_b - B_f - B_b) \cdot 10^3}{V} , \text{mg/m}^3$$

hydrazine	هیدرازین
302-01-2 :CAS	فرمول شیمیایی: H_2NNH_2
MU7175000 : RTECS	وزن مولکولی: ۳۲/۰۵
اسامی متراծ: دی آمین؛ دی آمید ویژگی ها: مایع؛ نقطه جوش $113/5^{\circ}\text{C}$ ؛ نقطه ذوب 2°C ؛ فشار بخار $14/4 \text{ mmHg}$ در 25°C ؛ گستره انفجار $2/1$ تا $19/3$ درصد حجمی در هوا	
حدمجاز: OSHA: 1 ppm (skin) NIOSH: 0.03 ppm/120 min C (suspect carcinogen) ACGIH: 0.1 ppm (skin; suspect carcinogen)	
احتیاطات ویژه: هیدرازین سرطانزا، سمی و قابل اشتعال بوده و می تواند از راه پوستی جذب شود. استیک اسید و متانول قابل اشتعال هستند. دستکش حفاظتی مناسب پوشیده و در زیر هود دارای تهییه مناسب با این ترکیبات کار کنید. از استنشاق بخارات این ترکیبات اجتناب کرده و آنها را دور از جرقه نگه دارید.	
مواد و محلولهای لازم: ۵۶۷-هیدروکلریک اسید $0/1$ مولار؛ $8/6$ میلی لیتر اسید غلیظ را در بالن ژوژه 10 میلی لیتری با آب مقطر به حجم برسانید ۵۶۸-متانول، خلوص آزمایشگاهی ۵۶۹- محلول استوک کالیبراسیون، 1 mg/mL ؛ $0/1$ میلی لیتر هیدرازین را با متانول به حجم 100 میلی لیتر برسانید ۵۷۰- محلول "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدهید" در متانول، $0/168$ مولار؛ $12/5$ گرم "پارا-دی متیل آمینوبنزن آلدهید" را به متانول اضافه کرده و محلول را به حجم 500 میلی لیتر برسانید. ۵۷۱- استیک اسید منجمد	

۵۷۲- محلول هیدروکسید سدیم، $1/8$ مولار؛ $7/2$ گرم هیدروکسید سدیم را به آب مقطر اضافه کرده و محلول را به حجم 500 میلی لیتر برسانید

وسایل و تجهیزات لازم:

۶۵۳- نمونه بردار: بابلر میدجت شیشه‌ای، حاوی 15 میلی لیتر هیدروکلریک اسید $1/1$ مولار

۶۵۴- لوله شیشه‌ای، با طول 5 cm قطر خارجی 6 mm ، حاوی پشم شیشه

۶۵۵- پمپ نمونه برداری فردی با دبی $1\text{ L/min} - 0/2$ ، به همراه لوله‌های رابط قابل انعطاف

۶۵۶- دستگاه اسپکتروفوتومتر تنظیم شده در طول موج 480 نانومتر، با کووت شیشه‌ای 1 سانتی متری

۶۵۷- ویال، 20 میلی لیتری با درپوش پیچ دار PTFE

۶۵۸- بالن ژوژه 25 ، 50 ، 100 و 500 میلی لیتری و 1 لیتری

۶۵۹- پیپت 1 ، 2 ، 10 و 15 میلی لیتری

۶۶۰- سرنگ‌های 10 میکرولیتری با درجه بندی $1/0$ میکرولیتری

۶۶۱- سرنگ‌های 50 میکرولیتری با درجه بندی 1 میکرولیتری

۶۶۲- کاغذ PH سنجی

نمونه برداری:

۳۳۸- لوله حاوی پشم شیشه را به خروجی نمونه بردار و ورودی پمپ وصل کرده، تا از پمپ محافظت کنید.

۳۳۹- پمپ نمونه بردار فردی را کالیبر کنید. ضمن اینکه در هنگام کالیبراسیون یک نمونه بردار را نیز به پمپ متصل کنید.

۳۴۰- نمونه برداری را در یک دبی مشخص بین $1\text{ L/min} - 0/2$ برای عبور حجم هوای 7 تا 100 لیتر انجام دهید.

۳۴۱- محلول داخل بابلر را به یک ویال شیشه‌ای منتقل کنید، بدنه و داخل بابلر را با 1 میلی لیتر هیدروکلریک اسید $1/1$ مولار بشویید. درپوش ویال‌ها را بسته و برای انتقال آماده کنید.

آماده سازی:

-۲۳۵- محلول بابلر را به یک بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری منتقل کنید.

-۲۳۶- ویال را با ۱ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار بشویید. محتوی آن را به بالن ژوژه منتقل کنید.

-۲۳۷- محلول هیدروکسید سدیم ۱/۸ مولار (معادل ۱ میلی لیتر) را به محلول اضافه کنید، تا محلول خشی شده یا کمی قلیایی شود.

-۲۳۸- فوراً ۱۰ میلی لیتر محلول "پارا-دی متیل آمینوبنتن آلدھید" ۱/۶۸ مولار را به ویال اضافه کرده و تکان دهید تا اختلاط انجام شود. ویال‌ها را به مدت ۳۰ دقیقه دها کنید.

-۲۳۹- حجم محلول را با استیک اسید سرد شده به ۵۰ میلی لیتر برسانید.

-۲۴۰- ۲ میلی لیتر محلول را با استیک اسید به حجم ۲۵ میلی لیتر برسانید.

-۲۴۱- نمونه‌های شاهد را نیز مانند نمونه‌های اصلی آماده کنید.

کالیبراسیون و کنترل کیفی:

-۲۲۱- روزانه با حداقل ۶ استاندارد کاربردی که گستره‌ی ۱ تا ۴۰۰ میکروگرم هیدرازین را در هر نمونه پوشش دهد کالیبره کنید.

- مقدار مشخصی از محلول استوک کالیبراسیون را در بالن ژوژه ۵۰ میلی لیتری به ۱۵ میلی لیتر هیدروکلریک اسید ۱/۰ مولار اضافه کرده و به حجم برسانید. یک بالن ژوژه را برای نمونه شاهد آماده کنید، به طوری که محلول آن فاقد هیدرازین باشد.

- استانداردهای کاربردی را آماده کنید (مراحل ۱-۴ آماده سازی)

- میزان جذب هر محلول را تعیین کنید (مراحل ۱ و ۲ اندازه گیری)

- منحنی کالیبراسیون را رسم کنید (میزان جذب در برابر میکروگرم هیدرازین).

اندازه گیری:

-۲۰۷- دستگاه اسپکتروفوتومتر را بر اساس توصیه سازنده و تحت شرایط زیر تنظیم کرده و سپس محلول بدست آمده از مرحله کالیبراسیون را به کووت انتقال دهید.

- تکنیک آنالیز: اسپکتروفوتومتری مرئی

- آنالیت (ماده مورد تجزیه): مشتق پارا - دی متیل آمینوبنتن آلدازین

- طول موج: ۴۸۰ نانومتر

. ۲۰۸- جذب محلول را در طول موج ۴۸۰ نانومتر تعیین کرد.

مداخله گرها:

متیل هیدرازین یک مداخله گر است. سایر هیدرازین ها می توانند ایجاد تداخل کنند.

محاسبات:

۱۵۱- مقدار هیدرازین (بر حسب μg) موجود در نمونه اصلی (W) و شاهد (W) را از منحى کالیبراسیون بدست آورید.

۱۵۲- محاسبه غلظت (C) هیدرازین بر حسب mg/m^3 در حجم هوای نمونه برداری شده (V) بر حسب لیتر:

$$C = \frac{W - B}{V}, \text{ mg/m}^3$$

مراجع

1. www.cds.gov/niosh/docs/2003-154/method-ihtml

Niosh manual of analytical methods

2. www.worksafebc.com

Guide lines part 5-contorolling exposure

3. www.translationdirectory.com

Common and trade names of chemical

Tehran University of Medical Sciences
Institute for Environmental Research

Islamic Republic of Iran
Ministry of Health and Medical Education
Environmental and Occupational Health Center

A Guide to Recognition and Evaluation of Chemical Agents in the Work Environment

2050202- 0908- 1

Autumn 2012